

စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ

နယဉ်

ဝန္တလိဒူရိဒူ

နိပါတ်တော်စာ
ထင်ရှားသော ဇာတ်ဝတ္ထုများ

YAN/PYAN
2019

mgjoe.com

နယဉ်

စန္ဒကိန္နရီနှင့်
နိပါတ်တော်လာ
ထင်ရှားသော ဇာတ်ဝတ္ထုများ

ISBN 9789997119803

9 789997 119803

3,200.00KS

စန္ဒကိန္နီရိနှင့် နိပါတ်တော်လာ ထင်ရှားသောဇာတ်ဝတ္ထုများ၊ နယဉ်
မျက်နှာပုံဆန်းချို ကျော်ဖြူစံ
စာမျက်နှာ ၂၂၁++ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်စန်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။
၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလ၊ တတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊
နိဒါန်းသစ်စာအုပ်တိုက်၏ ဒုတိယအကြိမ်ပုံ
ရောင်းချေး ၃၂၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCMyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

မာတိကာ

-	စန္ဒကိန္နရီ ထုတ်ဝေခြင်းအကြောင်းရင်း	က
၁။	တော်လေးဝဝင် စန္ဒကိန္နရီ	၁
၂။	ကုဏ္ဍလကေသီ အရှင်မ ထေရီ	၇
၃။	မဟာပဒုမ မင်းသား	၁၅
၄။	နတ်သမီးတောင်းသော ဆုမြတ်	၁၉
၅။	ကိသာဂေါတမီ အရှင်မ ထေရီ	၂၅
၆။	အရှင်မ ခေမာ	၃၀
၇။	စက္ခုပါလမထေရီ	၄၁
၈။	ဥပါသကာ မဟာဓမ္မိက	၄၈
၉။	ရသေ့မြတ်နှစ်ပါး	၅၃
၁၀။	ပုရောဟိတ် သုသီမ	၅၇
၁၁။	အတိဇာတ	၆၂
၁၂။	တက္ကပဏ္ဍိတရှင်ရသေ့နှင့် မိန်းမယုတ်	၆၇
၁၃။	အရှင်မ ဓမ္မဒိန္နာ	၇၁

၁၄။	မဟာအဿရောဟ	၇၇
၁၅။	ပြည်၏တန်ဆာ သီရိမာ	၈၂
၁၆။	သားတော်မြတ် သောမနဿ	၈၇
၁၇။	ဟရိတစ ရသေ့မြတ်	၉၄
၁၈။	ချွေးမအလိမ္မာ ဝိသာခါ	၉၉
၁၉။	သေနကအမတ်ပညာရှိ	၁၀၆
၂၀။	မဟာဓမ္မပါလ	၁၁၁
၂၁။	သုံးဘဝစံ မနောကံ	၁၁၅
၂၂။	ဘုရားအလောင်း၏ စေတနာ	၁၂၁
၂၃။	ပန်းတော်ဆက် မောင်သုမန	၁၂၆
၂၄။	ရဟန္တာမြတ်ကို ပြစ်မှားခဲ့သူ	၁၃၀
၂၅။	ဣလိသ နှစ်ကိုယ်ခွဲ	၁၃၆
၂၆။	အယောဃရ ပညာရှိမင်းကြီး	၁၄၃
၂၇။	နတ်မျက်စိကိုရရှိသော ပါရမီရှင်မြတ်	၁၄၉
၂၈။	မိခင်၏ မေတ္တာကြီးမားပုံ၊ သိကြားမင်းက သိစေပုံ	၁၅၆
၂၉။	မိဘကျေးဇူး အထူးသိတတ်သူ	၁၆၁
၃၀။	မေတ္တာသူဌေး သိမ်	၁၆၆
၃၁။	လင်ကိုမြတ်နိုးသော သုဇာတာ	၁၇၀
၃၂။	ကပ်စေးနှံသူဌေးကြီး အာနန္ဒာ	၁၇၄
၃၃။	သံကိစ္စ သာမဏေငယ်၏ ကျေးဇူးဂုဏ်	၁၈၀
၃၄။	ဒါနမျိုးနွယ်ဆက် ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သူ သူဌေးကြီး	၁၈၇
၃၅။	အလောင်းတော် ရောဟဏ ရွှေသမင်	၁၉၃
၃၆။	အာဇာနည်မျောက်မင်း	၂၀၀
၃၇။	မိတ္တဗန္ဓက	၂၀၄
၃၈။	ပညာရှိမှ ချမ်းသာရ	၂၀၈
၃၉။	ပညာရှိ လှည်းမှူး	၂၁၂
၄၀။	သုယောနန္ဒီ	၂၁၇

စန္ဒကိန္နရီ ထုတ်ဝေခြင်းအကြောင်းရင်း

စန္ဒကိန္နရီနှင့် နိပါတ်တော်ဇာတ်လမ်းများ စာအုပ်သည် ယခု ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်လေသည်။ စာအုပ်မဖြစ်မီ နှစ်အတန်ကြာအချိန်က 'ဓမ္မပဒေသာ' ဘာသာရေး မဂ္ဂဇင်း၊ 'နဝဒေ' မဂ္ဂဇင်း၊ 'ရွက်နုဝေ' မဂ္ဂဇင်း ဘာသာရေးကဏ္ဍ တွင် လစဉ်ရေးသားခဲ့သော ဇာတ်ဝတ္ထုများ ဖြစ်ပါသည်။ စာမူ အများဆုံး ပါဝင်ရေးသားရာ ဓမ္မပဒေသာ မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ ဖြစ်သူ ကဗျာဆရာ တက်လူက ရှိသမျှ စုစည်းပေးကာ ကျန်စာမူ တို့ကို ဖြည့်စွက်ရှာဖွေပြီး ယခုလို ပုဒ်ရေများစွာ ရှိလာရပါသည်။

စန္ဒကိန္နရီစာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေးတွင် အယ်ဒီတာဖြစ်သူ တက်လူနှင့် ရင်းနှီးခင်မင်သဖြင့် သူ၏ ကူညီမှုသည် အဓိက ဖြစ်ပေသည်။ မူလနိပါတ်တော်များ ပြုစုခဲ့သူ မဟာပညာဗလ၊ ပထမကျော် ဆရာကြီး ဦးကြီးဖေက သူပြုစုရာတွင် (၂၅) နှစ်ခန့်ရှိပြီး ထုတ်ဝေသူ မရှိရာမှ ဟံသာဝတီတိုက်ရှင် ဦးညွန့်က ယူကာ ထုတ်ဝေမှ အထမြောက်ရသည်ဟု သူ့အမှာ နိဒါန်းအရ သိရှိရပါသည်။ စာပေပြုစု ရေးသားသူက စေတနာ သန့်သန့်ဖြင့်

ဗုဒ္ဓသာသနာပြုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကိုယ်တိုင် မထုတ်ဝေ နိုင်သဖြင့် (၂၅) နှစ်ကြာညောင်းခဲ့ရာတွင် ယခုအခါမှာ ပထမကျော် ဦးကြီးဖေနှင့် ဟံသာဝတီဦးညွန့်တို့၏ ကျေးဇူးကို စာဖတ်သူများ ကောင်းမှုခံစားနေကြရပြီ ဖြစ်သည်ကို သိရှိရလေသည်။

ခေတ်ကာလ သားသမီးများသည် ရှေးခေတ်ကလို ဇာတ်သဘင်များ ကြည့်ရှုရခြင်း၊ ရုပ်ကြီးစင် ကပွဲများ မကြည့်ကြ ရဘဲ ကာလပေါ်ရုပ်ရှင်နှင့် ဇာတ်လမ်းအခွေများကြည့်ကာ ဖျော်ဖြေမှုများဖြင့်သာ နေကြရသည်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာရေး ဆိုင်ရာ အသိပညာများ ဝေးကွာနေကြရသည်ကို တွေ့ရှိနေရလေသည်။

ရှေးခေတ်၊ ယခုခေတ် ဇာတ်သဘင်များမှာ မူလကတည်းက သုတ္တံဒေသနာတော်များမှ လူမှုရေးနှင့် ဘာသာရေးတွဲစပ်ရာ ဇာတ်လမ်းများကို ရွေးချယ်ကာ လောကလူမှုမှာ အကုသိုလ်ကင်း အောင် ပမာပေး၍ ပြသလေ့ရှိပါသည်။ ယနေ့ခေတ်မှာ ရုပ်ရှင်မှ ရုပ်ရှင်၊ ရုပ်ရှင်မှ အိမ်တွင်း ရုပ်ရှင်အဖြစ် အခွေများငှားပြီး လွယ်လင့်တကူကြည့်ကာ ဖျော်ဖြေမှုအဆင့်တွင် ခံစားနေကြရသူ တို့မှာ လောက၊ ဓမ္မ၊ ရာဇြင်းရာ အကုသိုလ်ကင်းရာ လူနေမှု အကျင့်စရိုက်များ တိုးတက်ရာ ဗုဒ္ဓစာပေလိုအပ်နေသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ စာပေပြုစုသူတိုင်းမှာ တာဝန်ကိုယ်စီ ရှိကြရသည် သာ။ ပြည်သူ့အတွက်၊ အထူးသဖြင့် တိုးပွားနေသော လူငယ်၊ မိန်းမငယ်တို့အတွက် မိဘတို့၏ ဆုံးမပြုပြင်မှုနည်းပါး၍ အပြင် လောကမှာပင် ပေါ့ပျက်သော အပေါင်းအသင်းဆီမှာ ဓွေ့လျော်ကာ မိမိတို့၏ ဘဝရှေ့ရေးကို ထည့်၍ မစဉ်းစားဘဲ ဘဝရှေ့ရေး မျှော်လင့်ချက်ဝေးသော လူငယ်တို့အား ရှေ့ဆောင်ကာ လမ်းပြမှု ပေးရန် တာဝန်ရှိနေပါသည်။ ထိုတာဝန်မှာ သာသနာရေးမှ ဆင်းသက်လာသော တိုင်းပြည်ပြုတာဝန်သာ ဖြစ်ရာ စာရေးသူ ဆရာတို့မှာ သတိရှိကြဖို့ သင့်ပေသည်။ ဤသို့သော သတိအမြဲ ရှိခဲ့ရသည်မှာ မဆန်းပါ။ ကျွန်မတို့ငယ်စဉ်က ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထား၍ ဘာသာရေးကို ဦးစားပေးကာ သားသမီးတို့အား

ယဉ်ကျေးစေခဲ့သဖြင့် ထိုယဉ်ကျေးမှုကို ကျင့်သုံးလာရသော ကျွန်မတို့ သားချင်းတစ်စုမှာ အိုမင်းလာသည်အထိ ပေါ့ပျက်ပျက် လူစားမဖြစ်ခဲ့ဘဲ၊ လေးနက်ခိုင်မာ၍ အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်စွာသော လူကြီးလူကောင်းအဖြစ် သာမန်မျှသာမဟုတ်ဘဲ မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာရေးကို ရှေ့တန်းတင်ကာ နှောင်းလူတို့သည်လည်း မိမိတို့ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်လာစေလိုသော စေတနာရှင် လူကြီးလူကောင်းများသာ ဖြစ်ကြရပါသည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ အဆုံးအမ စကားမှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိဘတို့က သားသမီးတို့အား ယဉ်ကျေးမှု လက်ဆင့်ကမ်းသည်ကို သားသမီးတို့က ကြိုဆိုလိုက်နာကြစေချင်ပါသည်။ ယခုခေတ်မှာ မြင်တွေ့နေရသော ပေါ့ပျက်ပျက် လူငယ် မိန်းမငယ်တို့အား ဗုဒ္ဓ၏ ယဉ်ကျေးမှု အဆုံးအမမှာ နားဝင်ကာ လိုက်နာသင့်စေကြပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ မိဘတို့သည် ခေတ်ပေါ် အသိပညာပေးရုံဖြင့်သာ မပြီးဘဲ ဘယ်ခေတ်မှာမဆို ရှိနေအပ်သော ဤယဉ်ကျေးမှုအသိပညာကို သားသမီးတို့အား ပညာအမွေ ပေးစေချင်ပါသည်။ လောကအကြောင်း ကောင်းဆိုး နှစ်တန် အသိပညာမှန်ကို မသိနိုင်ကြသေးသော လူမမည် သားသမီးလေးတွေမှအစ သူတို့အထက် အသက်ကြီးသူ မိသားစု တို့အား ရှေ့သွား လူကြီးမိဘတို့က လမ်းညွှန်ပြသ ပြုပြင်ကြစရာ ဤသုတ္တန်ဒေသနာတော်အရ ပေါ်ထွက်လာသော ‘စန္ဒကိန္နရီ’ လို စာကောင်းပေမွန်ကို လက်ဝယ်ထားကာ ဖတ်ရှုစေဖို့ တိုက်တွန်း သင့်ပါသည်။

သုတ္တန်ဒေသနာတော်မှ ရွေးချယ်ကာ ရေးသားခဲ့ရသော ဤစန္ဒကိန္နရီ စာအုပ်သည် ပထမဆုံး ထွက်ခဲ့ရာ စာအုပ်ဖြစ်သဖြင့် နောက်ထပ်ထွက်ခဲ့သော စာအုပ်များထက် ပုဒ်ရေများများ ပိုကာပို၍ ဖတ်စရာတွေ ပါရှိနေပါသည်။ သူ့နောက်မှာ ထွက်လာခဲ့ပြီးသော ‘ဥမ္မာဒန္တိ’ နှင့် ‘အလှရှင်မ ပပဝတီ’ စာအုပ်တို့မှာ ပုဒ်ရေ (၂၆) မျှသာ ပါရှိပါသည်။ စန္ဒကိန္နရီက ပုဒ်ရေ (၄၀) ရှိ၍ နှစ်အုပ်စာ

နီးပါး ရှိနေပါသည်။ ထွက်လာသမျှသော သုတ္တန်ဒေသနာတော် ဇာတ်ဝတ္ထုများမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာတွေချည်းသာဖြစ်၍ မြတ်စွာ ဘုရား အလောင်းတော်ဘဝများစွာက ခံယူကျင့်သုံးခဲ့ရသော ဘုရားဟော တကယ့်ဖြစ်ရပ်များသာဖြစ်၍ စိတ်ချလက်ချ အားရ ပါးရ ဖတ်ရှုကာ ရသ+သုတစာပေ အကျိုးရရှိရုံမျှမက မြတ်စွာ ဘုရား၏ ခန္တီပါရမီ ဖြည့်ဆည်းခဲ့ရပုံများကို သိရှိရသဖြင့် လက်အုပ် ချီကာ ဘုရားကန်တော့စဉ်မှာပင် ဘုရားရှင်၏ ပါရမီဖြည့်ချက် များကို မြင်ယောင်ထင်ယောင်ဖြစ်ကာ ပို၍ ယုံကြည်အားထားရာ ဗုဒ္ဓတစ်ဆူအဖြစ် အာရုံစွဲလာကြရပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတိုင်းပြည်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မှန်သမျှ၊ ကလေးငယ်ဘဝမှစ၍ ဘုရားကို လက်အုပ်ချီကာ ကန်တော့ပုံ သင်ပြပေးရုံမျှမကဘဲ ကလေးများ ငယ်ဘဝကပင် ရတနာသုံးပါး သက်ဝင်ယုံကြည်မှု စွဲနေကြစေရန် ဤသို့သော သုတ္တန်ဒေသနာ အရ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့ရာ ဇာတ်ဝတ္ထုများမှ ကလေးတို့ နှင့် သင့်လျော်ရာ ဉာဏ်မီရာ ဇာတ်ဝတ္ထုလေးများကို ရွေးချယ်ကာ ပုံပြောသလို ပြောပြ နားဝင်ကြစေချင်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ မိဘတို့သည် သားသမီး လိမ္မာယဉ်ကျေးစေချင်ပါက ငယ်ဘဝမှ စတင်၍ ဘာသာရေး ယဉ်ကျေးမှုပေးကြရန် ဤ စန္ဒကိန္နရီလို ဇာတ်ပေါင်းစု စာအုပ်များ ရှိနေပြီပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာပီပီသသ ဖြစ်စေလို သော စာရေးသူတို့၏ စေတနာအရာ ဖြစ်မြောက်အောင် တစ်ဆင့် သယ်ယူကာ ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေပေးသူ ‘နိဒါန်းသစ်စာပေ’ နှင့် အဖွဲ့အားလည်းကောင်း၊ မူလပထမ ဇာတ်တော်များ စုစည်း စီမံပေးခဲ့သူ ဓမ္မပဒေသာ အယ်ဒီတာ၊ ကဗျာဆရာတတ်လူအား လည်းကောင်း၊ ဖြန့်ချိပေးသူ အသီးသီးအား လည်းကောင်း ကျေးဇူးတင်လျက်ရှိနေပါကြောင်း အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

နယဉ်

၂၀၀၄ ခုနှစ်

တော်လေးဝဝင် စန္ဒကိန္နရီ

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါက စန္ဒအမည်ရှိသော တောင်၌ ကိန္နရာ၊ ကိန္နရီ ဇနီးမောင်နှံတို့ နေနေကြ၏။ စန္ဒတောင်ကို အစွဲပြုသဖြင့် စန္ဒကိန္နရီ၊ စန္ဒကိန္နရာဟု အမည်တွင်လေ၏။

ထိုအချိန်၌ ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် မျူးမတ်တို့အား တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းခဲ့ပြီးနောက် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်ဆင်လျက် လက်နက်ငါးပါးကို ဆောင်ကာ ဟိမဝန္တာတောင်သို့ ထွက်လာခဲ့၏။ ဟိမဝန္တာ၌ သားငါးအမဲတို့ကို ပစ်ခတ်စား၍ စမ်းရေကိုသောက်ကာ လူးလာတုံ့ခေါက် နေရသည်ကို နှစ်ခြိုက်နေလေ၏။

ကိန္နရာမောင်နှံတို့သည် မိုးကာလ၌ တောင်အောက်သို့ မဆင်းဘဲ တောင်ပေါ်မှာသာ နေကြလေ၏။ နွေကာလရောက်မှသာ တောင်ခြေမြေပြင်သို့ ဆင်းလာကြလေ၏။ သူတို့မောင်နှံသည် ပန်းနံ့သာတို့ လိမ်းကျံကာ မြစ်ကွေ့တစ်ခုအနီး တောတန်းမှာ ပန်းဝတ်မှုန်တို့ကို မှီဝဲစားသောက်ကာ နေကြလေသည်။ ကိန္နရာဖိုက နွယ်ပုခက်ဆင်၍ ကိန္နရီမက စီးသောအခါ ကိန္နရာဖိုက သာယာစွာ တေးသီချင်း သီကျူး၏။ ကိန္နရာဖိုက ပုခက်စီးသော

အခါမှာလည်း ကိန္နရီမက သာယာစွာ သီချင်းသီကျူးကာ ဖျော်ဖြေလေ၏။ ကိန္နရာဖိုသည် နွယ်ပုခက်ပေါ်မှဆင်းကာ ပန်းမွေ့ရာပေါ်မှာ လှဲချလိုက်သောအခါ ကိန္နရီမက သာယာစွာ သီချင်းသီကျူး၍ ဖျော်ဖြေ၏။ ကိန္နရာမောင်နှံတို့သည် တောတောင်ထဲမှာ အပူအပင်မရှိ ပျော်ရွှင်မြူးထူးခြင်းသာ ရှိနေကြလေ၏။

ရွှေနန်းတော်မှ ခွာ၍ တောလိုက်ကျက်စားနေသော ဗာရာဏသီမင်းသည် ထိုနေရာသို့ အမှတ်မထင် ရောက်ရှိလာလေ၏။ ကိန္နရီမ၏ သီကျူးသံကို ကြားရလျှင် သာယာလှသဖြင့် ချုံကွယ်မှချောင်း၍ကြည့်ကာ နားထောင်နေလေ၏။ သူသည် ကိန္နရီမကို တပ်မက်လှသောကြောင့် လေးကိုတင်ကာ ကိန္နရာကို ပစ်လိုက်လေ၏။ စန္ဒကိန္နရာမှာ မြားထိသောကြောင့် လဲကျသွားလေ၏။ ကိန္နရီမလေးက မသိသေးသဖြင့် ဆက်လက်သီကျူးနေလေရာ ကိန္နရာဖိုမှာ ဝေဒနာပြင်းစွာ ခံစားနေရာမှ “စန္ဒကိန္နရီ၊ ငါ့မှာမြားထိလို့ သေရတော့မယ်။ ငါ အသက်ရှူကျပ်လှပါပြီ။ ပင်ပန်းလိုက်ပါဘိ” ဟု မချည့်သံဖြင့် ငိုကြွေးတော့မှ စန္ဒကိန္နရီက သီချင်းဆိုရာမှ ကြားလိုက်ရလေ၏။ စန္ဒကိန္နရာက “ခု ငါငိုကြွေးနေတာက ငါမရှိတော့လျှင် ရှင်မစန္ဒကိန္နရီ တစ်ယောက်တည်း အဖော်မဲ့ ဆင်းရဲရှာတော့မည်။ ငါ ဝေဒနာခံစားရခြင်းထက် ငါချစ်တဲ့ စန္ဒကိန္နရီဆင်းရဲတော့မှာကို ပူပင်လို့ ငိုကြွေးရခြင်းပါ။ တခြားအကြောင်း မဟုတ်ပါ။ ငါ့မျက်ရည်တွေဟာ တောင်ခြေရင်းက စမ်းရေအိုင်က ရေလို တတွေတွေ ပြည့်လျှံနေပါပြီ” ဟု ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာ ငိုကြွေးပြီး ပန်းမွေ့ရာပေါ်မှာ သတိလစ်မေ့မြောသွားလေတော့သည်။

သည်တော့မှ စန္ဒကိန္နရီသည် စန္ဒကိန္နရာဆီသို့ ပြေးသွားကာ ပွေ့ယူလိုက်သောအခါ မြားဒဏ်ရာနှင့် သွေးအလူးလူးဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရလေရာ သည်းထန်စွာ အော်ဟစ်ကာ ငိုကြွေးနေရှာလေသည်။

မင်းကြီးသည် စန္ဒကိန္နရာ သေဆုံးပြီထင်၍ ချုံထဲမှ ထွက်လာလေ၏။ စန္ဒကိန္နရီမှာ ထွက်လာသော မင်းကြီးကို မြင်လိုက်ရသောအခါ “ငါ့ချစ်သူကို သတ်တာသူပဲ။ ငါ့ကိုလိုချင်လို့ သတ်တာပဲ” ဟု တွေးမိကာ ကြောက်လန့်စွာဖြင့် တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ ပြေးတက်သွားလေ၏။ တောင်ပေါ်မှနေ၍ စန္ဒကိန္နရီက “ဟယ်... မင်းယုတ်။ ငါ မုဆိုးမ ဖြစ်ရအောင် ငါ့လင်ကို နင်သတ်ပစ်

တယ်။ ခု... ငါ့လင် လဲကျသွားပြီ။ ယုတ်မာလှပါကလား။ ငါ ခုလိုဖြစ်ရတဲ့ ဒုက္ခမျိုး နင့်အမေ ခံစားရပါစေ။ ငါ့ကိုလိုချင်လို့ အပြစ်မရှိတဲ့ ကိန္နရာဖိုကို ပစ်သတ်လိုက်တော့ နင့်အမေမှာလည်း သားရော လင်ပါကွဲရပါစေ။ နင့်မယားမှာလည်း သားရောလင်ပါ ကွဲကွာတဲ့ဒုက္ခ တွေ့ရပါစေ” ဟု အဖန်ဖန် အော်၍ ကျိန်ဆဲနေလေ၏။

မင်းကြီးကား သူ့အား ကျိန်ဆဲနေသော စန္ဒကိန္နရီကို စိတ်မဆိုးသေးဘဲ အချစ်မြားဖြင့် ပစ်လိုသဖြင့်...

“အို စန္ဒကိန္နရီ၊ ငိုကြွေးမနေနှင့်တော့။ ငါနဲ့အတူလိုက်ခဲ့ပြီး နန်းတော်ထဲမှာ ခြွေရံများစွာနှင့် မင်းမိဖုရားလုပ်ပါ” ဟု ချော့မော့ပြောဆိုလေ၏။

စန္ဒကိန္နရီလည်း ပို၍စိတ်ဆိုးလာကာ “ဟဲ့ မင်းယုတ်ရဲ့။ ငါ့ကို လိုချင်လို့ ခု ငါ့လင်ကို နင်သတ်လိုက်တာ။ ငါ နှလုံးကွဲပြီး သေရတော့မယ်။ ငါဟာ နင့်မယား မဖြစ်နိုင်ဘူး။ နင့်မယားမဖြစ်ဘဲ သေရတာက ကောင်းပါတယ်” ဟု ခက်ထန်မာကျောစွာ ပြန်ပြောလိုက်လေ၏။

မင်းကြီးသည် စန္ဒကိန္နရီ၏ စိတ်တည်ကြည်ပုံကို သိလာပြီး “ငါ မြူဆွယ်လို့တော့ ရမှာ မဟုတ်တော့ဘူး” ဟု စိတ်ထဲမှာ မချင့်မရဲ ဒေါသဖြစ်လာပြီးနောက် “ဟဲ့... ကိန္နရီဆိုတဲ့ တိရစ္ဆာန်မ။ နင်ဟာ တောမှာပဲ နေသင့်တယ်။ မိဖုရားမဖြစ်ချင်တာဖြင့် ပန်းညိုရွက်၊ တောင်လေပ်ရွက်တွေကို စားပြီး ဟိမဝန္တာကိုသာ သွားပေတော့။ နင့်ကို သားကောင်တွေ ယူကြလိမ့်မယ်။ သွားပေတော့” ဟု စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် ပြောပြီး ကျောခိုင်းကာ ပြန်သွားလေတော့သည်။

ရန်သူမင်းကြီး ထွက်သွားပြီး အစေးသို့ရောက်ကာမှ စန္ဒကိန္နရီသည် တောင်ထိပ်ပေါ်မှ ဆင်းခဲ့ပြီး စန္ဒကိန္နရာအလောင်းကို ပွေ့ချိုလျက် ငိုကြွေးရင်း တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ ဆောင်ယူသွားလေ၏။ စန္ဒကိန္နရီမှာ အသည်းကွဲကြေမတတ် ပူဆွေးလှသောကြောင့် ဂါထာတစ်ဆယ့်နှစ်ပုဒ်ဖြင့် သီကျူးကာ တစ်မိမ့်မိမ့် ငိုကြွေးနေရှာလေ၏။

- ၁။ ချစ်သူ စန္ဒကိန္နရာ၊ တောတောင်လိုဏ်ဂူတွေဟာ သူ့နေရာမှာ သူ ရှိနေကြဆဲပါ။ သင်မရှိလျှင် ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။
- ၂။ အို... ချစ်သူ စန္ဒကိန္နရာ၊ သားရဲတို့ လေ့ကျက်ရာ သစ်ရွက်

- ကြွ အခင်းတို့မှာ မွေ့လျော်စရာရှိဆဲပါ။ သင်မရှိလျှင် ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။
- ၃။ အို... ချစ်သူ စန္ဒကိန္နရာ၊ သားရဲတို့ ပျော်မွေ့ရာ ပန်းအခင်းတို့ လည်း ရှိနေဆဲပါ။ သင်မရှိလျှင် ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။
- ၄။ အို... ချစ်သူ စန္ဒကိန္နရာ၊ ကြည်လင်ပြီး ပန်းကြွေတို့ မျောပါ စီးဆင်းနေတဲ့ မြစ်တွေလည်း ရှိနေဆဲပါ။ သင်မရှိလျှင် ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။
- ၅။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ ဟိမဝန္တာမှာ ရှုချင်စဖွယ် ပတ္တမြား တောင်ထွတ်လည်း ရှိနေဆဲပါ။ သင်မရှိက ငါ့အဖို့ အချည်းနှီး ပါ။
- ၆။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ ရွှေသားအတိပြီးသော ဟိမဝန္တာ တောင်ထွတ်တို့လည်း ရှိနေဆဲပါ။ သင်မရှိလျှင် ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။
- ၇။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ ရှုချင်စဖွယ်မြင်းသီလာ ကျောက်မျက် ရတနာဖြင့်ပြီးသော ဟိမဝန္တာတောင်ထွတ်လည်း ရှိဆဲပါ။ သင်မရှိက ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။
- ၈။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ ရှုချင်စဖွယ်ကောင်းသော ဟိမဝန္တာ တောင်ထွတ်များလည်း ရှိဆဲပါ။ သင်မရှိက ငါ့အဖို့ အချည်း နှီးပါ။
- ၉။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ ဟိမဝန္တာမှာ ရတနာခုနစ်ပါးအပြည့်ရှိ တဲ့ တောင်ထွတ်များလည်း ရှိဆဲပါ။ သင်မရှိက ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။
- ၁၀။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ ဟိမဝန္တာမှာ ငွေအတိပြီးသော တောင်ထွတ်များလည်း ရှိဆဲပါ။ သင်မရှိက ငါ့အဖို့ အချည်း နှီးပါ။
- ၁၁။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ ဂန္ဓမာဒနတောင်၌ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့ စောင့်သော ဆေးပင်အများလည်း ရှိနေဆဲပါ။ သင့်ကို ဒီနေရာမှာမမြင်ရလျှင် ငါ့အဖို့ အချည်းနှီးပါ။

၁၂။ အို... ချစ်သူစန္ဒကိန္နရာ၊ အသုံးဝင်တဲ့ ဆေးပင်တွေ ပြည့်နှက်
နေတဲ့ ဂန္ဓမာဒနတောင်မှာ သင့်ကို မမြင်ရလျှင် ငါ့အဖို့
အချည်းနှီးပါ။

စန္ဒကိန္နရီသည် စန္ဒကိန္နရာ၏ အလောင်းကို ရင်ခွင်မှာ ပွေ့ပိုက်ပြီး
ငိုကြွေးနေရာမှ ပူနွေးသောအသားအရေ ရှိနေသေးသည်ကို သိရသဖြင့် “အို...
ငါ့ချစ်သူ စန္ဒကိန္နရာ အသက်မသေသေးပါကလား။ အားရစရာ
ကောင်းလိုက်တာ။ နတ်များကို တိုင်တည်ပြောဆိုရတော့မှာပဲ” ဟု စဉ်းစားမိ
လေ၏။

စန္ဒကိန္နရီက “လောကကို စောင့်ရှောက်နေကြကုန်သော လောက
ပါလနတ်များတို့၊ ကျွန်မ၏ချစ်လင်ကို မတရားနှိပ်စက်ပစ်ခတ်သွားလို့
ဝေဒနာခံစားနေရတာ သေလုပါပြီ။ အရှင်နတ်များ မသိကြလေရောသလား။
သူ့မှာ ဘာအပြစ်မှမရှိတာ အမှန်ပါ။ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ကြပါ” ဟူ၍
တိုင်ကြားကာ ငိုကြွေးနေရှာလေ၏။

စန္ဒကိန္နရီ၏ သောကအပူမီးသည် အထက်နတ်ပြည်ရှိ သကြားမင်း
နေရာကျောက်ဖျာကို ပူနွေးလာစေသဖြင့် လူ့ပြည်သို့ ကြည့်လိုက်သောအခါ
သစ္စာရှင် စန္ဒကိန္နရီကို တွေ့မြင်ရ၍ ကယ်မခြင်းအလို့ငှာ ပုဏ္ဏားအိုယောင်
ဆောင်ကာ ဆင်းသက်လာခဲ့လေ၏။ ပုဏ္ဏားအိုသည် စန္ဒကိန္နရာ၏
အခြေအနေကိုကြည့်ကာ ပါလာသော နတ်ရေစင်ကရားမှ ရေကို သွန်းဖျန်း
ပေးလိုက်လေရာ စန္ဒကိန္နရာမှာ မြားဆိပ်ပြေကာ လဲရာမှ ထထိုင်လေ၏။

စန္ဒကိန္နရီက ပုဏ္ဏားအိုအား လက်ယှက်ရိုခိုး၍ “အရှင်ပုဏ္ဏားကြီး
လူသူကင်းဝေးရာမှာ ဒုက္ခတွေ့နေရတဲ့ ကျွန်မရဲ့ လင်သားစန္ဒကိန္နရာကို
ဆေးကုသပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ကန်တော့လေ၏။ ပုဏ္ဏားအို
က “အသင်မောင်နှံတို့သည် ယခုမှစ၍ ဤစန္ဒရွှေတောင်မှာသာ နေကြပါ။
လူ့ပြည်လူ့ရွာသို့ ဘယ်အခါမျှ မသွားကြလေနှင့်” ဟု မှာကြားခဲ့ပြီး
တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားလေသတည်း။

(ဂေါတမရှင်တော်ဘုရားသည် ရာဟုလာမယ်တော်၊ ယသောဓရာဒေဝီ
၏ ရှေးဘဝက သစ္စာကြီးခဲ့ပုံကို စန္ဒကိန္နရီ၊ ကိန္နရာမောင်နှံ ဇာတ်ဘဝနှင့်
ပြန်ပြောင်း၍ မိန့်တော်မူလေသည်။)

ရှင်တော်ဂေါတမ ပွင့်တော်မူသောအခါ၌ ဗာရာဏသီမင်းသည် ဒေဝဒတ်၊ သိကြားမင်းသည် အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ဖြစ်လာ၏။ စန္ဒကိန္နရီသည် ရာဟုလာမယ်တော် ယသောဓရာဒေဝီ။ စန္ဒကိန္နရာသည်ကား ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားရှင်ပေတည်း။

(ငါးရာငါးဆယ် နိပါတ်တော် စန္ဒကိန္နရီဇာတ်)

ကုဏ္ဍလကေသီ အရှင်မ ထေရီ

လောကတွင် ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၏ အစသည် ကြင်နာခြင်း ကရုဏာပင် ဖြစ်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ အချစ်၏အစသည် အကြင်နာမှ လာသည်မှာ လူသားများတွင် တွေ့ရှိနေမြဲပင် ဖြစ်လေသည်။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ သူဌေးတစ်ဦးမှာ သမီးတစ်ယောက် ဖွားမြင်လာ သည်။ ရုပ်အဆင်းရူပ ချောမောပေသောကြောင့် သူ့ကို 'ဆင်းရူပ' ဟု မှည့်ခေါ်ပေသည်။ သမီးဆင်းရူပ အသက်တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် အပျိုဖော် ဝင်စအရွယ်တွင် မိဘနှစ်ဦးတို့ အရွယ်ရောက်စ သမီးငယ်အား တစ်ပါး ယောက်ျားနှင့် တိမ်းညွတ်သွားမည်စိုးသဖြင့် ဘုံခုနစ်ဆင့် အိမ်အမြင့်ဆုံးထပ် မှာ သီးသန့်ထားသည်။ သမီးပျိုအတွက် အလုပ်အကျွေးပြုရန် မိန်းမအိမ်ဖော် ရုံရွှေတစ်ယောက်ကို အမြဲစောင့်ရှောက်ထားရှိသည်။

ဆင်းရူပသည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကင်းကွာနေရသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ မှာ အလွန်ပျင်းရိငြီးငွေ့ရှာသည်။ မိဘတို့ကမူ မသိကြပေ။ သမီးပျိုအတွက် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရာမှာ ထားရသောကြောင့် ပူပန်မှုနည်းပါးကြရ လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းမှာ 'ဖောက်ထွင်းသူခိုး' တစ်ယောက်ကို လက်ရဖမ်းမိသည်။ မြို့စောင့်က ထိုသူခိုးလူရွယ်ကို ရိုက်နှက်ညှဉ်းဆဲပြီး နောက် သက်ဆိုင်ရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားရာ ဘုရင့်အမိန့်တော်အတိုင်းပင် တိုင်းပြည်မှာ ခိုးသားရန်မှ ကင်းဝေးစေဖို့ ထိုသူခိုးလူရွယ်အား အသက် အဆုံးစီရင်စေ၏။ အမြင့်ဆုံး သေလာတောင်ပေါ်သို့ ခေါ်သွားပြီး တောင်စောင်းမှ ချောက်ကမ်းပါးရှိ ကျောက်ဆူး၊ ကျောက်ခက်များတွင် ထိခိုက်ပြီး သေကျေပျက်စီးသွားစေဖို့ ချောက်ထဲသို့ တွန်းချစေရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အာဏာပါးကွက်သားတို့သည် ခိုးသားလူရွယ်အား လက်ပြန်ကြိုး တုပ်ပြီးလျှင် ကြိုးရှည်ဖြင့် တရွတ်တိုက်ဆွဲယူကာ ခိုးသားလုလင်ကို ခေါ်ဆောင်လာရာ လူသတ်တောင်ထိပ်သို့ မရောက်မီ လမ်းဆုံလမ်းခွဲ၌ ကြိမ်နှင့် ရိုက်နှက်ကြပြန်သဖြင့် မြို့သူမြို့သားတို့သည် အုတ်အုတ်ကျက် ကျက်ဖြစ်ကာ ထွက်၍ ကြည့်ကြလေ၏။ ထိုအခိုက် ဘုံခုနစ်ဆင့်မှာ ရှိနေသော သူဌေးသမီး ဆင်းရူပသည် လေသာပြတင်းမှ မျှော်၍ ကြည့်လိုက်လေ၏။ ပြတင်းမှမြင်ရသော ရှုကွက်မှာ အရွယ်ကောင်း နုပျိုသန်မာလှစွာ သော လုလင်ပျိုသူခိုးအား ရိုက်နှက်နေသည်ကို မြင်ရသောအခါ ကရုဏာစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာလေ၏။ ရှုမြင်ရသော ဒုက္ခမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကရုဏာစိတ်မှ မေတ္တာပေါင်းယှက်သောစိတ်သည် တဖွားဖွား ပြန့်ပွားလာကာ ထိုသူခိုးအား မရှုဆိတ်၊ မရှုဝံ့အောင်ဖြစ်ပြီး ရပ်တည်ရာမရနိုင်အောင် စွဲလမ်းလာမိတော့သည်။

ဆင်းရူပသည် ခိုးသားလုလင်အား မကြည့်ရက်သဖြင့် အိပ်ခန်းဆောင်တွင်းသို့ ဝင်လာလဲလျောင်း၍ စိတ်၏လိုအင်ဆန္ဒ ပြင်းပြစွာဖြင့် မစားနိုင်၊ မအိပ်နိုင် ဖြစ်နေရှာလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဆင်းရူပ၏ မိနှင့်ဖတို့က သိကြသောအခါ သမီးအား ဖျောင်းဖျလာကြသည်။ သို့ရာတွင် မေတ္တာဖြင့် ယှဉ်သော တဏှာပေမစိတ်က ပြင်းထန်လှသဖြင့် သူ့မိခင်အား "အမေရယ် ဒီလူကို မြင်လိုက်ရတာနှင့်ပဲ သမီးစိတ်ထဲမှာ သိပ်တုန်လှုပ်ပြီး စားမရ၊ အိပ်မရ ဖြစ်နေရပါတယ်။ သူ့ကိုမှ မကယ်ရရင်၊ အတူမနေရရင် သမီးအသက်သေရတော့မှာ အမှန်ပါ။ အမေတို့ သူ့ကို ကယ်ပေးကြပါ။ သမီး ဆန္ဒလည်း

ပြည့်ပါရစေ” ဟု ရှိခိုးတောင်းခံလေတော့ရာ မိဘနှစ်ဦးတို့သည် မင်းအမိန့် ချမှတ်ပြီးသား ရာဇဝတ်သားကို ဘယ်လိုကယ်ရပါ့မလဲဟု တွေးကာ ကြံစည် နေကြသည်။ ရာဇဝတ်သားကို နက်ဖြန်မိုးမလင်းမီမှာ သူ့ကိုပစ်ချမည့် သေလာတောင်ပေါ်သို့ အရောက်ခေါ်ယူကြတော့မည်။ ရောက်လျှင် သေလာ တောင်စောင်းမှနေ၍ ချောက်ထဲသို့ ပစ်ချသတ်လိုက်ကြတော့မည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ အကြံအစည်ကို မြန်နိုင်သမျှမြန်အောင် ပြုကြရတော့မည်ဟု အလျင် အမြန် အကြံရကာ အသပြာငွေတစ်ထောင်ကို ထုတ်ယူပြီး ထွက်သွားကြလေ ၏။

မိနှင့်ဖတို့သည် ရာဇဝတ်သား သူခိုးလုလင်ကို ဖမ်းဆီးထားသော တာဝန်ရှိသူတို့အား အသပြာငွေတစ်ထောင်ထုပ်ကို ပေးအပ်ကာ ထိုသူအား အပြစ်မှ လွတ်ပေးစေဖို့ တောင်းပန်ကြသည်။ အပြစ်ပေးရန် တာဝန် ကျနေသူတို့ကလည်း အသပြာထောင်ထုပ်ကို မက်မောစွာဖြင့် ရာဇဝတ်သား ကို တိတ်တဆိတ် လွတ်ပေးလိုက်ကြလေ၏။

သူဌေးလင်မယားတို့သည် သူခိုးလုလင်ကို အိမ်သို့တိတ်တဆိတ် ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။ အိမ်ထဲမှာ လူမသိသူမသိပင် ဝှက်ထားကာ အချစ်စိတ်ဝေဒနာ ခံစားနေရသော သမီးပျိုလေး ‘ဆင်းရူပ’ ၏ အသက်ကို မသေစေလိုသဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်နိုင်ဖို့ရာ သမီးနှစ်သက်သော သူခိုး လုလင်နှင့် ပေးစားလိုက်ကြလေတော့သည်။

မည်သူမဆို မိမိ၏ ကိုယ်ကိုယ်ပင် မိမိမသိနိုင်ကြသော ပိုးဖလံနှင့် အလားတူသော ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် သူဌေးသမီးလေး ဆင်းရူပသည် သူ အလွန်ချစ်မြတ်နိုးသော လင်ယောက်ျားသူခိုးလုလင်အား မယားဝတ္တရား ကျေပွန်စွာ ချစ်ခင်ယုယ ပြုစုလေ၏။ ဘုံခုနစ်ဆင့်ပေါ်မှာ နေကြသည်ဖြစ်၍ သူတို့ကို ပတ်ဝန်းကျင်က မသိကြ။ သူတို့၏ လောကကမ္ဘာလေးသည် သူတို့အတွက် သာယာလှပေစွ။ တဏှာပေမလောင်မီးသည် သူတို့အဖို့ အေးမြလှပေစွ။

ထိုကဲ့သို့ မယားကောင်းရသော လူမိုက်လုလင်မှာမူကား သူတစ်ပါး ကို ဒုက္ခပေးဖို့ ဝန်မလေး။ မကောင်းသောစိတ်ထား အမြဲရှိနေကာ မယား အလိမ္မာ ဆင်းရူပကို ချစ်ဟန်ခင်ဟန်ဆောင်၍ ယောက်ျားမာယာဖြင့် ခံစားနေ

လေရင်း တစ်နေ့မှာ ထိုဘုံခနစ်ဆင့်မှာ သူကြာရှည်မပျော်နိုင်။ သူ့ညဉ်ဆိုး အတိုင်း လွတ်လပ်စွာ မကောင်းမှုကို ပြုဖို့ရန်သာ စိတ်ကူးနေလေသည်။ ထိုစိတ်ကူးမှ အကြံအစည်တစ်ခု ပေါ်လာကာ သူ၏ မယားအလိမ္မာအား “ချစ်နှမ၊ ကျုပ်ကို သေလာတောင်ပေါ်က တွန်းချဖို့ လုပ်ကြရာမှာ ကျုပ်က သေလာတောင်ကိုစောင့်တဲ့ နတ်ကြီးကို လှမ်းပြီး တောင်းပန်လိုက်ရတယ်။ တောင်စောင့်နတ်ကြီးရယ်၊ ကျွန်တော့်ကို သူတို့ ခေါ်မလာဖို့ သွေးဆောင် ပေးပါ။ ချောက်ထဲ ပစ်မချဖို့ ကယ်မသူ ရှာပေးပြီး ကျွန်တော့်အသက်ကို ကယ်ပါ။ ကျွန်တော် မသေရင် အရှင်နတ်မင်းကို ကန်တော့ပွဲလာဆက်ပါ မယ်။ ကတိအတိုင်း ပြုပါမယ်” လို့ တမ်းတပြီး ဆုတောင်းခဲ့ရတယ်။ ခု ကျုပ် အသက်မသေတဲ့အပြင် မယားအလိမ္မာလည်း ရခဲ့တယ်။ စည်းစိမ် ချမ်းသာနဲ့လည်း နေရတယ်။ ဒါကြောင့် သေလာတောင်စောင့်နတ်ကြီးကို ကန်တော့ဖို့ ကျုပ်တို့နှစ်ယောက် တောင်ပေါ် အရောက်သွားကြရမယ်။ ချစ်နှမက သစ်သီးစုံ အချိုစုံနှင့် ကန်တော့ပွဲပြင်ပါ။ သွားကြပါဖို့” ဟု ချိုသာစွာ ပြောလေ၏။ ဆင်းရူပလည်း လင်ယောက်ျား၏ အလိုအတိုင်း ကန်တော့ပွဲကြီးပြင်ကာ ရထားယဉ်သာဖြင့် ခြွေရုံအချို့ကို ခေါ်ပြီး ဇနီး ခင်ပွန်းနှစ်ယောက် ခရီးထွက်လာကြသည်။ သေလာတောင်သို့ အတော်ဝေး မှ ရောက်ကြရာ သူခိုးလုလင်က “ချစ်နှမ တောင်စောင့်နတ်ကြီးက လူများများ လာရင် သူ့အတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မှာ စိုးရတယ်။ ဒီကိစ္စမှာ ကျုပ်တို့ နှစ်ယောက်သာ သိတာမို့ အခြွေအရံတွေကို တောင်ခြေမှာပဲ ချန်ထားခဲ့ပါ။ လာပါ တက်ကြပါဖို့” ဟု သူက ကန်တော့ပွဲကြီးကို မယူပြီး ရှေ့က တက် သွားလေ၏။ တောင်ပေါ်သို့ရောက်သောအခါ သစ်ရိပ်ကောင်းသော တောင် စောင်းတစ်နေရာတွင် နားကြကာ သူခိုးလုလင်က ကန်တော့ပွဲကို တောင် စောင်းမှာချ၍ ရပ်နားနေစဉ် ဆင်းရူပက “အမောင် ကန်တော့ကြဖို့လေ” ဟု ပြောရာ သူခိုးလုလင်က “ဟဲ့... အမိုက်မ၊ နင့်ကို ငါချစ်လို့ ယူတာ မဟုတ်ဘူး။ နင်နှင့်နေရတာ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ကင်းကွာပြီး ဆင်းရဲတယ်။ ဒါကြောင့် ငါလည်း လွတ်ရာကို သွားရမယ်။ မသွားခင် နင့်ပစ္စည်း ပါသမျှ ကိုယူ၊ နင့်ကို ချောက်ထဲချ လက်စသတ်ခဲ့ရမယ်။ လက်ဝတ်ရတနာတွေကို အခုချွတ်လော့” ဟု ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောလေ၏။

ချစ်သောလင်ယောက်ျားကို ယုံကြည်နေသော ဆင်းရူပသည် “အမောင် ယူလိုတာ ယူပါ။ အသက်ကို ချမ်းသာပေးပါ” ဟု ရှိခိုးတောင်းပန်၏။ သူခိုးလုလင်က “နင့်အသက်ချမ်းသာပေးရင် ငါ့မှာ အမှုပတ်လိမ့်မပေါ့။ ကဲ လက်ဝတ်ရတနာတွေကို ခပ်မြန်မြန်သာချွတ်” ဟု ထပ်ပြောရာ ဆင်းရူပလည်း ပဝါလေးကို ရှေ့မှာချခင်းပြီး နားတောင်း၊ လည်ဆွဲ စသော အဖိုးတန်ရတနာများကို တစ်ခုချင်း ဖြည်းညင်းစွာ ချွတ်ရင်း သူ့အသက်လွတ်မြောက်ရေးကို ဘယ်လိုလုပ်ရပါ့မလဲဟု စဉ်းစားရာ အကြံတစ်ခုပေါ်လာလေ၏။ ပဝါလေးထဲတွင် လက်ဝတ်ရတနာပစ္စည်းများ စုမိသောအခါ ဆင်းရူပက ငိုယိုလျက် “အမောင်နှင့်ကျွန်မတော့ ဒီနေ့ နောက်ဆုံးနေကြရတော့မှာပါ။ ခုပဲ ကျွန်မ အသက်သေရတော့မယ်။ သေရတာ သေပါစေ အမောင်ရယ်။ မခွဲနိုင်တာက ခက်လှတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် အမောင့်ကို နောက်ဆုံး လက်ယာရစ်လှည့်ပြီး ကန်တော့ပါရစေ။ အမောင်က ဒီပစ္စည်းတွေအနားမှာပဲ ရပ်နေပါ။ ကျွန်မ ကန်တော့ပါတော့မယ်” ဟု ဝမ်းနည်းဟန်ဆောင်၍ တောင်းပန်ရာ သူခိုးလုလင်လည်း ပစ္စည်းရတနာတွေကို ငုံ့ကြည့်ရင်း ရပ်နေလေ၏။

ဆင်းရူပသည် သူခိုးလုလင်ကို ပထမအကြိမ် လှည့်ပတ်ပြီး ကန်တော့ရာမှ သူခိုးလုလင်၏ နောက်ကျောဘက် ပုဆိုးခါးပုံစကို ရုတ်တရက် ဆွဲဖြုတ်ကာ တောင်အောက်သို့ တွန်းချလိုက်လေ၏။

ဝဋ်ကျွတ်ချိန်နီးပေပြီ။

ဆင်းရူပသည် မိဘအိမ်သို့ မပြန်ဝံ့။ မပြန်ချင်တော့။ ထို့ကြောင့် လက်ဝတ်ရတနာများကို ပြန်မယူတော့ဘဲ သေလာတောင်တစ်ဖက်မှ ပြေးဆင်းလာခဲ့လေ၏။ တောင်ခြေရောက်သောအခါ ခြေဦးတည့်ရာသို့ သွားလေရာ တောထဲသို့ ရောက်သွားလေ၏။ လူသူကင်းဝေးသော တောထဲမှာ တဲကျောင်းလေးတစ်ကျောင်းကို တွေ့ရ၍ ဝင်ကြည့်ရာ ပရိပိုဇ်တို့နေထိုင်ကြရာ ကျောင်းကလေးဖြစ်နေလေ၏။

ဆင်းရူပသည် ပရိပိုဇ်ဆရာကြီးအား ရှိခိုးလျက် “သမီးမှာ အရှင်သခင် မရှိပါ။ ရဟန်းပြုလိုပါသည်။ ပြုပေးပါ” ဟု ခွင့်တောင်းရာ ပရိပိုဇ်တို့က ဆင်းရူပအံ့ား ရဟန်းပြုပေးလိုက်ကြလေ၏။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးသောအခါ ရဟန်းမ ဆင်းရူပက “အရှင်ဘုရားတို့ ရဟန်းအကျင့်တွင် ဘယ်အကျင့်သည်

အမြတ်ဆုံးပါသလဲ” ဟု မေးလေသည်။ ပရိဗိုဇ်တို့က “ငါတို့အကျင့်သည် ကသိုဏ်းဆယ်ပါးကို ပရိကံပြု၍ ဈာန်ရအောင်လည်း ကျင့်၏။ ထို့ပြင် ဝါဒတစ်ထောင်ကိုလည်း သင်ယူသင့်၏” ဟု ဖြေကြားရာ ပရိဗိုဇ်ဆင်းရှုပ က “တပည့်တော် ဝါဒတစ်ထောင်ကိုသာ သင်ယူလိုပါသည်” ဟု ပြောသဖြင့် သင်ကြားပေးရာ မကြာမြင့်မီမှာပင် ဝါဒတစ်ထောင်ကို ကုန်စင်အောင် တတ်မြောက်လေတော့သည်။ ထိုအခါ ပရိဗိုဇ်တို့က “ချစ်သမီး၊ သင်ဟာ ငါတို့ရဲ့ တရားအားလုံးကို တတ်မြောက်ခဲ့ပြီ။ ဤဝါဒတစ်ထောင်ကို စွဲဆောင်လျက် ဇမ္ဗူဒိပ်တစ်ကျွန်းလုံးကို လှည့်လည်ပေတော့။ သင်မေးသော ဝါဒတစ်ထောင်ကို ဖြေနိုင်သူတွေ့ပါက ထိုလူထံမှာ သင်အလုပ်အကျွေး အဖြစ် ခံယူပါလော့။ ရဟန်းဖြစ်ပါက ထိုရဟန်းထံမှာ တပည့်ခံပြီး ရဟန်း ပြုပါလေ” ဟု မှာကြားပြီးနောက် သပြေပန်းတစ်ခက်ကို လက်ဆောင် ပေးလိုက်ကြလေ၏။ သူသည် သပြေခက်ကိုကိုင်လျက် ဝါဒတစ်ထောင် ဖြေကြားနိုင်သူ လိုက်၍ရှာရင်း သာဝတ္ထိပြည်အနီးသို့ ရောက်သွားလေ၏။ သူသည် သပြေခက်ကို သံပုံတစ်ပုံတည်ပြီး စိုက်ထိုးကာ “သပြေခက်ရှင်၏ ဝါဒတစ်ထောင်အမေးကို ဖြေနိုင်သူရှိက ဖြေလော့” ဟု ကြွေးကြော်ပြီး ရှေ့သို့ ဆက်လက်လာခဲ့လေ၏။

ကလေးတို့သည် ပရိဗိုဇ်မ စိုက်ထားခဲ့သော သပြေခက်ကို ဝိုင်း၍ ကြည့်ကြကာ ကြောက်သူက ကြောက်နေကြသည်။ ကလေးတစ်ယောက် ကမူ မကြောက်မရွံ့ပင် စိုက်ထူထားသော သပြေခက်ကိုကြည့်ရှုစဉ် အရှင် သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ် ဆွမ်းကိစ္စပြီးစီးသဖြင့် သာဝတ္ထိမြို့တွင်းမှ ထွက်ကြ လာလေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက “ဒီသပြေခက်ကို ဘာဖြစ်လို့ စိုက်ထား သလဲ” ဟု မေးတော်မူ၏။ ကလေးတို့က ကျိုးကြောင်းသေချာ ပြောပြကြ သောအခါ အရှင်မြတ်က “ဒီသပြေခက်ကို ဆွဲနုတ်ပြီး နင်းချေပစ်လိုက်ကြ” ဟု မိန့်တော်မူရာ ကလေးတို့က “ကြောက်ပါတယ် ဘုရား၊ မနုတ်ဝံ့ပါ” ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားကြရာ အရှင်မြတ်က “နုတ်သာနုတ်ပါ။ ဒီပြဿနာ ကို ငါရှင်းမည်” ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် ကလေးတို့က သံပုံပေါ်မှ သပြေခက် ကို နုတ်ပြီး ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ကြလေ၏။

ပရိဗိုဇ်မသည် မြို့တွင်းမှ ထွက်လာသောအခါ သူ့သပြေခက် ပျက်စီး

နေသည်ကိုမြင်ရ၍ ကလေးတို့အား ဆူပူကြိမ်းမောင်းလေ၏။ ကလေးတို့က “အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်က ဖျက်ဆီးခိုင်း၍ ဖျက်ဆီးရပါသည်” ဟု ဖြေကြရာ ပရိဗိုဇ်မလည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ သွားလေ၏။

“အရှင်ဘုရား... သပြေခက်ကို ဖျက်ဆီးပစ်တာဖြင့် ဝါဒတစ်ထောင်ကို ဖြေနိုင်လို့ပါလား” ဟု မေးရာ အရှင်မြတ်က “ဖြေနိုင်တယ်။ မေးမှာသာ မေးပါ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ပရိဗိုဇ်မသည်လည်း သူ၏ ဝါဒတစ်ထောင်ကို အရှင်မြတ်အား မေးမြန်းရာ တစ်ခုမကျန် ဖြေဆိုလိုက်သဖြင့် ဤအရှင်ကား ဇမ္ဗူဒိပ်တစ်ကျွန်းလုံး မဖြေနိုင်သော အဖြေကို ဖြေသဖြင့် အံ့ဩနေလေ၏။ အရှင်မြတ်က အသင်၏ ဝါဒတစ်ထောင်ကို ငါဖြေဆိုခဲ့ပြီ။ ငါမေးသော ပြဿနာတစ်ခုကို သင်ဖြေဆိုပါ။ ဖြေနိုင်ပါ့မလား” ဟု မေးရာ ပရိဗိုဇ်မက “သိလျှင်ဖြေပါမည်” ဟု လျှောက်ထား၏။ အရှင်မြတ်က “ပရိညာသုံးပါး ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိရမည့် တရား (တစ်ခု) ဟူသည် အဘယ်နည်း” ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ ပရိဗိုဇ်မက မဖြေဆိုနိုင်သဖြင့် “အရှင်ဘုရား အမေးကို မဖြေဆိုနိုင်ပါ။ အဘယ်သို့သော ပုစ္ဆာပြဿနာပါနည်း” ဟု အရှင်မြတ်အား သူက ပြန်မေးလေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဗုဒ္ဓပြဿနာခေါ်ပါ၏။ ပရိဗိုဇ်မက “အရှင်ဘုရား ထိုပြဿနာ၏အဖြေကို တပည့်တော်အား အသိပေးပါ” ဟု လျှောက်ထားတောင်းပန်လေ၏။

“သင်သည် ငါ့ကဲ့သို့ ရဟန်းဖြစ်မှ ဖြေမည်” ဟု အရှင်မြတ်က မိန့်ကြားလိုက်ရာ ပရိဗိုဇ်မက “သို့ဆိုလျှင် တပည့်တော်မအား ရဟန်းပြုပေးပါ ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားရာ အရှင်မြတ်က ပရိဗိုဇ်မအား ဘိက္ခုနီတို့ထံ အပ်နှံကာ ရဟန်းပြုပေးစေ၏။ ဘိက္ခုနီဖြစ်သောအခါ “ကုဏ္ဍလကေ သီထေရီ” ဟု ဘွဲ့အမည်မှည့်ပေးတော်မူ၏။ ပရိဗိုဇ်မတို့၏ ထုံးစံအရ ခေါင်းကဆံပင်ကို မတုံးစေဘဲ ဆံတိုများ၊ အခွေအလိပ်များအဖြစ် ထားရှိသည်ကို ရိတ်ပေးရသဖြင့် သူ့အား “ကုဏ္ဍလကေသီ” ဟု ဘွဲ့ပေးခြင်း ဖြစ်ရလေ၏။

ကုဏ္ဍလကေသီထေရီသည် ရှေးဘဝများစွာက ဖြည့်ခဲ့ရသော ပါရမီတော်ကြောင့် ရဟန်းထေရီမ ဖြစ်ပြီးနောက် တရားအားထုတ်သောအခါ သုံးရက်မြောက်နေ့တွင် ပဋိသမ္ဘိဒါနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်တော်

မူ၏။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၌ တရားသဘင် ကျင်းပတော်မူပြီးနောက် “ရဟန်းတို့ မဂ်ဉာဏ်ဖိုဉာဏ်ကို လျင်မြန်စွာရအပ် ၏။ ငါဘုရား၏ တပည့်မ သာဝိကာများစွာတို့တွင် ‘ကုဏ္ဍလကေသီ ဘိက္ခုနီ’ သည် အသာဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပေသည်” ဟု ချီးကျူး မိန့်မြွက် တော်မူကာ ‘ခိပ္ပဘိညာ’ အရာဝယ် ဧတဒဂ်ဘွဲ့ထူး ထားတော်မူလေ၏။

(ဓမ္မပဒ၊ သဟဿဝဂ် သုံးခုမြောက်ဝတ္ထု)

မဟာပဒုမ မင်းသား

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံတော်မူလေ၏။ သားတော် တစ်ပါး ဖွားမြင်ရာ ရုပ်အဆင်းတင့်တယ်၍ ကျက်သရေရှိလှသောကြောင့် “မဟာပဒုမ မင်းသား” ဟု အမည်မှည့်တော်မူ၏။ မဟာပဒုမ မင်းသား အရွယ်ရောက်လာသောအခါ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ အတတ်ပညာသင်ကြားဖို့ စေလွှတ်၏။ အတတ်ပညာ ပြည့်စုံပြီး မိမိတိုင်းပြည်သို့ ပြန်ရောက်သော အခါ၌ များမကြာမီမှာပင် မယ်တော်မိဖုရားကြီး နတ်ရွာစံတော်မူလေ၏။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် များမကြာခင်မှာပင် သူ့ထက်အသက်ငယ်လှ သော ရုပ်အဆင်းလှပတင့်တယ်သည့် မိန်းမပျိုတစ်ယောက်ကို မိဖုရားကြီး အရာ တင်မြှောက်လေ၏။ များမကြာခင်မှာပင် ဗာရာဏသီတိုင်းစွန်ပြည်နား ၌ သူပုန်သူကန်များ ထကြွသဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် နှိမ်နင်းရန် ကြွတော်မူ မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး သားတော် မဟာပဒုမမင်းသားကို ခေါ်ကာ “သားတော် ဖခင်တိုင်းပြည်အတွက် ခရီးထွက်ရမယ်။ သားတော်က ဖခင်နေရာမှာ မင်း အဖြစ် ဆေတ္တဝင်ယူပြီး တိုင်းပြည်ကို ထိန်းပါ။ မိဖုရားကြီးကိုလည်း အစစ စောင့်ရှောက်ပါ” ဟု မှာတော်မူပြီး စစ်တိုက်ရန် ခရီးထွက်တော်မူလေသည်။

မဟာပဒုမ မင်းသားသည် ဖခင်ကဲ့သို့ပင် တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်နေ ၏။ များမကြာခင်မှာပင် စစ်ပြေငြိမ်းသွားသဖြင့် မင်းကြီး ပြန်ကြွလာတော့မည့်

အကြောင်း တိုင်းပြည်သို့ စေလွှတ်ကာ သိစေ၏။ အကြိုတော်များ ပြင်ဆင်ဖို့ ကြိုတင်မှာကြားရခြင်းသာ။

မဟာပဒုမ မင်းသားသည် စိတ်အေးချမ်းသာစွာဖြင့် ဖခင် ပြန်ကြွလာတော့မည်ဟု ပြောကြားရန် မိဖုရားကြီးအဆောင်တော်သို့ ကိုယ်တော်တိုင် ကြွဝင်လာခဲ့လေ၏။ အဆောင်တော်ထဲမှာ မိဖုရားကြီးတစ်ယောက်တည်းသာ ရှိ၍ မဟာပဒုမမင်းသားက ခမည်းတော် ပြန်ရောက်တော့မည်။ အကြိုတော် ပြင်ဆင်ဖို့ ပြောကြားစဉ် အသက်အရွယ် ငယ်လှသေးသော ဘုရင့်မိဖုရားကြီးက “အရှင်သား၊ မင်းကြီးပြန်မလာမီ လွတ်လပ်စွာ ပျော်ပါးကြရအောင် သလွန်တော်ပေါ်သို့ ကြွပါ” ဟု ပြောလိုက်ရာ မင်းသားလည်း အံ့အားသင့်သွားလေ၏။ ယောက်ျားပီသ၍ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ ချောမောတင့်တယ်လှသောကြောင့် ထိုရူပါရုံကို စွဲမက်လာသော မိဖုရားကြီး မရှက်မကြောက်စတင်ဆွဲဆောင်လေရာ မင်းသားက တစ်ရွေးမျှ စိတ်တော်မလှုပ်ဘဲ “အို... ကြံကြံဖန်ဖန်၊ မိဖုရားကြီးဟာ ကျုပ်ရဲ့ မယ်တော်ပါပဲ။ ပြီးတော့ သူများသားမယားကို စေ့စေ့တောင်မကြည့်ရဲပါဘူး။ သည်းခံတော်မူပါ” ဟု ပြောရာ မိဖုရားက စိတ်လှုပ်ရှားစွာဖြင့် မင်းသား၏လက်ကို အတင်းဆွဲကာ သလွန်တော်ဆီသို့ ခေါ်၏။ မင်းသားက ရုန်းကန်ရာ မိဖုရားက မျက်ရည်စဖြင့် မာယာပြုကာ ဆွဲဆောင်ပြန်၏။

မဟာပဒုမမင်းသားသည် မြင့်မြတ်သောစိတ်ဖြင့် မိဖုရားဆွဲဆောင်ရာသို့ မပါသောအခါ မိဖုရားက “ကဲ... ဒီလောက်တောင်မှ အလိုမလိုက်ရင် မင်းကြီး ပြန်လာတော့ ခေါင်းဖြတ်ပြီး သတ်စေရအောင် ပြောရမယ်” ဟု ခြိမ်းခြောက်ရာ မင်းသားက “မိဖုရားကြီး လုပ်ချင်တာသာလုပ်၊ ကိစ္စမရှိပါဘူး” ဟု ရဲဝံ့စွာပြောပြီး ပြန်ထွက်လာခဲ့လေ၏။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လာသောအခါ အကြိုတော်များတွင် မိဖုရားကြီး မပါလာ။ မာယာဆောင်လျက် သူ့အဆောင်မှာ နေမကောင်းဟန် ပြုနေလေ၏။ မင်းကြီးလည်း ပျာပျာသလဲ ပူပန်လျက် ဆောင်တော်သို့ ဝင်ရောက်ရာ ညှိုးနွမ်းစွာ လျောင်းစက်နေရာမှ ထလာပြီး ရှိုက်ကြီးတင်ငိုယိုလျက် “အရှင်မင်းကြီးမရှိလို့ သားတော်က မစောင့်ရှောက်တဲ့အပြင် အဆောင်တော်ထဲကို ဝင်လာပြီး ဖော်ကားသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှက်လွန်း

၍ မျက်နှာမပြဝံ့လို့ အကြိုတော် မရောက်တာပါ” ဟု ဝမ်းပန်းတနည်း ရှိုက်ငိုကာ ပြောလေ၏။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးလည်း သားတော်အပေါ်မှာ အထင်လွဲလျက် အမျက်တော်ထွက်လေ၏။ “အိမ်ရှေ့မင်းသားကို နှောင်ကြီးတည်းပြီး ငါ့ရှေ့ တော်သွင်းကြ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ များမတ်တို့လည်း စိတ်ဆင်းရဲစွာဖြင့် တစ်နန်းတော်လုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက်ဖြစ်နေရာမှ အမိန့်တော်အတိုင်း မဟာပဒုမမင်းသားကို နှောင်ကြီးတည်းလျက် ရှေ့တော်အရောက် သွင်းလာ ကြရလေ၏။ မင်းသားက “ငါ့မှာ အပြစ်မရှိဘူး။ ငါ့ခမည်းတော်ကို ငါမပြစ် မှားဘူး” ဟု ဆိုမြည်လျက် ပါလာရာ မင်းကြီးက “သားတော်ဖြစ်ပါလျက် မိဖုရားကြီးကို စော်ကားတယ်။ သားတော်ကို အပြစ်ဒဏ်အဖြစ် တောင်ထိပ် ပေါ်က ချောက်ထဲကို တွန်းချပြီး သတ်စေ” ဟု အမိန့်တော် ချလိုက်လေ၏။

မဟာပဒုမ မင်းသားက “ခမည်းတော်ကြီး၊ မိဖုရားရဲ့စကားကို မယုံ ပါနှင့်။ သားတော်မှာ အပြစ်မရှိပါဘူး။ ခွင့်လွှတ်ပါ” ဟု ပြောသော်လည်း မင်းကြီးက မျက်နှာတော် လွဲလိုက်လေတော့သည်။

အာဏာပါးကွက်သားတို့သည် မဟာပဒုမ မင်းသားကို ဆွဲခေါ်လာ ကြစဉ် ဗာရာဏသီတစ်မြို့လုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ဖြစ်ကာ ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းပြီး ငိုကြွေးနေကြလေသည်။ တောင်ထိပ်ပေါ်သို့ရောက်၍ ပစ်ချ တော့မည်ရှိစဉ် မဟာပဒုမ မင်းသား၏ မေတ္တာတန်ခိုးကြောင့် တောင်စောင့် နတ်ကမြင်၍ မင်းသားကို ချောက်ထဲသို့မကျအောင် လက်ဖြင့်ပွေ့ခံလျက် ရင်ငွေ့ပေးကာ ချမ်းသာစေလေ၏။ ထို့နောက် တောင်ခြေမှာနေရသော နဂါးမင်း၏လက်သို့ အပ်ထားခဲ့ရာ နဂါးမင်းက ရေအောက်နဂါးပြည်သို့ ခေါ်သွားလေ၏။ နဂါးပြည်မှာ မဟာပဒုမ မင်းသားကို ချမ်းသာစွာထားရှိရာ တစ်နှစ်ကျော်မျှ ကြာရှိလေ၏။

မဟာပဒုမ မင်းသားသည် ကြာသော် ငြီးငွေ့လာပြီး နဂါးမင်းအား လူ့ပြည်သို့ ပြန်လိုကြောင်း၊ ဟိမဝန္တာမှာ ရသေ့ရဟန်းပြု၍ အေးချမ်းစွာ နေလိုကြောင်း ပြောဆိုရာ နဂါးမင်းကြီးက မင်းသားကို ဟိမဝန္တာတောသို့ အရောက်ပို့ပေးလေ၏။

မဟာပဒုမမင်းသားသည် ဟိမဝန္တာတောတွင် ရသေ့ရဟန်းပြုကာ

ငြိမ်းချမ်းစွာနေခိုက် ဗာရာဏသီမှ တောလိုက်မှဆိုးတစ်ယောက်က တွေ့ရှိ သွားလေ၏။ သူက ရသေ့ကြီးအားမြင်လျှင် မှတ်မိလာသဖြင့် “အရှင်ရသေ့ မဟာပဒုမမင်းသား ဟုတ်ပါရဲ့လား” ဟု မေးရာ ရသေ့ကြီးက ဟုတ်မှန် ကြောင်း၊ တောင်စောင့်နတ်နှင့် နဂါးတို့က ကယ်တင်၍ ယခုထိ အသက်ရှင် လျက် ရှိကြောင်းကို ပြန်ပြောလိုက်လေ၏။

မှဆိုးသည် ရသေ့ကြီးထံမှာ နှစ်ရက်ခန့်မျှနေပြီးမှ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်၍ ဘုရင့်ရှေ့တော်ဝင်ကာ လျှောက်ကြားလေ၏။ ပထမ၌ မင်းကြီးက မယုံ။ “ငါ့သားတော် သေခဲ့ပြီ” ဟုသာ စိတ်ချနေရာမှ ရသေ့ရှိရာ ဟိမဝန္တာသို့ လိုက်ပို့စေ၏။ မင်းကြီးသည် ရသေ့ကို သားတော်ဖြစ်မှန်း သိရသောအခါ “ရှင်ရသေ့ဟာ ဒီတောထဲမှာ ရသေ့လုပ်နေမယ့်အစား နန်းတော်ထဲမှာနေဖို့ လိုက်ခဲ့ပါ။ မင်းပြုပါ” ဟု တောင်းပန်လေရာ ရသေ့က “မလိုက်လိုတော့ပါ။ ကာမဂုဏ်ညွှန်ထဲမှ တက်ခဲ့ပြီ။ ယခုလိုပဲ တစ်သက်လုံး နေရပါမည်” ဟု ပြောလေသည်။ မင်းကြီးက “သားနှင့်အဖ တွေ့ဆုံကြရလို့လည်း အတူ နေကြရတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါ ဘာကြောင့်ပါလဲ” ဟု ပြောကာ ညည်းညူလေရာ များမတ်အပေါင်းက “အဲဒါဟာ နန်းတွင်းက မကောင်းမှုကို လုပ်ကြံတဲ့ မိဖုရားကြောင့်ပါ” ဟု လျှောက်တင်ကြသောအခါ သူချစ်မြတ်နိုး တင်မြှောက်ထားသော မိဖုရားကို ယခုပင် ဖမ်းဆီးပြီး တောင်ပေါ်မှ ပစ်ချကာ သတ်စေဟု မိန့်တော်မူလိုက်လေ၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ မိဖုရားယုတ်သည် သူ့မကောင်းမှုကြောင့် ချောက်ထဲမှကျ၍ သေဆုံးရရှာလေသတည်း။’

နောင်သောအခါ...

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူရာ...

ထိုမိဖုရားယုတ်သည် စိဉ္စမာနဝိကာ ဖြစ်လာ၏။ ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာ၏။ နဂါးမင်းသည် ညီတော် အာနန္ဒာ ဖြစ်လာ၏။ တောင်စောင့်နတ်သည် ရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာ၏။ မဟာပဒုမမင်းသားကား ဂေါတမရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဖြစ်တော်မူလာ သတည်း။

(မဟာပဒုမဇာတ်)

နတ်သမီးတောင်းသော ဆုမြတ်

လွန်လေပြီးသောအခါ၌ ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံနေစဉ် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖွားမြင်လာသော လုလင်တစ်ယောက်သည် အတတ်ပညာစုံသောအခါ တောရိပ်မြိုင်ရိပ်ကိုခိုလျက် ရသေ့ရဟန်းပြုလိုက်လေ၏။

ရှင်ရသေ့သည် ကျောင်းသင်္ခမ်း၌နေရာ ပတ်ဝန်းကျင်မြက်ခင်းတွင် ရှင်ရသေ့ ကျင်ငယ်စွန့်ရာအရပ်၌ သမင်မတစ်ကောင် ရောက်လာ၍ ထိုမြက်ခင်းမှာ မြက်စားလေ့ရှိ၏။ သမင်မသည် ရှင်ရသေ့ကို တပ်မက်သောစိတ်ရှိနေသည်ကို ရှင်ရသေ့သိရသောအခါ ကိုယ်ဝန်ရရှိလာသော သမင်မအား စောင့်ကြည့်လျက်ရှိနေ၏။ သမင်မသည် ကိုယ်ဝန်ရလာ၍ နေ့လစေ့လျှင် လူသားကလေးငယ်တစ်ယောက် ဖွားမြင်လာလေ၏။

ရှင်ရသေ့သည် သမင်မမှမွေးသော ထိုသားငယ်ကို ကောက်ယူမွေးမြူကာ သားအမှတ်ပြုထားလေ၏။ “ဣသိသိဂီ” ဟု အမည်မှည့်၏။ သားငယ်ဣသိသိဂီ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ဖခင်ရှင်ရသေ့က သားအား ရသေ့ရဟန်းပြုပေးထားလေ၏။ ရသေ့ငယ်သည် အကျင့်မြတ်ကိုကျင့်ရာ တစ်နေ့၌ ဖခင်ရှင်ရသေ့သည် “နာရီ” အမည်ရှိသော တောဘက်သို့ ခေါ်သွားပြီး

မိန်းမပုံသဏ္ဍာန် ပွင့်နေသော ပန်းများကိုပြုလေကာ “သား ရသေ့ငယ်၊ ဟိမဝန္တာတော၌ ဤပန်းပွင့်နှင့်တူသော လူမိန်းမတို့ ရှိတတ်သည်။ လူမိန်းမ တို့ကို အရာထားပြီး အလိုမလိုက်လေနှင့်။ မိန်းမတို့သည် သီလရှိသူအား ပျက်စီးအောင် ကြံစည်တတ်ကြသည်။ သား၏ တစ်သက်တာအတွက် သတိပြုမှတ်သားထားပါ” ဟု ပြောဆိုမှာကြား၏။ အချိန်တန်သောအခါ၌ ဖခင် ရှင်ရသေ့သည် အနိစ္စရောက်ပြီး ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားလေ၏။

ဖခင်ရသေ့ကြီး မရှိတော့သောအခါ ဣသိသိင်္ဂီ ရှင်ရသေ့သည် ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်ကျင့်ကြံသဖြင့် ဈာန်ကစားလေ့ရှိ၏။ ချုပ်တည်းသော ဣန္ဒြေနှင့် သီလရှိရာ ဘုန်းတန်ခိုး ထက်မြက်လာလေ၏။

ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် ဣသိသိင်္ဂီ ရှင်ရသေ့၏ တန်ခိုးထက်မြက်ခြင်းဖြင့် မိမိထိုင်ရာ မြကျောက်ဖျာ ပူနွေးလာသည်ကို သိရ၍ လူ့ပြည်သို့ လှမ်း၍ကြည့်ရာ ဣသိသိင်္ဂီ၏ ထက်မြက်သော သီလနှင့် ဈာန် တန်ခိုးတို့ကို တွေ့ရရာ “တစ်နေ့နေ့မှာ ဤရသေ့ကွယ်လွန်၍ ငါ၏ နေရာကို ရောက်လာ ချေတော့မည်။ မရောက်လာမီ ကြိုတင်ကာကွယ်၍ ဖျက်ဆီးမှ သင့်တော့မည်” ဟု စိုးရိမ်စွာဖြင့် ရသေ့အား ဖြားယောင်းဖျက်ဆီးရန် နတ်သမီးများစွာ ရှိသည့်အနက်မှ “အလမ္ဗုသာ” နတ်သမီးကို ရွေးချယ်လိုက်လေ၏။

“နတ်သမီး အလမ္ဗုသာ၊ ယခု လူ့ပြည်မှာ အကျင့်မြတ်ကျင့်လျက် တန်ခိုးထက်မြက်နေသော ဣသိသိင်္ဂီ ရသေ့ထံသွားပါ။ သီလပျက်အောင် ဖျက်ဆီးပါ။ ငါသိကြားနှင့်တကွ နတ်အများတို့က သင့်အား သွားရောက် ဖျက်ဆီးစေလိုနေကြပါသည်” ဟု စေခိုင်းလေ၏။

နတ်သမီး အလမ္ဗုသာက “အရှင်သိကြားမင်း၊ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ထဲမှာ ကျွန်မထက်လှသော နတ်သမီးများစွာ ရှိနေပါလျက် ကျွန်မကိုသာ စေလွှတ် တာ မသင့်ပါ။ ထိုနတ်သမီးများကိုသာ ရွေးချယ်ပါ” ဟု ငြင်းဆိုလေ၏။

သိကြားမင်းက “အလမ္ဗုသာ ရှင်မ၊ နတ်သမီးများစွာရှိနေသော်ငြား ယောက်ျားတို့အား ကိလေသာဖြင့် ဆွဲဆောင်နိုင်သော အတတ်ကို သင်သာ အစွမ်းနိုင်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ သင်ပဲ သွားရမည်သာ” ဟု တစ်ချက်လွှတ် စေခိုင်းလေ၏။

နတ်သမီးက “အရှင်သိကြားမင်း စေခိုင်းတာကို ကျွန်မ သွားရတော့

မှာပါ။ ဣသိသိဂီရသေ့သည် ထက်မြက်သော တန်ခိုးရှိပါ၏။ သူ့ သီလပျက်အောင် အနားသို့ ချဉ်းကပ်ရန် ကျွန်မ ကြောက်လှပါ၏။ မိုက်မဲလှစွာဖြင့် ရသေ့ကို သီလပျက်အောင် ဖြားယောင်းသဖြင့် ငရဲသို့ကျကြသော သတ္တဝါတို့ များပြားလှပါပြီ။ ဒါကြောင့် သီလဖျက်ဖို့ ကြံစည်စဉ်မှာပင် ကြက်သီးထရပါသည်” ဟု သိကြားမင်းအား ပြောဆိုပြီးနောက် လူ့ပြည်သို့ ဆင်းသက်ခဲ့ရလေ၏။

နတ်သမီးသည် ဣသိသိဂီရသေ့ ပြုစုပျိုးထောင်ထားရာ ကြက်မောက်တောသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့လေ၏။ ကြက်မောက်တောတွင် နံနက်နေထွက်စအချိန်မှ မီးတင်းကုပ်မှာ တံမြက်လှည်းကာ သန့်ရှင်းရေးလုပ်နေသော ရှင်ရသေ့မြင်လောက်ရာအရပ်၌ မိန်းမတို့၏ ရုပ်ရည်အဆင်းဖြင့် ချဉ်းကပ်လာ၏။

ဣသိသိဂီရသေ့သည် မကြုံဖူးသော နတ်သမီးကို မြင်လိုက်ရသော် အံ့အားသင့်လျက် “အို အချင်း၊ သင်ကား အဘယ်သူနည်း။ ဆန်းကြယ်သော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်လျက် ပုလဲသွယ်လည်ဆွဲ၊ ပတ္တမြားနားတောင်းကို ဆင်ကာ သောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့ တောက်ပနေ၏။ ဝါဝင်းသော စန္ဒကူးနံ့သာကိုလည်း လိမ်းကျံထား၏။ သေးသွယ်တင့်တယ်သော ခါးနှင့် အရင်းကြီး၍ အဖျားသွယ်လှသော ပေါင်နှစ်လုံး။ မို့မောက်သောရင်၊ ဧဏီသား၏ လည်ပင်းကဲ့သို့သော လည်တိုင်၊ နီမြန်းသော နှုတ်ခမ်းစုံတို့ဖြင့် တင့်တယ်ပေစွ။ ဤမြေပြင်၌ရှိသောသူတို့နှင့် တူမည်မဟုတ်သောသင်သည် စန္ဒကူးနံ့ဖြင့် မွှေးကြိုင်နေပေစွ။ သင်ဘယ်သူ၏ သားနည်း” ဟု မေးလေ၏။

နတ်သမီးကား ရှင်ရသေ့က သူ့အား အလှဂုဏ်ဖော်ပြ၍ မေးမြန်းလိုက်သဖြင့် မိမိအလိုသို့ပါဖို့ရန် နီးစပ်လာပြီကို သိသဖြင့် “အို... အရှင်၊ ကျွန်မကို မြင်သဖြင့် တိမ်းညွတ်သောစိတ် ရှိနေပြီကို သိရပါပြီ။ အပြင်ဘက်မှာ မနေဘဲ ကျောင်းသခံမ်းအတွင်းသို့ ဝင်ကြပါစို့” ဟု ပြန်၍ ပြောလိုက်ရာ ရှင်ရသေ့မှာ ငေးမောတည်ငြိမ်လျက် ရှိနေ၏။ နတ်သမီးကမူ “ဒီလိုနေလို့ဖြင့် ရှင်ရသေ့ ငါ့ဆီကို မလာ။ မာယာပြုမှပဲ” ဟု အသိဝင်ကာ ရုပ်နေရာမှ နောက်သို့လှည့်ကာ ပြန်တော့မည့်ဟန်ပြုလိုက်ရာ ရှင်ရသေ့က ငေးမောမနေနိုင်တော့ဘဲ ထိုင်ရာမှထကာ နတ်သမီးရှိရာသို့ ရောက်သွားကာ

ဆံပင်ကိုဆွဲယူ၍ တားတော့ရာ နတ်သမီးက သူ၏ နတ်ကိုယ်ငွေဖြင့် လှည့်၍ ဖက်တွဲလျက် ကျောင်းသင်္ခမ်းအတွင်းသို့ ခေါ်ယူလာခဲ့လေ၏။

ဣသိသိင်္ဂီ ရှင်ရသေ့ ဈာန်လျှောရတော့ပြီ။

သိကြားမင်း သိလေသော် အလမ္ဗုသာ နတ်သမီးအား စိတ်ဖြင့် တောင့်တစေပြီးနောက် သူ့အလိုရှိရာ နတ်အခြွေအရံများနှင့် ရွှေဗိမာန်ကြက် မိုးထားသော ရွှေကောဇောအထပ်ခင်းထားသည့် နတ်ရွှေပလ္လင်ကို ချက်ချင်း ဆောင်ယူကာ ပို့သစေလိုက်၏။

ထိုနတ်ပလ္လင်ပေါ်တွင် ဣသိသိင်္ဂီရသေ့နှင့် နတ်သမီးတို့ နတ်အတွေ့အငွေ့ဖြင့် ကိလေသာကာမဂုဏ်အာရုံခံစားနေလိုက်ကြရာ နတ်တို့၏ အချိန်ဖြင့် တစ်ခဏမျှသာ ရှိသော်လည်း လူတို့၏ အချိန်အားဖြင့် သုံးနှစ်တာမျှ ကြာညောင်းခဲ့လေ၏။

ဤကဲ့သို့ နတ်တို့၏ ကာမဂုဏ်အတွေ့ကို ခံစားပြီးဆုံးသော် ရသေ့သည် အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးထလာရသူကဲ့သို့ မိန်းမောတွေဝေလျက် ငေးမှိုင်နေလေ၏။

ကျောင်းသင်္ခမ်းရှေ့ရှိ မီးတင်းကုပ်မှာရှိသော မြက်နုတို့မှာ ရှည်ရင့်ကာ မီးတင်းကုပ်ကို ဖုံးအုပ်နေပေပြီ။ ကြက်မောက်တောဝန်းကျင်မှာလည်း သစ်ရွက်နုများ ဝေဆာလျက် အသစ်ပွင့်သော ပန်းတို့ဖြင့် ကျေးငှက်များက တွန်ကျူးလျက် ရှိနေကြသည်။

ရှင်ရသေ့သည် ငေးမောတွေဝေနေရာမှ “ငါ့သီလပျက်ခဲ့ပြီ။ ဈာန်မရှိတော့ချေ။ ငါ့ကို ဘယ်သူ ဖြားယောင်း၍ ဖျက်ဆီးဘိသနည်း။ ဖခင်ရှင်ရသေ့ရှိတုန်းက ငါ့ကို သတိပေးခဲ့တာ ငါမနာယူလို့ ခုလိုပျက်စီးခဲ့ပြီ” ဟု ဝမ်းနည်းလှိုက်လှဲစွာ ငိုကြွေးနေရှာတော့သည်။

အလမ္ဗုသာ နတ်သမီးကား “ရှင်ရသေ့ကို ငါ့ရဲ့ အဖြစ်မှန် ဖွင့်ကြားမှ ဖြစ်တော့မယ်” ဟု ကိုယ်ထင်ပြလျက်...

“အို... ရှင်ရသေ့၊ အရှင်ကို သီလပျက်အောင် ဖြားယောင်းခဲ့ရတာ ကျွန်မပါ။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းရဲ့ စေခိုင်းချက်အရ ကျွန်မရောက်လာခဲ့ရတာပါ။ လူတို့ရဲ့ အချိန်မှာ သုံးနှစ်ကြာခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်မကို ခွင့်လွှတ်ပါရှင်ရသေ့” ဟု အကျိုးအကြောင်းမှန်ရာကို ပြန်လည်ပြောပြလိုက်၏။

ဣသိသိဂီရသေ့က “ခွင့်လွှတ်ပါတယ် ရှင်နတ်သမီး။ အထက်မိုးပြင်က သိကြားမင်းနှင့်တကွ နတ်အပေါင်း ချမ်းသာကြပါစေ၊ ရှင်မနတ်သမီးလည်း ချမ်းသာပါစေ။ ကျုပ်လည်း ပျက်ခဲ့ရသော သီလကို ထပ်မံစောင့်ထိန်းပြီး ယခင်ကလို အားထုတ်ပါဦးမည်” ဟု ပရိကံအမှုကိုပြုပြီး တစ်ထိုင်တည်းမှာ အားထုတ်တော့ရာ မကြာခင်မှာပင် ယခင်မူလကဲ့သို့ ဈာန်တန်ခိုးများ ရရှိလာတော့သည်။

ထိုအခြင်းအရာကို နတ်သမီးတွေ့မြင်ရသောအခါ သူပြစ်မှားခဲ့သည့် အဖြစ်ကို ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လာလေ၏။ ရသေ့မြတ်၏ ရှေ့မှာပင် လက်အုပ်ချီလျက် “အရှင်ရသေ့မြတ်၊ ကျွန်မကား အရှင်မြတ်ကို အထက်သိကြားမင်းနှင့် နတ်အပေါင်း၏ အကျိုးအတွက် နှောင့်ယှက်ခဲ့ရခြင်းပါ။ အရှင်ကို ကြည်ညိုလှပါသည်။ အပြစ်မှလည်း ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ” ဟူ၍ ရသေ့၏ ခြေအစုံမှာ ဦးခိုက်ကာ ကန်တော့တောင်းပန်ရာ ရှင်ရသေ့က “အို... နတ်သမီး၊ သိကြားမင်းနှင့်တကွသော နတ်ပြည်မှ နတ်များ ချမ်းသာကြပါစေ။ ရှင်နတ်သမီးလည်း ချမ်းသာပါစေ။ ကဲ... မိမိနေရာကို ပြန်ပေတော့” ဟု ခွင့်လွှတ်လေ၏။

နတ်သမီးသည် ရှင်ရသေ့ ခွင့်လွှတ်သဖြင့် သိကြားမင်းပို့ထားသော ရွှေဗိမာန်မျက်နှာကြက်၊ ရွှေကော်ဇောအခင်းများဖြင့် အိညက်သော ရွှေပလ္လင်ပေါ်မှာ ထိုင်လျက် အထက်နတ်ပြည်သို့ ပြန်လေသတည်း။

သိကြားမင်းသည် အလမ္ဗုသာပြန်ရောက်၍ ကျိုးကြောင်းစုံလင်သိကြားရသောအခါ စိုးရိမ်မှု ကင်းပျောက်၍ “ရှင်မ အလမ္ဗုသာ၊ သင်လိုရာဆုကို တောင်းပေတော့” ဟု ခွင့်ပြုလေ၏။ နတ်သမီးက “အရှင်သိကြားမင်း၊ ကျွန်တော်မ အလိုရှိသောဆုသည်ကား နောင်အခါများမှာ သီလရှိသူကို ဖျက်ဆီးရသော မာယာရှင် မဖြစ်ရပါလိုကြောင်း ဆုမြတ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးဇူးတင်လှပါသည်” ဟု သူ့ဆန္ဒဆုမြတ်ကို ထုတ်ဖော်ဖြေကြား တောင်းခံလေတော့သတည်း။

ဂေါတမရှင်တော်ဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ...
၁။ ဣသိသိဂီရသေ့သည် ဘုရားသာသနာတော်မှာ ငြီးငွေ့သော ရဟန်းတစ်ပါး။

- ၂။ အလမ္ဗုသာနတ်သမီးသည် ထိုရဟန်းအား နှောင့်ယှက်ဖြားယောင်း
နေသော မယားဟောင်း။
- ၃။ ဣသိသိင်္ဂီရှင်ရသေ့၏ ဖခင်ရသေ့ကြီးကား ယခု ဂေါတမမြတ်စွာ
ဘုရားပင်တည်း။

(အလမ္ဗုသာဇာတ်)

ကိသာဂေါတမိ အရှင်မ ထေရီ

ဂေါတမဘုရားလက်ထက်တော်မှ ကိသာဂေါတမိ သူဌေးသမီးလေးသည် ဥစ္စာပစ္စည်း ပျက်လျှော့ပြီး ဆင်းရဲသွားသဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းကာ သာဝတ္ထိပြည်ထဲမှာ လျှောက်သွားနေသတဲ့။ ထိုအရပ်မှာပင် သူ့လိုပဲ ကုဋေလေးဆယ် ကြွယ်ဝတဲ့ သူဌေးကြီးတစ်ယောက်ဟာ မြေမှာမြှုပ်ထားတဲ့ ဥစ္စာတွေ မီးသွေးခဲဖြစ်ကုန်လို့ ဆင်းရဲနေပြီး မီးသွေးရောင်းစားနေရတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ သူဌေးကြီးရဲ့ ရောင်းရင်းတစ်ယောက်က မင်းဆိုင်မှာ “မီးသွေးရောင်းပါ” လို့ လာဝယ်ရင် ဝယ်သူကို ဘာမှ ပြန်မပြောလိုက်နှင့်၊ နောက်တစ်ယောက်က သူဌေးကြီး ရွှေရောင်းနေတာလားလို့ လာမေးရင် မင်းက “အေး၊ မင်းလက်ခံပါ။ ရော့ ရွှေတွေ” လို့ပြောပြီး သူ့လက်ထဲကို မီးသွေးခဲတွေ ထည့်ပေးလိုက်၊ မင်းရဲ့ ရွှေတွေ ပြန်ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ကျုပ်အခု ပြောသလိုသာ လုပ်ပါ” လို့ ပြောသတဲ့။

ကိသာဂေါတမိလည်း သူဌေးအိမ်ရှေ့ရောက်လို့ သူဌေးကြီးကိုလည်း မြင်ရရော “သူဌေးကြီးက ရွှေတွေ ရောင်းတာကိုး” လို့ စပြီး နှုတ်ဆက်တော့ သူဌေးကြီးက “ရော့၊ အဲဒီရွှေတွေကို လက်ခံယူပါ” လို့ပြောပြီး ကိသာဂေါတမိ

ကို မီးသွေးခဲတွေ ဆုပ်ထည့်ပေးသတဲ့။ ကိသာဂေါတမိရဲ့ လက်ထဲမှာ မီးသွေးတွေဟာ ရွှေတွေချည်း ဖြစ်လာတော့တာပဲ။ သူဌေးကြီးလည်း ရွှေကုဋေလေးဆယ် သူဌေးကြီး ပြန်ဖြစ်သွားပြီး ကိသာဂေါတမိကို သူ့ရဲ့သားနှင့် လက်ဆက်ပေးစားလိုက်တယ်။ ဆင်းရဲလို့ စိတ်ဓာတ်ကျလာတဲ့ ကိသာဂေါတမိဟာ သူဌေးချေးမအဖြစ်နှင့် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေနေရတာပေါ့။

ဒီလိုနှင့် အချိန်တော်တော်ရလာတဲ့အခါ သားဦးလေးတစ်ယောက် မွေးလာတယ်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝတော့ လိုလေးသေးမရှိ ကျွေးမွေးပြုစုလိုက်တာ သားကလေးဟာ တစ်တုံးတစ်ခဲကြီးဆိုပါတော့။ ပြေးလွှားဆော့ကစားပြီး စကားတတ်စအရွယ် တီတီတာတာ ချစ်စရာလေးတွေ ပြောတတ်လာတယ်။ အဘိုးအဘွားနှင့် ကိသာဂေါတမိတို့ကလည်း တစ်ယောက်တည်း သားလေးမို့ သားရွှေ့မျက်ရှုကြေးမုံဆိုသလိုပဲ မျက်စိပြတ်မခံနိုင်အောင်ကို ချစ်နေကြရတာပေါ့။

ဒါပေမဲ့ သားရွှေ့မျက်ရှုကြေးမုံလေးဟာ သက်ဆိုးမရှည်ရှာဘူး။ တစ်နေ့မှာ သေဆုံးသွားရှာတယ်။ သားကလေးလည်း သေဆုံးရော၊ ထုံးစံအတိုင်း မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်ဖို့ စီမံကြတဲ့အခါမှာ ကိသာဂေါတမိဟာ လူးလိုမ့်ငိုကြွေးနေရာကထလာပြီး ကလေးအလောင်းကို ယူပြီး ချီပြေးတော့တာပဲ။ ပရိဒေဝမီး လောင်မြိုက်ခံရတာဟာ ရူးသွားသလိုပါပဲ။ သူဟာ ကလေးသေကို ပွေ့ချီပြီး လမ်းတကာ လမ်းလျှောက်ပြေးနေသတဲ့။

သာဝတ္ထိပြည်ထဲမှာ လျှောက်လာနေတဲ့ လူတစ်ယောက်က ကိသာဂေါတမိကိုမြင်ရတော့ သနားလွန်းလို့ “အင်း... ပရိဒေဝမီးလောင်နေတာကို မြတ်စွာဘုရားဆီခေါ်သွားပြီး ငြိမ်းအောင်ကြံရတော့မှာပဲ” လို့ တွေးကာ “ချစ်နှမ၊ ကလေးကို ဆေးကုချင်ရင်လာလိုက်ခဲ့၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှိတယ်” လို့ ပြောပြီး အပူသည်လေးကို ခေါ်သွားရတာပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားရှေ့ရောက်ရင်ပဲ ကိသာဂေါတမိက ဦးနှိမ်ချ ကန်တော့ပြီး “အရှင်မြတ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မရဲ့ သားလေးကို ပြန်ရှင်လာအောင် ကုသပေးတော်မူပါ” လို့ ငိုယိုပြီး ကလေးကို ပြရှာတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက “ကောင်းပြီ ချစ်သမီးဂေါတမိ၊ သားကလေးရှင်လိုရင်ဖြင့် ကလေးကိုပိုက်ချီပြီး သာဝတ္ထိပြည်မှာ လူမသေဖူးတဲ့အိမ်က မုံညင်းစေ့ တစ်လက်မစာ ရှာယူခဲ့” လို့ မိန့်တော်မူလိုက်

သတို့။

မြတ်စွာဘုရားက “ကိသာဂေါတမိသည် ပဒုမုတ္တရာဘုရားရှင်ရှေ့ တော်တွင် မထင်ရှားသော အမျိုးသမီးအဖြစ်ဖြင့် ကန်တော့ပူဇော်နေခိုက် ပုံသကူ သင်္ကန်းအဟောင်းအနွမ်းကို ဝတ်ဆင်ထားသော ရဟန်းမတစ်ဦး အား ဧတဒဂ်အရာ ချီးမြှင့်သည်ကို မြင်ရသဖြင့် သူလည်း ဤရဟန်းအရှင်မ ကဲ့သို့ နောင်အခါ၌ ဧတဒဂ်ဘွဲ့ရ ရဟန္တာအရှင်မ ဖြစ်ရပါလိမ့်၏” လို့ ဆုပန်ဆင်ခဲ့၏။ ပဒုမုတ္တရာဘုရားကလည်း “ချစ်သမီးသည် နောင်အခါ သက်တမ်းတစ်ရာရှည်သောကာလ၊ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူရာ၌ ထိုကဲ့သို့ပင် ဧတဒဂ်ရ ရဟန်းအရှင်မ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု ဗျာဒိတ်တော် ပေးခဲ့တော်မူ သည်။

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ကဿပဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူသောအခါ၌ ထိုဗျာဒိတ် ရှင် ရဟန်းမသည် ကိကီမင်းကြီး၏ သမီးတော် ခုနစ်ဖော်အနက် ငါးယောက်မြောက် သမီးတော်ဖြစ်လာပြီး ဖခင်မင်းကြီးထံ သမီးတော်တို့က ရဟန်းပြုရန် ခွင့်တောင်းရာ ခွင့်မရ၊ ရဟန်းမပြုကြရသဖြင့် ထိုကာလ အနှစ် နှစ်သောင်း သက်တမ်းမှာ အပျိုစင်ဘဝဖြင့် “ကောမာရိဗြဟ္မစရိယ အကျင့်” ကို ကျင့်သုံးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုဘဝမှနေ၍ သံသရာတစ်လျှောက် လူ့ပြည် နတ်ပြည်တို့မှာ ကျင်လည်ခဲ့ရပြီး၍ ယခု ဂေါတမဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူရာတွင် ကိသာဂေါတမိ သူဌေးသမီးအဖြစ် ရောက်ရှိလာသူ ဖြစ်လေ၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ကိသာဂေါတမိ၏ အတိတ်ကံနှင့် ဧတဒဂ်၊ ရဟန္တာအရှင်မ ဗျာဒိတ်တော်ရခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း သိတော်မူသဖြင့် သူ့အား တရားသိစေရန် သားသေကို ရှင်ကြောင်း ဆေးကောင်းအရှာထွက်စေလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေ ၏။

ကိသာဂေါတမိသည် သားအလောင်းကို ပိုက်လျက် သာဝတ္ထိပြည် ထဲမှာ လူမသေသောအိမ်မှ မုံညင်းစေ့ တစ်လက်မစာ ရှာသောအခါ လူမသေဖူးသော အိမ်ဟူ၍ မရှိ၊ လူသေခဲ့ဖူးသော အိမ်များကိုသာ တွေ့ရ၍ သားသေကို ဆေးကုစရာမရှိ၊ မိမိသာလျှင် မဟုတ်၊ သားသေ၊ လင်သေ၊ ဆွေမျိုးမိဘများ သေကြရသော လူ့ဘဝကို တွေ့ရ သိရသောအခါ သားအလောင်းကို စွန့်ပစ်ကာ မြတ်စွာဘုရားထံမှောက်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့လေ

၏။ ထိုအချိန်မှာ မိုးချုပ်နေဝင်ချိန် ရောက်နေလေပြီဖြစ်၏။

သူက မြတ်စွာဘုရားအား “အရှင်ဘုရား တပည့်တော် တစ်မြို့လုံး နဲ့ခဲ့ပါပြီ။ လူမသေသော အိမ်ဟူ၍ မရှိ။ ရှင်သူထက် သေသူက များပါသည်” ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအခါမှ မြတ်စွာဘုရားက “ချစ်သမီး ဂေါတမိ၊ သင်၏ သားသာ သေသည်မဟုတ်။ သတ္တဝါမှန်သမျှသည် တစ်နေ့တွင် သေကြရမည်သာတည်း။ မွေးဖွားလာခြင်းသည် သေဆုံးရခြင်းအတွက်သာ ဖြစ်သည်။ ဖြစ်လျှင် ပျက်မြဲ ဓမ္မတာပင်။ ရေအလျဉ်သည် အာရုံငါးပါးတို့ဖြင့် ပျော်ပါးနေကြသော လူနှင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အချိန်အခါမရွေး အဟုန်ပြင်းစွာဖြင့် တိုက်စားသွားစေသကဲ့သို့ နေ့ရက်အခါကာလမရှိ သေခြင်းတရားက စိုးမိုးလျက် အစဉ်သာ ရှိနေသည်။ မမြဲသော အနိစ္စတရား သည်သာလျှင်တည်း” ဟု တရားတော် ဟောကြားတော်မူရာ ကိသာဂေါတမိ သည် တရားတော်၌ သက်ဝင်ကာ ပရိဒေဝမီးအရှိန်များ ကင်းကွာလျက် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်နေလေတော့သည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာကြားနေကြကုန်သော အခြား သောသူတို့သည်လည်း ထိုခဏမျှပင် သောတာပတ္တိဖိုလ် စွဲတည်ကြလေ၏။

ကိသာဂေါတမိသည် တရား၏အေးချမ်းသောအရိပ်တွင် ခိုလှုံလို သော ဆန္ဒပြင်းပြစွာဖြင့် “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်မအား ရဟန်းပြုခွင့် ပေးပါ” ဟု ခွင့်တောင်းရာ မြတ်စွာဘုရားက သူ့အား ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ လွှတ်ပို့ပြီး ရဟန်းပြုစေတော်မူ၏။ ကိသာဂေါတမိထေရီဟု ထင်ရှား၏။

တစ်နေ့တွင် ဥပုသ်အိမ် သိမ်အပြင်၌ ဆီမီးထွန်းသည့် အလှည့်ကျ ရောက်၍ ဆီမီးများထွန်းညှိပြီး မီးညွှန်များတက်ရာမှ ကျလျက် မမြဲသော အနေကို အာရုံပြုရင်း ဝိပဿနာတရား အားထုတ်နေစဉ် ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်မြဲ ဓမ္မသဘောကို ဆင်ခြင်မိခိုက် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဂန္ဓကုဋီတိုက်ခန်းမှ ရောင်ခြည်တော်ကို လွှတ်ကာ “ချစ်သမီး ဂေါတမိ၊ သတ္တဝါမှန်သမျှ ဖြစ်လျှင် ပျက်ကြမြဲအမှန်ပင်။ ဤဖြစ်ပျက်၊ ဖြစ်ပျက်ဟူသော သဘောတို့မှကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသည်သာလျှင် ဒုက္ခတို့၏ ကင်းငြိမ်းရာ အမှန်ပင်။ သေခြင်း ကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကိုမမြင်နိုင်ဘဲ၊ မဂ်ဉာဏ်မရဘဲ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင် နေရငြားလည်း မချမ်းသာ၊ မမြတ်ချေ။ သေခြင်းကင်းသော မဂ်ဉာဏ်

ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရရှိသောသူအဖြစ်ဖြင့် တစ်ရက်သော နေရခြင်းသည် မြတ်လှစွာ၏” ဟု ဟောတော်မူသောတရားကိုသိ၍ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ရရှိလာကာ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်၌တည်ကာ ရဟန္တာအရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူလေ၏။ အာသဝေါကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာအရှင်မဖြစ်တော်မူသော အခါ တစ်နေ့၌ မြတ်စွာဘုရားက ပရိသတ်အလယ်၌ “ချစ်သမီး ဂေါတမိ သည် ဟောင်းနွမ်းသော ပုံသကူသင်္ကန်းကို ဆင်မြန်းရာ၌ ဘိက္ခုနီ အများတို့ ထက် သာလွန်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အား “လူခစီဝရဇတဒဂ်” ဘွဲ့ထူး ပေးတော်မူပေသည်ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

ရှေးဘဝများစွာက ကောင်းမှုများစွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့ရသော ပါရမီ အကျိုးအားကြောင့် နောက်ဆုံးကာလတွင် သားသေရသော်လည်း ကိသာ ဂေါတမိအတွက် မြတ်သောတရား သိမြင်ကာ ရှေးက ဆုတောင်းကောင်းမှု ပြည့်စုံရသော “လူခစီဝရဇတဒဂ်ရ ရဟန္တာထေရီအရှင်မ” ဖြစ်လာရခြင်း သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်အတွက် မွန်မြတ်သော သိမှတ် ဖွယ်ရာ တရားထူးသာလျှင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

(ဓမ္မပဒဝတ္ထုတော်)

အရှင်မ ခေမာ

ဒီနေ့အဖို့ အမေကိုယ်တိုင် မီးဖိုဆောင်ဝင်၍ ချက်ပြုတ်ရသည်။
ဈေးကပြန်လာပြီးနောက် တစ်ချက်ကလေးမှ မနားရ၊ ဝယ်လာသော
ဟင်းလျာမည်များကို တစ်မည်ပြီးတစ်မည် အဆင်ပြေအောင် ကြက်သွန်
နှာတာကစပြီး အစစ ပြင်ဆင်ချက်ပြုတ်နေရသည်။

သမီးသုံးယောက် ခင်ကြီး၊ ခင်လတ်၊ ခင်ငယ်တို့ ဒီနေ့မှာ “အေရိုးဗစ်”
သင်တန်းတက်ဖို့ သွားကြသည်။ မိသားစုငါးယောက်စာအတွက် မနက်စာ၊
ညစာ အပြီးချက်ရသည်မှာ တိုလီမိုလီ အလုပ်တွေကလည်း များသဖြင့်
မပြီးနိုင်ဖြစ်နေတော့သည်။

မိန်းမပျိုအဖော်တွေနှင့် စုရပ်လုပ်ပြီးမှ သွားကြသဖြင့် အိမ်မှအစော
ကြီး ထွက်သွားကြသည်။ ချက်ပြုတ်နေရင်းမှာပင် “အေးလေ... သူတို့ခေတ်
နှင့် သူတို့ဆိုတော့လည်း သူများလုပ်ရင် လုပ်ချင်ကြမှာပဲ။ အပျိုလေးတွေ
ဆိုတော့လည်း လှချင်တာပဲပေါ့” ဟု အမိ၏ သည်းခံနိုင်ရည်ရှိသော မေတ္တာ
ပေါ်နေလျက် ရှိသည်။

မနက်စာ ထမင်းစားပွဲပြင်ပြီး သူတို့အဖေအတွက် ကျွေးမွေးပြီးသော

အခါမှ ညီအစ်မသုံးယောက် ပြန်ရောက်ကြသည်။ ပေါ့ပါးရွှင်လန်းစွာ စကား
တွေ ဆူညံဆူညံ ပြောလာကြသည်ကိုကြည့်ပြီး အမေက မီးဖိုဆောင်ထဲမှာ
ချက်ခဲ့ပြုတ်ခဲ့ရသော အမောတွေပြေလေတော့သည်။

“ဟဲ့... နင်တို့ ထမင်းစားရင် ကြောင်အိမ်ထဲမှာ ခပ်ထားတာကို စား
ကြ။ အိုးထဲက ဟင်းတွေက ညစာဖို့။ နေမြင့်လှပြီ၊ စားကြတော့လေ” ဟု
အမေက ပြောတော့မှ ရေမိုးချိုး၊ အလှတွေကိုယ်စီပြင်ပြီး တစ်ခန်းလုံး
မွှေးကြိုင်စွာဖြင့် ထမင်းစားပွဲမှာ ပြင်ဆင်ခူးခပ်ကာ စားကြသည်။

သမီးအငယ် ခင်ငယ်ကို အမေက “ရှုပ်တေး” ဟု ခေါ်နေကျ။ “ဒါနဲ့
သမီးတို့သင်တဲ့ အေရိုးဗစ်ဆိုတာ ဘာလုပ်တာလဲ။ ကျန်းမာအောင်လား၊
အားရှိအောင်လား၊ အလှပြင်ဖို့ လုပ်တာလား” ဟု မေးရာ သမီးရှုပ်တေးက
“အို အမေကလည်း ရှေးကျလိုက်တာ၊ လှအောင်လို့ လုပ်ရတာ အမေရေ။
အေရိုးဗစ်လုပ်ရတာ သိပ်မိမိရှိတာ။ အမေ တစ်ခါလောက် လာကြည့်ပါ
လား။ သမီးတို့အားလုံး ကိုယ်ပေါ်အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီဝတ်ပြီး ကိုယ်ကာယ
လှပအောင် ဆရာက သင်ပေးတဲ့အတိုင်း လိုက်လုပ်ကြရတာ။ ဒါမှ ဘော်ဒီ
ရိုက်ကောင်းမှာ အမေရဲ့” ဟု ထမင်းပလုတ်ပလောင်းစားရင်း ပြန်ပြောသည်။
“ဘော်ဒီရိုက်ဆိုတာ ဘာလဲဟဲ့။ အတွင်းခံဘော်လီအင်္ကျီကို တိုင်းတာလား”
ဟု အမေကမေးရာ သမီးခင်လတ်က “အဲဒီဘော်လီမဟုတ်ဘူး အမေရဲ့။
ဘော်ဒီဆိုတာက ကိုယ်ကာယပုံစံလေး အချိုးကျကျလှလာအောင် လုပ်တာ
ပါ။ ဒါမှ လှတစ်မျက်နှာ၊ ယဉ်တစ်ကိုယ်လုံးဖြစ်ရမှာပေါ့ အမေကလည်း။
ခုခေတ်မှာ သမီးတို့ ဘော်လီမှ မဝတ်ကြတော့တာ၊ ဘရာစီယာပဲ ဝတ်တာ
သိသားနှင့်” ဟု ရှင်းပြနေသည်။

“အခုလည်း ငါ့သမီးတွေ လှသားပါပဲအေ။ နဂိုရှိကြတာပဲ နဂိုင်းထွက်
တဲ့ သမီးတွေပါ။ ထမင်းစားနောက်ကျတာ အဆာလွန်ပြီး ရောဂါရနေကြပါ
ဦးမယ်။ တစ်ခါတလေမှသွားလည်း မဖြစ်ဘူးလား” ဟု အမေက အကြံ
ပြုသည်။ သမီးလတ်က ခပ်အေးအေးပင် “သင်တန်းပြီးဆုံးအောင်တော့
တက်ကြရမှာပဲ အမေရယ်၊ သူငယ်ချင်းတွေလည်း ဒီလိုပဲ တက်နေကြတာပဲ။
အဆာလည်း မလွန်ပါဘူး၊ ရောဂါရမှာလည်း မပူပါနှင့်။ ဒီလို အေရိုးဗစ်
သင်တန်းတက်မှသာ မိန်းမတို့အလှ ခါး၊ တင်၊ ရင်၊ ပေါင်တံ စတဲ့ အလှတွေ

ရမှာ အမေရဲ့။ မကြာခင် သင်တန်းလည်း ပြီးတော့မှာပါ” ဟု ရှင်းပြသည်။

အမေသည် အိမ်ရှေ့ဧည့်ခန်းတွင် ခဏထိုင်ကာ အပန်းဖြေရင်း ခေတ်ကာလအလျောက် မိန်းမအလှကို ပြုပြင်ဖို့ သင်ကြားပေးသော အေရိုးဗစ် အကြောင်းကို စဉ်းစားနေမိသည်။ “ခါး၊ တင်၊ ရင်၊ ပေါင်တံ” အလှလိုဆိုပါလား။ ခုခေတ်မှာ မိန်းမတို့အတွက် ရှေးပညာရှိများ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ကောင်းခြင်းငါးဖြာရှိနေတယ်ဆိုတာ သူတို့ သိမှမသိဘဲလေ။ ဒါကြောင့် လှသထက်လှအောင် လေ့ကျင့်ခန်းတွေအမျိုးမျိုးကို ဆရာက သင်ပြပေးတဲ့ဆီမှာ သူတို့ချဉ်းကပ် သင်ယူကြတာပဲဖြစ်မှာပေါ့။ သမီးငယ် ရှုပ်တေးက အရပ်ကလေး နည်းနည်းပုတော့ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ဖို့ သင့်တာပေါ့။ “ဣတ္ထိယရူပံ၊ ဓနံ၊ မိန်းမတို့၏ ဥစ္စာသည် အဆင်း” ရယ်လို့ လောကနိတိဆရာက ပြဆိုထားတာလည်း ရှိသားပဲ။ မိန်းမဆိုတာ ဘယ် မိန်းမမှ မလှချင်တာ မရှိဘူး။ ဟိုဘက်တိုက်က ရုံးဝန်ထောက်ကတော် သန်းသန်းစုတောင်မှ ကလေးသုံးယောက်အမေဖြစ်တာတောင် အရွယ်တင်အောင်လို့ အိမ်မှာပဲ သူတတ်သမျှ သူ့ဟာသူ လေ့ကျင့်တယ်လေ။ ညစာကို ဝအောင်မစားဘူး။ ညအိပ်ရင် မှောက်အိပ်လေ့ရှိတယ်။ ဗိုက်ခေါက်ထွက်မှာ စိုးလို့တဲ့။ ဗိုက်ကလေး ရှုပ်နေမှ ထဘီဝတ်လို့လည်းလှတယ်။ ရင်ရော၊ တင်ရော ပေါ်တယ်လို့ဆိုတာပဲ။ အင်း... သူ့ဟာနှင့်သူ တော့လည်း ဟုတ်လို့ပဲ။ မိန်းမက ပြင်ဆင်ဝတ်စားပြီး ထွက်လာရင် အပျိုရုပ်အတိုင်းပဲလေ။ သူက လှကိုလှချင်လို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် မလှရင်၊ အလှမပြင်ဘဲနေရင် အချင်းချင်း ငြီးငွေ့သွားမှာစိုးလို့ပဲလား။ တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲ။ အလှမပျက်ဖို့ ထမင်းလျှော့စားရတာကတော့ မဟန်ပါဘူးဟယ်” ဟု တွေးနေမိသည်။

မီးဖိုဆောင်မှ ပန်းကန်ခွက်ယောက်များ သိမ်းဆည်းနေသံကို ကြားရပြီးနောက် သမီးများ အိမ်ရှေ့သို့ ထွက်လာကြသည်။

“ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားလို့ ထင်ပါရဲ့၊ ထမင်းစားလို့ မြိန်လိုက်တာ၊ မနည်း ထယူရတယ်” ဟု သမီးခင်ကြီးက ပြောလေသည်။ အမေက “မြိန်မှာပေါ့အေ့၊ အဆာလည်း လွန်နေတာကိုး။ သမီးတို့ခေတ်ကျမှပဲ ကိုယ်ကာယ အလှဖြစ်ဖို့ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်နေကြတာ။ ဒါဖြင့် ပိုက်ဆံမတတ်နိုင်တဲ့လူဆို

ရင် မလှရတော့ဘူးပေါ့။ ဟုတ်လား” ဟု အမေက မေးသည်။ ရုပ်တေးက “ပိုက်ဆံမရှိလည်း လှအောင်တော့ လုပ်နေကြတာပဲ။ လှအောင်လို့ ရင်အတု တွေ၊ တင်အတုတွေ၊ ဆံပင်အတုတွေ လုပ်နေကြတာ။ ငွေတော့ ကုန်တာပေါ့ အမေရဲ့။ မလှလို့လည်း ဘယ်ကောင်းပါ့မလဲ” ဟု ပြန်ပြောရာ အမေက “မိန်းမတို့ရဲ့ ဥစ္စာဟာ အဆင်း” လို့ ဆိုတာသိပ်မှန်တာပဲ။ အဆင်းဆိုတာ မှာ ကောင်းခြင်းငါးဖြာ ပြည့်စုံရင် ပိုကောင်းတာပေါ့။ သမီးတို့က စာမှ မဖတ်ကြတာ။ ငါ့သမီးတွေ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ကြည့်ပေါ့။ အဲဒီ အဆင်း ကောင်းခြင်းငါးဖြာဆိုတာဟာ...

- (၁) အသားအရေ ပြည့်ဖြိုးခြင်း။
- (၂) အရေအဆင်း ချောမွေ့ခြင်း။
- (၃) အရိုးအဆစ်ပြေပြစ်ခြင်း။
- (၄) ဆံပင်ကောင်းခြင်း။
- (၅) အရွယ်၏ နုပျိုခြင်း၊ အရွယ်တင်ခြင်း။

ရယ်လို့ ငါးပါးရှိတယ်။ အဲဒီငါးမျိုးပြည့်စုံရင် မိန်းမချော မိန်းမလှပ ပေါ့ကွဲ့။ ဘုရားလက်ထက်က ကျောင်းအမကြီး ဝိသာခါဟာ တစ်ဆယ့် ခြောက်နှစ်သမီးအရွယ်မှာ ရေသဘင်ပွဲ ဆင်နွဲ့တုန်း မိုးကလည်း ရွာချလိုက် တော့ တစ်ကိုယ်လုံး စိုရွှဲပြီး ကိုယ်လုံးပေါ်အလှ ပေါ်လာတယ်။ ကောင်းခြင်းငါးဖြာလည်း ပြည့်စုံတယ်။ ဒါပေမဲ့ သာဝတ္ထိပြည်က မိဂါရဆိုတဲ့ သူဌေးက သူ့သားအတွက် သတို့သမီးရှာရာမှာ ရွှေပန်းခိုင်လုပ်ပြီး ကောင်းခြင်းငါးဖြာ ပြည့်စုံတဲ့ သတို့သမီး ရှာစေသတဲ့။ သူဌေးရဲ့ လူယုံတော် များက ရေထဲက တက်လာတဲ့ အပျိုလေး ဝိသာခါကိုမြင်ရလို့ ဒီမိန်းကလေး ဟာဖြင့် ကောင်းခြင်းငါးဖြာ ပြည့်စုံပုံပဲ။ တစ်ခုပဲ ကျန်တော့တယ်လို့တွေးပြီး ဝိသာခါကို စပြီး နှုတ်ဆက်လိုက်တယ်။ ဝိသာခါကလည်း ပြုံးရယ်ပြီး ပြန်နှုတ်ဆက်တော့ သူ့ရဲ့ ညီညာတောက်ပတဲ့ သွားကလေးတွေ ပေါ်လာတာ ကို မြင်ရတာပေါ့။ ဒီတော့မှ သူဌေးရဲ့ လူယုံတော်တို့က အကျိုးအကြောင်း တွေ ရှင်းပြပြီး ခွင့်တောင်းတော့ ဝိသာခါကလည်း မိဂါရသူဌေးရဲ့သားကို ကြင်ဖက်အဖြစ်ရွေးဖို့ သဘောတူပြီး သူတို့ပေးတဲ့ မင်္ဂလာရွှေပန်းခိုင်ကို လက်ခံယူလိုက်သတဲ့။ အဲဒီဝိသာခါ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိတဲ့ သူဌေးသမီး

ဟာ သူ့ရဲ့အလှငါးပါးကြောင့် ကောသလမင်းကြီးကိုယ်တိုင် ရှေ့ဆောင်ပြီး သူ့မိဘတွေဆီမှာ သမီးတောင်းလာရသတဲ့။ မိန်းမတို့ရဲ့ ဥစ္စာဟာ အဆင်းဆိုတာ မှန်တာပေါ့။ သမီးတို့လည်း အေရိုးဗစ်သာ လုပ်နေကြတာ။ သွားလှအောင်လည်း ပြုပြင်ကြဦး သွားကို အထူးဂရုစိုက်ကြ။ “သွားကလေးက ပုလဲသွယ်” ဆိုတဲ့ သီချင်းကြားဖူးကြတယ် မဟုတ်လား။

ဤကဲ့သို့ အမေနှင့်သမီးများသည် ညီအစ်မများပမာ တန်းတူရည်တူ ပြောဆိုနေလေ့ရှိသည်။

အမေက ဆက်ပြီး “ဒါပေမဲ့လို့အေ၊ ကိုယ့်အလှ ဘယ်လောက်ပဲလှလှ မာနတော့ မကြီးကြနှင့်၊ လူမုန်းခံရတတ်တယ်။ အလှကိုမြတ်နိုးတဲ့ ယောက်ျားနှင့်တွေ့ရင် ကံကောင်းပါရဲ့၊ အလှကို မမြတ်နိုးဘဲ ဟန်ဆောင်ပြီး မာနကို ချိုးတတ်တဲ့ ယောက်ျားနှင့်တွေ့ရရင် တစ်သက်တာ ဆင်းရဲရတတ်တယ်။ ပထမတော့ ဒူးထောက်ပြီး တောင်းဆိုတယ်။ နောက် ရလာတဲ့အခါကျတော့ ချနင်းခံရတတ်တယ်။ အလှကို တကယ်မြတ်နိုးပြီး ယုယကြင်နာတဲ့ ယောက်ျားကောင်း ယောက်ျားမြတ် ကြည်ညိုစရာကောင်းတာကို စာတွေထဲမှာ တွေ့ရတော့ အားရစရာကောင်းလာတယ်... ဟု စကားတန်းရှည်ကြီး ပြောနေလေရာ ရှုပ်တေးက “အမေကလည်း အလှပြင်တာနှင့်ပဲ ယောက်ျားတွေ အကြောင်းကို လာပြောနေတာပဲ။ ဘာဆိုင်လို့လဲ အမေရဲ့” ဟု ဖြတ်မေးသည်။

အမေက “ဟဲ့... မိန်းမကို တကယ်မြတ်နိုးတဲ့ ယောက်ျားမျိုးကို ငါ့သမီး အလှလေးတွေ ရစေချင်လို့ ပြောနေမိတာပါ။ အမေကတော့ စာတွေဖတ်ရတော့ မိန်းမလှလေးတွေအတွက် မြတ်နိုးယုယကြင်နာတဲ့ လင်သားကောင်း ရစေချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိလို့ပါကွယ်။ မိန်းမကို လှလွန်းလို့ ချစ်ရုံမျှမက ဘဝသံသရာမှာ တစ်လောကလုံး ချမ်းသာစေချင်တဲ့ လင်ယောက်ျားကောင်း၊ ယောက်ျားမြတ်ဆိုတာ ဘုရားရှင်လက်ထက်မှာမှ ရှိခဲ့တာ။ သမီးတို့ နားထောင်ကြ။ သမီးတို့က စာဖတ်ပျင်းကြတော့ အမေက သိပ်ပြောချင်တာ။ ပုံပြင်မဟုတ်ဘူးနော်။ ဘုရားလက်ထက်အခါက တကယ့်ဖြစ်ရပ်။ သမီးတို့ လို လှတာမျိုး ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ။ အဆရာထောင်မက ပိုပြီးလှတဲ့ လှအောင်ပဲ လုပ်နေတဲ့ အလှရဲ့ မာနရှင်၊ ခေမာမိဖုရားကြီးဆိုတာ ရှိခဲ့ဖူးတယ်”

“မိဖုရားဆိုတော့လည်း လှအောင်လုပ်နေမှာပေါ့ အမေရယ်။ ဒါ မဆန်းပါဘူး” ဟု ခင်လတ်က ဝင်ပြောသည်။

အမေက “လှအောင်လုပ်လို့ချည်း လှနေတာ မဟုတ်ဘူးကွဲ့။ သူဟာ “မေဘရဏီလို၊ ငွေပန်းချီတောင် လက်မှိုင်ကျရသကဲ့” ဆိုတဲ့ သီချင်းလို တကယ့်ပင်ကို အလှရှင်ပဲ။ လှရတာနှင့်လည်း မကျေနပ်နေဘူး။ သူ့မှာ အလှပြင်ပေးဖို့ ခြွေရံတော်တွေကလည်း အလှည့်ကျ စောင့်ကြရတယ်။ နဲ့သာရေကိုမှ ချိုးတာ၊ နဲ့သာနဲ့ ထုံနေတဲ့ အဝတ်နှင့်မှ ကိုယ်ရေသုတ်တာ၊ ကောဇောပေါ်မှာ နင်းရလို့ ခြေဖဝါးတော်လေးတွေကလည်း နုလို့၊ ခြေသည်း လေးတွေကို တစ်ချောင်းစီ တိုက်ချွတ်ပြီး သူကြိုက်ရာ ဆေးရောင်ခြယ်ပေး ရတယ်။ ဝတ်လဲတော်ဆိုလည်း သူ့ဟာသူ ဘယ်ယူဝတ်ပါ့မလဲ၊ နဲ့သာတော် တစ်ကိုယ်လုံး လိမ်းပြီး ယပ်ခတ်ပေးသူက ခတ်ရတယ်။ ရံရွှေဖော်တွေက တော့ ခေမာမိဖုရားကြီးရဲ့ အတွင်းအပြင် အလှတွေကို နေ့စဉ်တွေ့မြင်နေရ တာပဲ။ သားသမီး မမွေးတော့လည်း သူ့မှာ မိမွေးတိုင်း အလှမပျက်ဘူးလေ။ အဲဒီခေတ်က အေရီးဗစ်ဆိုတာ ကြားမှမကြားဖူးတာပဲ။

“အဲဒီလို ခြွေရံတွေနှင့် နေချင်လိုက်တာ အမေရယ်” ရုပ်တေးက လိုချင်ဆန္ဒဖြစ်လာ၍ အမေ့ကို ပူဆာသလိုပြောရာ အစ်မခင်ကြီးက “ငါ့ ညီမက ရှင်ဘုရင်ကတော်စော် နံနေပြီ။ အလှပြင်၊ ဆက်သာပြင်” ရယ်မော၍ ဝင်ပြောသည်။ အမေက ဆက်လက်ပြီး “အေး... ရှင်ဘုရင်ကတော်ဖြစ်ရင် တော့ အလှတွေပြင်ပြီး မာနမကြီးနှင့်။ ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ ရှင်ဘုရင်နှင့်တွေ့ရင် ကောင်းတာပေါ့။ အမေဆိုလိုတာက အလှရှိရင် မာနမရှိကြစေချင်တာပါပဲ”

“ခုန အမေပြောနေတဲ့ ခေမာမိဖုရားကြီးရဲ့ အကြောင်း ဆက်ပြောပါဦး အမေ။ မာနကြီးပြီး ဘာဖြစ်သွားတာလဲ” ဟု သမီးအကြီး ခင်ကြီးက စိတ်ဝင် စားကာ မေးလေ၏။

အမေက အဲဒီအလှမာနရှင် ခေမာမိဖုရားဟာ နှယ်နှယ်ရရတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကမ္ဘာအဆက်ဆက်မှာ ပွင့်တော်မူခဲ့တဲ့ ဘုရားငါးဆူကို ဖူးတွေ့ ပြီး ဗျာဒိတ်ရခဲ့တဲ့ မဟာပညာဇောဒဂ်ရ ရဟန္တာမကြီး ဖြစ်လာမည့်သူပဲ။ ဘဝသံသရာတစ်လျှောက်လုံး ကျင်လည်ခဲ့ရာမှာ တစ်ခါမှ နိမ့်ကျတဲ့ဘဝနှင့် မဆင်းရဲဖူးဘူး။

ပဒုမုတ္တ ဘုရားရှင်လက်ထက်မှာ လယ်သူမလေးဘဝနှင့် ဆံပင်ကို ဖြတ်လှူပြီး မဟာပညာဇတဒဂ်ဆုကို ပန်ခဲ့တာ ဘုရားရှင်ကလည်း “ဒကာ တော်မ အလိုရှိတဲ့ဆုဟာ နောင်ဂေါတမဘုရားလက်ထက်မှာမှ ရပါလိမ့်မယ်” ရယ်လို့ ဗျာဒိတ်တော်ပေးခဲ့တယ်။ သူဟာ တောင်းခဲ့တဲ့ဆု ပြည့်ချင်လွန်းလို့ နောင်ဖြစ်လေရာ ဘဝတွေမှာ ကောင်းမှုတွေ ပြုနေတာပဲ။

နောက် ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကျတော့လည်း ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ အဆက်မပြတ်ပြုတဲ့အပြင် ရဟန်းမဘဝကို ခံယူခဲ့ ပြန်သတဲ့။

နောက် သံသရာဘဝများစွာ ကျင်လည်ရင်းနှင့်ပဲ ကောဏဂုံဘုရား လက်ထက်မှာ ကြုံရပြန်ရော။ အဲဒီဘဝမှာတော့ ညီအစ်မသုံးယောက်အနက် အကြီးဆုံးအဖြစ်နှင့် ဘုရားသာသနာတော်အကျိုးကို တော်တော်လှူဒါန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီဘဝကနေပြီး ဘဝများစွာ ဆက်ခဲ့ရာမှာ တစ်ခါမျှ မဆင်းရဲခဲ့ဖူးဘူး။ နတ်ပြည်မှာဖြစ်ရင် နတ်မိဖုရား၊ လူ့ပြည်မှာဖြစ်ရင် ဘုရင်မိဖုရား၊ သူဌေးကတော် စသည်ဖြင့် အဆင့်မြင့်မြင့်ဘဝတွေမှာ ဖြစ်ရပြီး ကုသိုလ်မှုတွေလည်း အမျိုးမျိုး ဆောင်ရွက်ခဲ့ရတယ်။ ဘဝအဆက်ဆက် သံသရာလည်ခဲ့ပြီး ကဿပဘုရားလက်ထက်တော်မှာ ဘုရားရှင်ကို ဖူးခွင့် ကြုံရပြန်တယ်။ အဲဒီမှာ ညီအစ်မခုနစ်ယောက်အနက် သူက အကြီးဆုံးပေါ့။ ဘုရားဆီမှာ ရဟန်းပြုချင်လွန်းလို့ ညီအစ်မတွေက မိဘဆီမှာ ခွင့်တောင်း ကြတယ်။ ခွင့်မရဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကဿပဘုရားလက်ထက်မှာ အသက် နှစ်သောင်းရှည်တဲ့ခေတ်ပေါ့။ ညီအစ်မ ခုနစ်ယောက်စလုံးဟာ ရဟန်းပြုခွင့် မရတော့ ရဟန်းမပြုရပေမဲ့ ယောက်ျားမယူကြဘဲ ဗြဟ္မစရိယအကျင့်မြတ် ကို ကျင့်သုံးပြီး ကုသိုလ်တွေသာ ပြုနေခဲ့ကြတာပါပဲ။ အနှစ် နှစ်သောင်း ကာလပတ်လုံး ရာဂတဏှာကင်းစွာ မွန်မြတ်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ခဲ့တယ်။

အဲဒီကမှ ဘဝများစွာ ဆက်လက်ကျင်လည်ပြီး ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူတဲ့အခါမှာ မဇ္ဈိမဒေသ သာဂလပြည်၊ မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးရဲ့ သမီးတော် လာဖြစ်ရတယ်။ မင်းသမီးလေးကို ဖွားစဉ်အခါက သာဂလပြည် သားတို့မှာ စွဲကပ်နေတဲ့ ရောဂါမှန်သမျှ ပျောက်ကင်းကုန်ကြသတဲ့။ ဒါကြောင့် မင်းသမီးလေးကို “ခေမာ” လို့ အမည်မှည့်သတဲ့။

မင်းသမီးခေမာဟာ အရွယ်ရောက်လာတော့ ကောင်းခြင်းငါးဖြာ ပြည့်စုံပြီး မယှဉ်သာအောင် ရုပ်အဆင်း လှပလွန်းလို့ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင် ဘုရင်မိမိသာရမင်းနှင့် ဆောင်နှင်းပြီး အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီး ဖြစ်တော်မူ သွားတယ်

အဲဒီအခါမှာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဟာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို ကြွတော် မူလာပြီး သုံးလေးဝါတိုင်အောင် သီတင်းသုံးနေတော်မူသတဲ့။ အဲဒီ သုံးလေးဝါ အတွင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားက လူနတ်ဗြဟ္မာတို့ကို အဆင်းရူပရဲ့ အပြစ်ရှိတာကို တရားဟောလေ့ရှိသတဲ့။

အဲဒီသတင်းကို ခေမာမိဖုရားကြီး ကြားသိတော်မူတဲ့အခါ ရုပ်အဆင်း လှပလို့ မာနတွေတက်နေတဲ့အတွက် ငါသွားရင် ဘုရားက ငါ့အဆင်းကို အပြစ်ဆိုပြီး တရားဟောဦးမှာပဲ။ ဒါကြောင့် မသွားဘူးဆိုပြီး ဘုရင်ကိုယ် တော်တိုင် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ကို သွားပေမဲ့ ခေမာမိဖုရားကြီးက မာနမာန် အရှိန်နှင့် တစ်ခါမျှ လိုက်မသွားဘူး။ ဒီလိုပဲ ဘုရင်တစ်ပါးတည်းသာ ဘုရား ရှင်ဆီ သွားနေရတော့ မိမိသာရမင်းကြီးက ငါ့ကိုယ်တော် တစ်ယောက် တည်း သွားနေလို့တော့ မသင့်လေဘူး။ တောင်ညာစံ မဟေသီ မိဖုရားခေါင် ကြီး မပါဘဲသွားနေတာဟာဖြင့် အမြင်အားဖြင့် မတင့်တယ်ဘူး။ လာခဲ့ဖို့ မင်းမိန့်ချမယ်ဆိုရင်လည်း မကောင်းပါဘူးလို့ ခေမာမိဖုရားကြီး ဝေဠုဝန် ကျောင်းသို့ လိုက်လာဖို့ရာ ကြံစည်စိတ်ကူးနေတာပေါ့။ နောက်တော့မှ မင်းကြီးက ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ရဲ့ အလှကို ချီးကျူးတဲ့ တေးသီချင်းကို စာရေး တော်တို့ဆီမှာ ရေးခိုင်းပြီး ဂီတနှင့် တွဲဖက်ကာ နေ့စဉ် သီဆိုဖျော်ဖြေခိုင်း ထားတယ်။

ခေမာမိဖုရားကြီးလည်း ဖျော်ဖြေတဲ့ တေးဂီတတွေထဲမှာ အင်မတန် လှပ သာယာတဲ့ ဝေဠုဝန်ရဲ့ ရုပ်ပုံကို စိတ်ထဲမှာ မြင်ယောင်လာတယ်။ အရင်ကလည်း သွားဖူးခဲ့ပါရဲ့။ အခု ဘုရားရှင်ရောက်လာကာမှ ငါမသွားဘဲ နေရတာ။ အခုဆို ပိုပြီးသာယာနေပါကလား။ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို သွားရ တော့မှာပဲ။ ဘုရားဆွမ်းခံကြွချိန်လောက် မနက်စောစောမှာ သွားမှပဲ” လို့ စိတ်အကြံနှင့် နောက်တစ်နေ့မနက်မှာ မိဖုရားကြီးတစ်ပါးတည်း ခြွေရုံ မောင်းမတွေနှင့် ပြင်ဆင်ကြတယ်။

ဒါကို ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကသိတော့ အစောင့်အကြပ်တွေကို မှာလိုက် တယ်။ မိဖုရားကြီးဟာ ဥယျာဉ်ထဲမှာလျှောက်ပြီး ကြည်နူးပျော်ပါးနေပေမဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကျောင်းတော်ကို ဝင်မှဖြစ်မယ်။ မဝင်ဘဲ ပြန်လာရင်တော့ မင်းပြစ်ဒဏ်သင့်ရလိမ့်မယ်” လို့ မှာလိုက်သတဲ့။

“မိဖုရားကြီးက ဥယျာဉ်ထဲရောက်မှတော့ ဝင်မှာပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုမှာရတာလဲ အမေရယ်” ဟု သမီးလတ် ခင်လတ်က မေးသည်။

အဲဒီလို မှာလိုက်တာက မင်းရဲ့ ပရိယာယ်ပဲပေါ့ သမီးရဲ့။ ဘုရားရှိတဲ့ ဂန္ဓကုဋီကို မဝင်ဘဲပြန်လာမှာစိုးလို့ ဝင်ဖြစ်အောင် မှာရတာပါ။ ခေမာမိဖုရား ကို အင်မတန်မှ မြတ်နိုးတော်မူတာပဲ။ ဘယ်မှာ အပြစ်ပေးနိုင်ပါ့မလဲကွယ်။

အဲ... မှာလိုက်တဲ့အတိုင်းပဲ ခေမာမိဖုရားကြီးဟာ ဥယျာဉ်တော်မှာ လှည့်လည်ပျော်ပါးပြီး ရွှေနန်းတော်ကို ပြန်တော့မယ်လုပ်တော့ ရံရွှေဖော် အစောင့်အကြပ်တို့က “အရှင်မိဖုရားကြီး၊ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ဂန္ဓကုဋီကို လည်း ဝင်ကြည့်ပါဦး။ ဒါမှလည်း လျှောက်လည်ရတာ ပြည့်စုံတော့မှာပေါ့။ ဝင်မကြည့်ဘဲ ပြန်ရင်တော့ အရှင်မင်းကြီးက အမျက်တော်ရှပါလိမ့်မယ်” လို့ ပြောကြသတဲ့။

ဒါကြောင့် ခေမာမိဖုရားကြီးဟာ “မဟာဂန္ဓကုဋီထဲမှာ ဘုရားရှိဦး မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ငါဝင်ကြည့်ရမှာပေါ့” လို့ စဉ်းစားပြီး ကျောင်းတော်ထဲကို ဝင်လိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ မြတ်စွာဘုရားရှင် ထိုင်နေတော်မူတာကို ဖူးတွေ့ရ တယ်။ ဘုရားရဲ့ ရှေ့မှာလည်း အတုမရှိ နုနယ်လှပတဲ့ မိန်းမပျိုလှလှလေး တစ်ယောက်က ဘုရားရှင်ကို သားမြီးယပ်နှင့် ခတ်ပေးနေတာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလိုတွေ့ရတော့ ခေမာမိဖုရားဟာ အံ့အားသင့်ပြီး “တယ်လည်း ချောပါ ကလား၊ နုနယ်လှပါကလား၊ ငါ့ထက်အဆများစွာ သာအောင်ကို လှနေ တာပဲ” လို့ သူ့ရင်ထဲမှာ တွေးမိတာနှင့် သူ့ကိုယ်သူ လောကမှာ ငါသာလျှင် အလှဆုံးဆိုတဲ့ မာနဟာ လျှောကျပျောက်ကွယ်သွားရသတဲ့။

“ဘုရားရှင်က ဖန်ဆင်းထားတာဆိုတော့လည်း သိပ်လှမှာပေါ့နော် အမေ” ဟု ခင်လတ်က ပြောရာ အမေက “အေးပေါ့။ အဲဒီလောက်လှတဲ့ မိန်းကလေးဟာ ခေမာမိဖုရားရဲ့ မျက်စိရှေ့မှာ ကြည့်လို့မဝနိုင်ဖြစ်နေတုန်း မှာပဲ အဲဒီမိန်းမချောလေးဟာ ကြည့်ရင်းကြည့်ရင်း ရင့်ရော်အိုမင်းလာပြီး

မကျန်းမာတဲ့ အဘွားအိုကြီးသဏ္ဌာန်နှင့် အမောဖောက်လာပြီး သေဆုံးသွား ရှာတာကို မြင်တွေ့ရတော့တယ်။

ခေမာမိဖုရားကြီးဟာ နဂိုက ဗျာဒိတ်ရ ပါရမီရှင်ကြီးလည်း ဖြစ်တာမို့ “ဪ... ဓာတ်လေးပါးစုဝေးပြီးဖြစ်ရတဲ့ ခန္ဓာဟာ ဒီလိုပါပဲကလား” ရယ်လို့ ချက်ချင်းမှာပဲ ခမ္မသံဝေဂစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသတဲ့။

အဲဒီအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက မာနခွာကျတာ သိတော်မူလို့ မဟာနိဒါန သုတ္တန်တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူတယ်။ ခေမာမိဖုရား ဟာ အတိတ်က ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော် ဗြဟ္မစရိယအကျင့်နှင့် နှစ်ပေါင်းနှစ်သောင်းနေခဲ့ပြီး ဘုရားရှင်ဟောတော်မူတဲ့ မဟာနိဒါန သုတ္တန် ကို နာယူလို့ အားမရနိုင်ဘဲ နှုတ်လွတ်ကျက်ပြီး ရွတ်ဆိုလေ့ရှိခဲ့တော့ ခု ဂေါတမဘုရားရှင်က မဟာနိဒါနသုတ္တန်ကိုလည်း ဟောတော်မူလိုက်ရော ဘဝအဆက်ဆက်က အခြေခံအရ တစ်ထိုင်တည်းမှာ ဝတ်ကြောင်ဝတ်လျက် နှင့်ပင် ရဟန္တာရှင်မ ဖြစ်တော်မူသတဲ့။

“ရဟန္တာဖြစ်တာကလည်း မြန်လိုက်တာ အမေရယ်” သမီးကြီး ခင်ကြီးက အံ့သြစွာပြောရာ “ဒါက ပဒုမုတ္တရ ဘုရားရှင်လက်ထက်မှာ ဗျာဒိတ်ရခဲ့ပြီးနောက် သူ နောက်ထပ်ဖူးတွေ့ရတဲ့ ဘုရားရှင်များဆီမှာလည်း အနှစ်နှစ်သောင်းသက်တမ်းကာလကြီးမှာ ဗြဟ္မစရိယကျင့်သုံးပြီး မဟာနိဒါန သုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို နှုတ်တက်အရကျက်လို့ လူတွေကို တစ်ဆင့် ဟောပြောခဲ့ဖူးတဲ့ ကုသိုလ်ကြောင့် နောက်ဆုံးဖူးတွေ့ရတဲ့ ဂေါတမဘုရားထံ မှာကျတော့ ဖြည့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီတွေက ရင့်ကျက်ပြီးဖြစ်လို့ တစ်နေ့တည်းမှာပဲ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် ရသွားတာပေါ့။

ခေမာမိဖုရားကြီးဟာ အရင်က သူ့ရဲ့ အလှမာနကြောင့် မြတ်စွာဘုရား အပေါ်မှာ အလှကို အပြစ်ရှာပြီး တရားဟောတာကို မကျေနပ်လို့ ဝေဠုဝန်ကို မလာနိုင်ခဲ့တာကို မြတ်စွာဘုရားထံမှာ ရှိခိုးကန်တော့ပြီး “အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မ မလာရောက်ခဲ့ရတာကို ခွင့်လွှတ်ပါဘုရား။ အလှကို ခုံမင်တဲ့ အမိုက်မဖြစ်ခဲ့ရပါတယ် ဘုရား” လို့ ဝန်ခံပြီး တောင်းပန်တယ်။ မြတ်စွာ ဘုရားကတော့ ခွင့်လွှတ်ပြီးသားပဲပေါ့။

ခေမာမိဖုရားကြီးဟာ လူဝတ်ကြောင်နှင့်ပင် ရဟန္တာအရှင်မ ဖြစ်ခဲ့ရာ

ထိုနေ့မှာပင် ရဟန်းဝတ်သော်ဝတ်၊ မဝတ်ပါက ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရအံ့လို့ ဆင်ခြင်သိရှိလေတော့ ချက်ချင်းပင် ရွှေနန်းတော်ပြန်ပြီး ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကို “အသင်မင်းကြီး၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ရှိ မြတ်စွာဘုရားထံမှာ တရားနာခဲ့ရတာ အသင်မင်းကြီးလို မဟုတ်ပါဘုရား။ ယခုပင် အရဟတ္တဖိုလ်ရခဲ့ပြီ ဖြစ်လို့ ရဟန်းပြုခွင့်ပေးတော်မူပါ” လို့ ခွင့်တောင်းလေတော့တယ်။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကလည်း ခေမာမိဖုရားကို မြင်လိုက်တာနှင့်ပင် သိရှိပြီးဖြစ်လို့ သူ့အား ရတနာရွှေထမ်းစင်ထက်တင်ကာ လက်စုံယှက်ပြီး ဘုရားကျောင်းတော်သို့ ချက်ချင်းပို့လေသတဲ့။ ခမ်းနားစွာ ရဟန်းပြုပွဲမှာ ဘိက္ခုနီတစ်ထောင်ရှေ့တွင်ဖြစ်လို့ ကြည်ညိုစရာကြီးပေါ့ကွယ်။ နောက် မကြာခင်မှာပဲ “ခေမာထေရီ အရှင်မကြီးဟာ ပညာအရာမှာ သူတကာထက် သာလွန်လေတော့ မြတ်စွာဘုရားက ပရိသတ်အလယ်မှာ ခေမာထေရီ” ကို မဟာပညာဇတဒဂ်ဘွဲ့ ထူး ချီးမြှင့်တော်မူသတဲ့။

(ဓမ္မပဒဝတ္ထုတော်)

စက္ခုပါလမထေရ်

လူ့လောက၌ နာမကျန်းဖြစ်သူတို့အား ရောဂါမှ သက်သာစေရေး၊
 သေဘေးမှ လွတ်ကင်းစေရေးတို့အတွက် ဆေးကုသဖို့ရာ ဆေးဆရာလောင်း
 တို့သည် နှစ်ရှည်လများစွာ ဆေးပညာအတတ်ကို သင်ယူကြရသည်။
 ဆေးဆရာဖြစ်ပြီဆိုပါက တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကို ဆေးကုရာ၌ မွန်မြတ်
 သော စေတနာအရင်းခံထားရှိနိုင်ရပေမည်။ ထိုလူနာသည် ရန်သူဖြစ်စေ၊
 လူဆိုးလူယုတ်မာပင်ဖြစ်စေ၊ မိမိအား ကျေးဇူးကန်းသူပင် ဖြစ်စေကာမူ မိမိ၏
 စေတနာက ထိုသူ၏ ရောဂါသက်သာဖို့ရာ မေတ္တာရှေးရှုရန်သာ ရှိပေသည်။
 လူနာထံမှ ကျေးဇူးတင်ခံရခြင်း၊ ကုသခရယူရခြင်းတို့ မရှိသည့်တိုင်အောင်
 မိမိ၏ ကုရာစေတနာမွန်သည် မပျက်စေကောင်း၊ စေတနာသုံးတန်အရည်
 ဆေးဆရာတို့၏ မေတ္တာသမာဓိခိုင်မြဲဖို့သာ ရှိပါသည်။ သို့မှသာ လောက
 သံသရာအကျိုးငှာ မြတ်သောကုသိုလ်ရှင် ဆေးဆရာ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။

ထိုအကြောင်းကို ဖတ်ရှုမိရာမှ တစ်ချိန်သောအခါက ဆေးဆရာကြီး
 တစ်ယောက်၏ ကုသမှုအစွမ်းထက်ပုံနှင့် စေတနာမေတ္တာ သမာဓိ မခိုင်မြဲ
 ပုံတို့ ယှဉ်တွဲနေသောကြောင့် ဘဝသံသရာတွင် အကျိုးပေးမှု မအောင်မြင်

ရသည်ကို တွေးလာမိလေသည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါက ဗာရာဏသီပြည်မှ ဆေးဆရာ တစ်ယောက်သည် ရွာကြီးရွာငယ်အနှံ့ လှည့်၍ ဆေးကုသရာ မျက်စိအလင်း မရ အားနည်းလှသော ဒုက္ခသည်မိန်းမတစ်ယောက်ကို တွေ့ရလေ၏။ ဆေးဆရာက “မင်းမျက်စိမြင်လာအောင် ငါဆေးကုပေးမယ်၊ ကုသခ ဘယ်လောက်ပေးနိုင်သလဲ” ဟု မေးလေ၏။ မျက်စိအလင်းမရသော ထို မိန်းမက “ကျွန်မ မျက်စိမြင်အောင်သာ ကုပါဆရာ၊ ဆေးကုခအဖြစ် ကြေးငွေ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မတို့ မိသားစုအားလုံး ဆရာထံမှာ ကျွန်အဖြစ် လုပ်ကျွေး ပါ့မယ်” ဟု ကတိပြုလေ၏။

ဆရာ၏ ဆေးသည် အစွမ်းထက်သဖြင့် မျက်စိကို မျက်စဉ်းတစ်ခါ ခတ်ရုံဖြင့် ပြန်မြင်လာ၏။ ထိုမိန်းမသည် ကျေးဇူးမှန်းမသိ၊ မျက်စိမြင်လာပါ က မိသားစုများ ဆေးဆရာထံမှာ ကျွန်ခံရတော့မည်ကို ကြောက်သဖြင့် ဆရာအား “ကျွန်မရဲ့ မျက်စိမမြင်ရသေးပါ” ဟု လိမ်၍ပြော၏။ ဆေးဆရာ က သူ့ဆေးအကြောင်းကို သိပြီးဖြစ်၍ ထိုမိန်းမသည် မျက်စိမြင်ပါလျက်နှင့် မိသားစုကျွန်ခံဖို့ ကြောက်သဖြင့် လိမ်ပြောမှန်းသိရရာ ထိုမိန်းမအပေါ်မှာ မကျေနပ်သောစိတ် ဖြစ်လာပြီးလျှင် နောက်ထပ်လိမ်းဆေးတစ်မျိုး ပေးလိုက် လေ၏။ ထိုဆေးကား ခတ်လိုက်လျှင် မျက်စိကွယ်သွားသော ဆေးပင်။ ထိုမိန်းမကို မေတ္တာစေတနာမသန့်သော ဆေးဆရာက မျက်စိကွယ်အောင် ပြုလုပ်လိုက်သည့် မကောင်းကျိုးမှာ သူ့အတွက် သံသရာခရီးသည် တစ်ယောက်အဖြစ် ဒုက္ခနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ရစေမိပင်။ သူသည် ဘဝများစွာမှာ ကျင်လည်ခဲ့ရပြီးနောက် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူခိုက်တွင် လူ့ဘဝ ကို ရရှိလာပြန်သည်။

သာဝတ္ထိပြည်ကြီးတွင် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော သူကြွယ်ကြီး မဟာသုဝဏ္ဏ ရှိလေ၏။ ပစ္စည်းကြွယ်ဝသော်လည်း သားသမီးမရသဖြင့် သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ရှိ ရုက္ခစိုးထံမှာ ပူဇော်ပသ၍ သားဆုတောင်းရလေ၏။

သားကြီးနှင့် သားငယ်နှစ်ယောက် ဖွားမြင်လာရာ သစ်ပင်မှာ ဆုတောင်း၍ ရသောကြောင့် သားအကြီးကို ‘မဟာပါလ’၊ သားအငယ်ကို ‘စူဠပါလ’ ဟု အမည်ပေး၏။ ထိုသူကြွယ်မိဘနှစ်ပါး သေလွန်ကြသော

အခါ ရှိသမျှ ဥစ္စာစည်းစိမ်တို့ကို ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ခွဲယူကာ စံစားကြလေ၏။ နောင်ကြီး မဟာပါလသည် မြတ်စွာဘုရားကျောင်းတော်သို့ သွားလေ့ရှိရာမှ တစ်နေ့တွင် သူ့အား ရဟန်းပြုပေးပါရန် မြတ်စွာဘုရားထံ ခွင့်ပန်၏။ ဘုရားရှင်က “သင်ခွင့်တောင်းမည့်သူရှိက ခွင့်တောင်းပါဦး” ဟု ပြန်ကြားသဖြင့် ညီ စုဠပါလထံ၌ ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းရလေ၏။

ညီဖြစ်သူက “ယခုနေပါဦး၊ အသက်ကြီးမှ ရဟန်းပြုပါ” ဟု ပြောရာ မဟာပါလက “ငါ့ညီ၊ အိုမှ ရဟန်းပြုလျှင် တရားအားထုတ်ဖို့ မလွယ်ဘူး။ ဒါကြောင့် အစ်ကိုပိုင်သမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ငါ့ညီအပိုင်ယူလိုက်ပါ။ ယခုပဲ ရဟန်းပြုမှ ဖြစ်မယ်” ဟု ပြောရာ ညီငယ်က “ကောင်းပါပြီအစ်ကို” ဟု သဘောမတူဘဲ ခွင့်ပြုလိုက်ရှာလေ၏။

ရဟန်းပြုပြီးသော မဟာပါလသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို နာယူ၏။ ဘုရားရှင်ကလည်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်နိုင်သည်အထိ သင်ပြတော်မူသည်။

မဟာပါလရဟန်းသည် သူနှင့်သဘောတူညီရာ ရဟန်းခြောက်ကျိပ် တို့နှင့်အတူ ယူဇနာတစ်ရာနှစ်ဆယ်ကွာသော ရွာကြီးတစ်ရွာကို ဆွမ်းခံရွာ အဖြစ် အမှီပြုလျက် တောကျောင်းနေကာ သီတင်းသုံးကြလေ၏။

ဝါကပ်တော့မည့်နေ့တွင် မဟာပါလမထေရ်သည် အဖော်ရဟန်းတို့ကို ခေါ်၍ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး မမေ့မလျော့ဘဲ ကျင့်ကြံနိုင်ရန်အတွက် “ငါသည် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ကျင့်ကြံနိုင်ဖို့ လုံးဝလဲလျောင်းခြင်းမပြုဘဲ တရားအားထုတ်အံ့” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ မဟာပါလသည် ထိုကဲ့သို့ပင် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ကျင့်ကြံအားထုတ်လေ၏။ လုံးဝလဲလျောင်းအိပ်စက်ခြင်းမပြုဘဲ အားထုတ်တော်မူလေရာ ဝါဆိုလကျော်၍ ဝါခေါင်လထဲ ရောက်လာလျှင် မျက်စိနာရောဂါ ဖြစ်လာလေ၏။ မျက်စိနှစ်လုံးမှ မျက်ရည်တို့သည် အိုးပေါက်မှ ကျဆင်းသကဲ့သို့ တွေ့တွေ့ကျနေ၏။ အဖော်ရဟန်းတို့လည်း မဟာပါလကို မပင့်ဆောင်တော့ဘဲ ဆွမ်းခံကြွရာမှ ပညာစွမ်းသော မျက်စိကုဆရာကြီးကို ပြောပြကြလေရာ ဆရာကြီးက ဆေးဆီကို ချက်ပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား “ဟောဒီ ဆေးဆီကို အရှင်တို့ ရဟန်းရဲ့ နှာခေါင်းပေါက်မှ သွန်ချပေးပါ။ ဧကန်မုချ ပျောက်စေရမယ်” ဟု ပြောပြီး ပေးလိုက်

လေ၏။ မဟာပါလမထေရ်သည် ထိုဆေးဆီကို ထိုင်လျက်ပင် နှာခေါင်းမှ လောင်းချလေ၏။

နောက်တစ်နေ့တွင် မျက်စိနာမသက်သာသော်လည်း ဆွမ်းခံကြွ၏။ ဆေးဆရာကြီးက “အရှင်ဘုရား၊ မျက်စိနာ သက်သာပါရဲ့လား” ဟု မေးရာ မထေရ်က “နာမြိနာလျက်ပါပဲ” ဟု ဖြေ၏။ ဆရာကြီးက “တပည့်တော်ရဲ့ ဆေးဆီကို မထည့်လို့လား ဘုရား” ဟု မေးရာ “ထည့်တာပေါ့ ဒကာ” ဟု ဖြေ၏။ ဆရာကြီးက “တပည့်တော်ရဲ့ မျက်စိဆေးဟာ တစ်ကြိမ်တည်း ထည့်ရုံနှင့် သက်သာပါတယ်။ အရှင်ဘုရားက ဆေးကို နှာခေါင်းမှ ထိုင်လျက်ထည့်တာလား၊ လှဲလျက်ထည့်တာလား” ဟု လျှောက် မေးပြန်သောအခါ မဟာပါလမထေရ်က ဆိတ်ဆိတ်နေပြီး ဆွမ်းခံဆက်၍ ကြွသွားတော်မူ၏။

ဆေးဆရာသည် ကျောင်းသို့သွား၍ ကြည့်လေသော် မထေရ်၏ အိပ်ရာကို မတွေ့ရသောကြောင့် “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်ရဲ့ ဆေးကို နှာခေါင်းမှ ထိုင်ကာ သွင်းတာလား၊ လျောင်းကာသွင်းတာလား” ဟု မေးမြန်းရာ မဟာပါလမထေရ်က ဘာမျှ ပြန်မဖြေ၊ ဆိတ်ဆိတ်သာနေ၏။ ဒကာ ဆရာကြီးက ဆက်၍ “အရှင်ဘုရား ရဟန်းဆိုတာ ကိုယ်ကို မျှတစေလို၍သာ လုပ်သင့်ပါတယ်။ ဆေးကိုလည်း လျောင်းပြီးမှ ထည့်တော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်လေ၏။

မဟာပါလမထေရ်သည် ဆေးဆရာ ပြန်သွားပြီးနောက် တစ်ပါးတည်း စဉ်းစား၏။ “ငါကား မသိနိုင်သော သံသရာဘဝအဆက်ဆက်က မျက်စိကန်းရသော ဘဝသည် အတန်တန်ပင် ရှိပေမည်။ ယခု ဝါတွင်း သုံးလမှာ မအိပ်ဘဲ တရားကိုသာ အားထုတ်ဖို့ရာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့သည်။ ဤ အဓိဋ္ဌာန်ကိုဖျက်ပြီး မျက်စိကို စောင့်ရှောက်ရမည်လား၊ သို့မဟုတ်ဘဲ ဘုရားသာသနာတော်ကို စောင့်ရှောက်ရမှာလား၊ ကိုယ့်ရဲ့ အသက်ကိုပင် ဘုရားရှင်ထံလှူပြီး တရားအားထုတ်ခဲ့သည့် အဓိဋ္ဌာန်ပျက်အောင် လဲလျောင်းခြင်း မပြုနိုင်” ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေ၏။

နောက်နေ့တွင် ဆေးဆရာရောက်လာပြီး “အရှင်ဘုရား၊ ဆေးဆီကို အိပ်လျက် ထည့်ပြီးပါလား” ဟု မေးရာ မထေရ်က ဆိတ်ဆိတ်သာ

နေနေ၏။ ထိုအခါ ဆေးဆရာက “အရှင်ဘုရား၊ နောက်ထပ် ဆေးဆီချက်၍ မလှူတော့ပါ။ မည်သူက မေးမေး အရှင်ဘုရားမျက်စိကို တပည့်တော် ကုတယ်ရယ်လို့ မပြောပါနှင့်ဘုရား” ဟု လျှောက်ကာ မှာထားခဲ့လေ၏။

မထေရ်သည် “ငါ့ကို ဆေးဆရာက လက်လျှော့သွားပြီ။ ငါ့အသက် သေလိုက သေစေ၊ ငါ့ရဲ့ တရားကိုသာ မပျက်အားထုတ်ရမှာပဲ” ဟု အဓိဋ္ဌာန် မပျက် ဆက်လက်၍ အားထုတ်တော်မူလေရာ ထိုညမှာပင် မထေရ်၏ မျက်စိနှစ်လုံး အလင်းရောင်ကွယ်ရရှာတော့သည်။ ထိုခဏမှာပင် ကိလေသာ တို့လည်း ကင်းစင်ကုန်၏။ ကိလေသာကင်းစင်ပြီး သုက္ခဝိပဿကရဟန္တာ ဖြစ်၍ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်တော်မူနေလေ၏။

ဆွမ်းခံချိန်ရောက်သောအခါ အဖော်ရဟန်းတို့သည် မဟာပါလ မထေရ်အား ဆွမ်းခံကြွဖို့ အကြောင်းကြားလာကြလေ၏။ မထေရ်က “ငါ့ရှင်တို့ ညက ငါ့မျက်စိအစုံ ပေါက်ကွဲပျက်စီးခဲ့ပြီ။ ဆွမ်းခံမလိုက်နိုင် တော့ပါ” ဟု ပြန်ပြောလေ၏။ ရဟန်းတို့ သိကြသောအခါ စိတ်မကောင်း ခြင်းကြီးစွာဖြင့် “အရှင်ဘုရားကို တပည့်တော်တို့ ဆွမ်းခံကျွေးပါ့မယ်၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်လည်း ပြုပါ့မယ်” ဟု ပြောကြလေ၏။ ရွာထဲမှ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ကလည်း ထိုသတင်းကို ကြားလျှင်ကြားချင်း ဆွမ်းအုပ်များ လာပို့ ကြလေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ မထေရ်မြတ်အား “စက္ခုပါလ” မထေရ်ဟု အမည်တွင်လေ၏။ စက္ခုပါလမထေရ်သည် အဖော်ရဟန်း ခြောက်ကျိပ်တို့ အား ဟောပြောဆုံးမတရားပြတော်မူရာ သီတင်းကျွတ်လ၊ ပဝါရဏာနေ့ မတိုင်မီ အာသဝေါကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်ကြလေ၏။

ရှင်ရဟန်းခြောက်ကျိပ်တို့သည် သာဝတ္ထိပြည် မြတ်စွာဘုရားထံ အဖူး မြော်သွားကြရန် ပြောလာကြရာ “အများမှာ ငါ့အတွက် နှောင့်နှေးမည်။ စုဠပါလ သူကြွယ်ထံသာ အကြောင်းကြားပေးကြပါ” ဟု ပြောသဖြင့် ညီ ဖြစ်သူ စုဠပါလသူကြွယ်က တူဖြစ်သူ ‘ပါလိတ’ အား သာမဏေပြုစေပြီး မထေရ်ထံ အမြန်စေလွှတ်လိုက်၏။ စက္ခုပါလမထေရ်သည် ပါလိတ သာမဏေ၏ တောင်ငှားစွန်းကိုကိုင်လျက် တောလမ်းခရီးမှ လိုက်ပါလာခဲ့ရာ အဝေးဆီမှ မိန်းမသည် သီချင်းသံသာသာ သီဆိုနေသည်ကို ကြားရလေ၏။ ပါလိတသာမဏေသည် မထေရ်ထံ ‘တပို့တပါး သွားပါရစေ’ ဟု ခွင့်တောင်း

ကာ ထွက်ခွာသွားလေ၏။ သီချင်းသံကိုလည်း မကြားရတော့ချေ။ မထေရ်သည် ပါလိတသာမဏေတော့ ပျက်စီးပေပြီဟု သိနေစဉ် သာမဏေ ရောက်လာပြီး “အရှင်ဘုရား၊ ခရီးဆက်ကြပါစို့” ဟု ပြောရာ မထေရ်က “သင် ငါ့ကိုမထိနှင့်၊ သင်သီလပျက်ခဲ့ပြီ” ဟု ပြန်ပြောကာ အနားမကပ်စေတော့။ ပါလိတလည်း ချက်ချင်းပင် လူဝတ်လဲကာ “တပည့်တော် လူဖြစ်ပါပြီ။ ကြွကြပါစို့” ဟု ပြောသော်လည်း မထေရ်က “သင် လူယုတ်မာ၊ သွားတော့ ငါ့ကိုထားခဲ့” ဟု ပြောသဖြင့် ပါလိတ ထွက်ပြေးသွားလေတော့သည်။ တောထဲမှာ ဘေးအန္တရာယ်များလှသဖြင့် နတ်ပြည်မှ သိကြားမင်းသည် မြကျောက်ဖျာ ပူနွေးလာ၍ လူ့ပြည်သို့ကြည့်ရာ စက္ခုပါလ မထေရ်အား မြင်၍ ချက်ချင်းပင် ခရီးသည်အယောင်ဆောင်ပြီး ပင့်ခေါ်သွားရာ မကြာမီသာဝတ္ထိပြည်သို့ ရောက်လေ၏။ အမြန်ရောက်ရသဖြင့် မထေရ်က ဤလူကား နတ်သိကြားဖြစ်တန်ရာသည်ဟု ဆင်ခြင်မိလေ၏။ စူဠပါလညီကား မျက်မမြင် မထေရ်ကို ခြေမှဖက်ကာ ငိုကြွေးနေပြီး တူနှစ်ယောက်တို့အား ရှင်သာမဏေပြုစေ၍ အလုပ်အကျွေး ပေးထားလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ ဇနပုဒ်ရွာငယ်မှ လူများ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကို ဖူးမြော်ရန် ထွက်လာကြလေ၏။ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသဖြင့် မနက်စောစောမှ သွားကြမည်ဟု ဆိုင်းလိုက်ကြသည်။ သန်းခေါင်ယံမှာ မိုးစဲသွား၏။ စက္ခုပါလ မထေရ်ကား ညက ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပြီး မနက်စောစော စင်္ကြံလျှောက်နေ၏။ စင်္ကြံလမ်းတွင် သေနေကြသော ပိုးဖလံတို့ ကျနေရာတွင် မထေရ် စင်္ကြံလျှောက်နေသည်ကို မြင်ကြရသဖြင့် ဇနပုဒ်မှ လူများ၊ ရဟန်းများက စက္ခုပါလမထေရ်သည် စင်္ကြံလမ်းမှာ ပိုးဖလံတွေကို နင်းကာ စင်္ကြံကြွနေတာ အသက်တွေ သေကြရပြီ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြလေ၏။ ကဲ့ရဲ့၍မျှ အားမရကြ၍ ဘုရားထံ လျှောက်ထားကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားက ကဲ့ရဲ့သူတို့အား “စက္ခုပါလမထေရ် သတ်တာကို သင်တို့ မြင်သလား” ဟု မေးတော်မူရာ ဇနပုဒ်မှ လူများက “ဒီလိုတော့ မမြင်ပါဘုရား” ဟု ဖြေလေ၏။ “အဲဒီလိုပဲ၊ စက္ခုပါလ မထေရ်ဟာ မျက်စိမမြင်ရလို့ သူလည်း သင်တို့လိုပဲ ပိုးကောင်တွေကို မမြင်ဘူး။ အပြစ်လုပ်တာ မဟုတ်ပေ” လို့ ပြောကြားတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်က “စက္ခုပါလမထေရ်ဟာ ရှေးနုစဉ်ဘဝက

ဆေးဆရာဘဝနှင့် ကရုဏာမေတ္တာကင်းမဲ့စွာ မျက်မမြင်လူနာကို ကန်းအောင် လုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဝဋ်ကြွေးကြောင့် ယခု နောက်ဆုံးဘဝအထိ ဆိုးဝါးတဲ့ ကံသုံးပါးကြောင့် ခံစားနေရတော်မူတာ ဖြစ်တယ်။ “ကာယ၊ ဝစီ၊ မနော စတဲ့ ကံသုံးပါးဖြင့် မကောင်းမှုပြုခဲ့သူတို့ဟာ လှည်းရှေ့မှ သွားနေတဲ့ နွားရဲ့ ခြေရာကွက်မှာ လှည်းဘီးရာက တစ်ပါတည်း လိုက်ထင်သလိုပဲ။ ဆင်းရဲ ဒုက္ခအပေါင်းဟာ ထိုသူရဲ့ နောက်မှာ ဘဝမပြတ် လိုက်နေစမြဲပဲဆိုတာ သိမှတ်ကြဖို့ပဲ” ဟု ဟောကြားတော်မူလေသတည်း။

(ဓမ္မပဒဝတ္ထုတော်)

ဥပါသကာ မဟာဓမ္မိက

ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုသူသည်
 ယခုဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။
 တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။
 မိမိ၏ စင်ကြယ်သော ကုသိုလ်ကံ၏
 ပြည့်စုံခြင်းကို မြင်ရသောအခါ
 အထူးပင် ဝမ်းမြောက်ရပေ၏။

(မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ဟောပြတော်မူရာ ဒေသနာတော်)

မောင်နှမတစ်ဆယ့်လေးယောက်ရှိသည့်အနက် သမီးအငယ်ဆုံး
 ကလေးသည် တရိုက်ငင်ငင် ငိုယိုနေလေ၏။ အစ်မတို့က “ဒီလောက်လည်း
 မငိုပါနှင့် ညီမလေးရယ်၊ တို့အဖေ သေချင်မှ သေမှာပါ။ မငိုနှင့်နော်။
 အဖေကြားသွားရင် စိတ်ထိခိုက်နေပါ့မယ်။ တိတ်ပါကွယ်၊ တိတ်ပါ” ဟု
 ခပ်တိုးတိုး ချောမော့ပြောဆိုနေသော်လည်း အစ်မဖြစ်သူမှာ ရင်ထဲတွင်
 သောကမီး လှိုက်ဆူကာ မျက်နှာမသာမယာ ဖြစ်နေရှာလေ၏။ မောင်နှမ
 တစ်ဆယ့်လေးယောက်တို့၏ မွေးဖခင်အိုကြီးမှာ ဇရာ၏ဖိစီးခြင်း၊ ဗျာဓိ၏

ဖိစီးခြင်းတို့ကြောင့် အားအင်ဆုတ်ယုတ်ပြီး ဘဝကို လက်လျှော့နေရသည် သာ ဖြစ်နေလေ၏။ ထိုသူအိုသူနာဖြစ်နေသူကား သာဝတ္ထိပြည်မှာ လူသိ ရှင်သိ နာမည်ရှိနေသော မဟာဓမ္မိက ဥပါသကာကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လေ၏။ ဘုရားတရားတော်မှာ သက်ဝင်ယုံကြည်လွန်း၍ အားထုတ်ကျင့် ကြံရာ သူကဲ့သို့သော တရားရှင်ဦးရေ ငါးရာတို့အား အုပ်ချုပ်ရသူ ဖြစ်လေ ၏။ မဟာဓမ္မိက ဥပါသကာ၏ လက်အောက်ရှိ တရားအားထုတ်သူ ငါးရာ တို့မှာလည်း တစ်ယောက်လျှင် တပည့် ငါးရာစီ တရားအားထုတ်ကျင့်ကြံ နေကြသူများ ရှိနေလေ၏။

သူအိုကြီး မဟာဓမ္မိကတွင် သားခုနစ်ယောက်၊ သမီး ခုနစ်ယောက် ဖွားခဲ့ကာ ဖခင်က ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာအာရုံများ သက်ဝင်ယုံကြည်သည့် အလျောက် သားသမီးများနှင့် သူတို့၏ မိခင်ကလည်း မဟာဓမ္မိကကဲ့သို့ပင် သရဏဂုံတည်ကာ အကျင့်မြတ်ရှိကြသူများ ဖြစ်သဖြင့် မဟာဓမ္မိက၏ သံဃာနှင့် ပတ်သက်ရာ အလှူဒါနပြုကြရာတွင် ဖခင်ကဲ့သို့ပင် ပါဝင်ကူညီ၍ ကုသိုလ်မှုပြုကြလေ၏။

သားသမီးတို့သည် ဖခင်အို၏ ဝေဒနာခံစားမှုကို သနားကရုဏာကြီး စွာဖြင့် ဝိုင်းဝန်းပြုစုလျက်ရှိကြသည်။ ဖိုးဓမ္မိကမှာ တရားရှင်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို တရားဖြင့် ဆင်ခြင်ကာ ဝေဒနာခံစားနေရာတွင် မိမိအတွက် လူ့လောကမှ နောက်ဆုံးထွက်ခွာရတော့မည့် အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်လျက်သာ ရှိနေရှာသည်။ ဇရာမှ ဗျာဓိမရဏသို့ မလွဲမသွေ ရောက်ရ တော့မည်ဖြစ်သည်ကို သိရသောအခါ သူလှူနေကျ သံဃာ့ဝေယျာဝစ္စများကို အာရုံယူပြီး သံဃာများကို ကန်တော့ဖူးမြော်လိုသည်နှင့်အတူ တရားတော် နာယူရန် စိတ်ဆန္ဒပေါ်လာလေတော့သည်။

“သားတို့ သမီးတို့၊ အဖေ သံဃာတော်များကို ကန်တော့ချင်တယ်။ တရားလည်း နာချင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားကျောင်းတော်က သံဃာတော် ငါးပါး ပင့်ပေးကွယ်” ဟု ပြောလေ၏။ သားသမီးတို့ကလည်း ဖခင်အို၏ နာမကျန်းနေသည့် အသံယဲ့ယဲ့ကို ကြားကြရသောအခါ ဘုရားရှင်ကျောင်း တော်သို့ အမြန်သွား၍ သံဃာတော်ငါးပါးကို ပင့်လာကြသည်။ သံဃာ ငါးပါးကြွရောက်လာသောအခါ ဖိုးဓမ္မိက၏ ညှိုးနွမ်းနေသော မျက်နှာမှာ

ကြည်လင်သွားကာ လဲလျောင်းနေရာမှ သံဃာများရှိရာသို့ လက်ယှက် ကန်တော့ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့ တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် တရား ချီးမြှင့်တော်မူကြပါ။ တပည့်တော် သတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန်ကို နာကြား ချင်ပါတယ်” ဟု လျှောက်ကြားလေ၏။

သံဃာတော်တို့သည် သတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန်တရားကို ဟောကြားတော်မူ ကြရာ ဖိုးဓမ္မိကသည် အိပ်ရာထက်တွင် လဲလျောင်းကာ မျက်စိကို စုံမှိတ် လျက် နာယူနေလေ၏။ သူသည် တရားနာနေရင်း စိတ်ကြည်လင်သန့်ရှင်း ကာ ပီတိဖြစ်နေစဉ် သူ့စိတ်အာရုံထဲ၌ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှ နတ်ရထားကြီး ခြောက်စင်း လာနေသည်ကို မြင်နေရလေ၏။ နတ်ရထားကြီးပေါ်မှ ရထားမှူးတို့က “ဖိုးဓမ္မိက၊ လာပါ၊ လာပါ၊ ဒီရထားပေါ်ကို တက်ပါ” ဟု အလှအယက် ဖိတ်ခေါ်နေကြသည်။ ဖိုးဓမ္မိက ကလည်း တစ်ဖက်သော နားက သတိပဋ္ဌာန်တရားသံ၊ တစ်ဖက်သောနားက နတ်ရထားမှူးတို့ ခေါ်ကြသံတို့ ရောယှက်နေသဖြင့် တရားနာမပျက်ဘဲ ဆုံးအောင် နာယူချင်သောကြောင့် နတ်ရထားမှူးတို့အား “ခဏဆိုင်းပါဦး၊ ခဏဆိုင်း ထားပါဦး” ဟု အသံထွက်၍ ပြောလိုက်လေ၏။

သားသမီးတို့သည် “ဖခင်အိုကြီး ကံကုန်ခါနီးမှာ တရားနာရင်း စိတ်ဖောက်ပြန်လာလေပြီ” ဟု တွေးထင်ကြကာ ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြကုန် တော့သည်။ သံဃာများသည် ဖိုးဓမ္မိက၏ “ခဏရပ်ထားပါဦး” ဟု ပြောသည်ကို “တရားဟောရပ်ထားပါဦး” ဟု ပြောသည်ဟု မှတ်ထင်ကြ သဖြင့် တရားတော်ကို ရပ်ဆိုင်းထားပြီးနောက် ခဏကြာသောအခါ ကျောင်း တော်သို့ ပြန်ကြွသွားကြလေသတည်း။

ယောဂီကြီး ဖိုးဓမ္မိကသည် တရားသံကို မကြားရသောအခါ သားသမီး တို့အား “ဘယ့်နှယ်လဲဟဲ့။ တရားဟောသံလည်း မကြားရတော့ပါကလား။ သံဃာတော်များကော” ဟု မေးလေ၏။ သားသမီးတို့က အဖေအို ကယောင် ချောက်ချား ပြောနေသည်ဟုပင် ထင်မြီထင်ကြ၍ “အဖေက တရားဟောနေ တုန်း ခဏရပ်ပါဦး၊ ရပ်ပါဦး” လို့ ပြောလိုက်တော့ သံဃာတော်များ ပြန်ကြွသွားကြပြီ။ အဖေမသိလိုက်ဘူး မဟုတ်လား” ဟု မေးကြလေ၏။

ဖိုးဓမ္မိကက “အဲဒီလိုပြောတာ သံဃာတော်တွေကို ပြောတာမဟုတ်

ဘူးဟဲ့။ ငါ့ကို နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်က နတ်ရထားခြောက်စင်း စောင့်နေတာကို မြင်ရလို့ ပြောလိုက်တာ။ တရားကို ဆုံးအောင်တောင် မနာလိုက်ရဘူး” ဟု ပြန်ပြောရာ သားသမီးတို့က မယုံသလို ယုံသလို ဖြစ်နေကြသည်ကို အဖေအို သိလေ၏။

“ငါပြောတာ နင်တို့မယုံကြဘူးလား။ ငါ့အာရုံထဲမှာရော၊ ကောင်းကင်ပေါ်မှာတော့ နတ်ရထားခြောက်စင်း လာကြိုနေတာ မြင်နေရတယ်။ ကဲ... နင်တို့ယုံအောင် ငါပြမယ်။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှာ ဘယ်ပြည်ဟာ အကောင်းဆုံးလဲ” ဟု မေးလေ၏။ သားသမီးတို့က ယုံကြည်လာကြပြီး ‘တုသိတာနတ်ပြည်ကတော့ အကောင်းဆုံးပါပဲ’ ဟု ဖြေကြရာ အဖေအိုက “ကဲ... ဒါဖြင့် ပန်းခွေတစ်ခွေ ယူခဲ့ကြ။ အိမ်အပြင်ကိုထွက်ကာ ကောင်းကင်ကိုမော့ပြီး ပန်းခွေကို ပစ်တင်လိုက်၊ နှုတ်ကလည်း “တုသိတာနတ်ပြည်က လာတဲ့ ရထားမှာ ဤပန်းခွေ တည်ပါစေလော့” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြ၊ နတ်ရထားခြောက်စင်း လာကြိုနေကြတာ အဖေမြင်နေရတယ်” ဟု ပြောသဖြင့် သားသမီးတို့ကလည်း အိမ်ပြင်သို့ထွက်ပြီးလျှင် သူတို့ဖခင်မှာသည့်အတိုင်း “တုသိတာနတ်ပြည်ကလာတဲ့ နတ်ရထားရှိတာဖြင့် ဒီပန်းခွေဟာ ရထားဦးမှာ တွဲလဲဆွဲငြိနေပါစေသား” ဟု နှုတ်မှ အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ကောင်းကင်သို့ ပစ်တင်လိုက်သောအခါ ပန်းကုံးသည် ကောင်းကင်အမြင့်ပေါ်သို့ ပျံတက်သွားပြီး နောက် တွဲလဲချိတ်သကဲ့သို့ ရပ်နားနေလေတော့သည်။ ဤတွင်မှ ဖခင်အို၏ စကားကို ယုံကြည်လှစွာဖြင့် ဝမ်းသာနေကြလေ၏။ သားသမီးတို့သည် အဘိုးအို ခမ္မိကထံ ပြန်ပြေးသွားကြပြီးနောက် “အဖေပြောတာ သိပ်မှန်တာပဲ။ ပစ်တင်လိုက်တဲ့ ပန်းခွေဟာ ပြန်မကျဘဲ ကောင်းကင်မှာရှိတဲ့ တုသိတာ နတ်ရထားမှာ ချိတ်မိနေတယ်။ အဲဒါဟာ အဖေ့ကို လာကြိုတာလားဟင်” ဟု ယုံကြည်စွာဖြင့် မေးလေတော့သည်။

အဘိုးအို ဖိုးခမ္မိကက သားသမီးတို့အား “အဲဒါပဲ၊ မင်းတို့သိကြရင် အဖေမှာစရာရှိတာတွေ မှာခဲ့မယ်။ အဖေမှာတော့ တုသိတာနတ်ပြည်က လာကြိုလို့ လိုက်သွားရတော့မှာပဲ။ အဖေမရှိတဲ့နောက်မှာ မင်းတို့အားလုံးဟာ အဖေရှိစဉ်ကလိုပဲ ဆက်လက်ပြီး ကုသိုလ်မှုတွေကို အသက်ထက်ဆုံး လှူကြ၊ တန်းကြ၊ တရားရှုကြလော့” ဟု မှာကြားပြီးနောက် ငြိမ်သက်စွာပင်

ဇိဝိန်ချုပ်လေ၏။

သားသမီးအားလုံးတို့သည် သီလ၊ ဒါန၊ ကုသိုလ်အကျိုးပေးကြောင့် မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ လောကတွင်ပင် အသက်ရှည်စွာ နေလိုက်ရခြင်း၊ တရား အားထုတ်နိုင်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအချိန်၌ တရားနာရင်း မတွေမဝေသေရခြင်း၊ ကောင်းရာသုဂတိသို့ လားရခြင်း စသည်တို့ကို သိရှိကြကာ ဖခင်အို ဖိုးခမ္မိက ၏ ရုပ်အလောင်းကို ကောင်းမွန်စွာ သင်္ဂြိုဟ်ကြလေ၏။

နောင်တမလွန်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းခဲ့ရသည့် ဥပါသကာ မဟာခမ္မိက သည်ကား တုသိတာနတ်ပြည်၌ သုံးဂါဝုတ်ရှိသောခန္ဓာကိုယ်ဖြင့် နတ်သမီးတစ်ထောင်ခြံရံလျက် ယူနေနှစ်ရာငါးဆယ်ရှိသော ရတနာ ခုနစ်ပါး စီခြယ်တည်ဆောက်သည့် ဗိမာန်ကြီး၌ စံစားနေရလေသတည်း။

(ဓမ္မပဒ ဝတ္ထုတော်)

ရသေ့မြတ်နှစ်ပါး

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ အနှစ်သုံးသောင်းသက်တမ်းရှည်ကာလ၌ ဂန္ဓာရတိုင်းတွင် ဂန္ဓာရဘုရင် အုပ်စိုးနေ၏။ ဝေဒဟတိုင်းမှာလည်း ဝေဒဟဘုရင် အုပ်ချုပ်စိုးစံနေ၏။ တရားနှင့်အညီ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်လျက်ရှိသော ထိုမင်းနှစ်ပါးသည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မမြင်ဖူးကြသော်လည်း စိတ်တွင်းက ခင်မင်လေးစားလျက် ရှိနေကြလေ၏။

လသာသော ညတစ်ည၌ ကြည်လင်တောက်ပနေသော လမင်းကြီး ငပုပ်ဖမ်း၍ ကြည်လင်သောအရောင် ညှိုးနွမ်းသွားသည်ကို မြင်ရသဖြင့် ဂန္ဓာရဘုရင်သည် သတိသံဝေဂစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာကာ “ငါသည် တစ်နေ့နေ့မှာ ခုလို ချမ်းသာတဲ့စည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်ရမှာ အမှန်ပဲ။ သူများကို ဆုံးမနေရုံဖြင့် မပြီး၊ ငါ့ကိုယ်ကိုယ် ငါဆုံးမမှပဲ သင့်မည်” ဟု တွေးဆလျက် တိုင်းပြည်နှင့် နန်းစည်းစိမ်ကို အမတ်တို့အား လွှဲအပ်ပြီးနောက် ရသေ့ရဟန်းပြုကာ တောထွက်တော်မူလေ၏။ ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့သည် ဈာန်အဘိညာဉ်ကို ဖြစ်စေလျက် ဟိမဝန္တာမှာ သီတင်းသုံး နေထိုင်နေလေ၏။

ဝေဒဟမင်းသည် ထိုသတင်းကို လှည်းကုန်သည်များထံမှ ကြားသိ

ရသောအခါ “ငါလည်း ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့ကဲ့သို့ပင် ရသေ့ရဟန်းပြုတော့အံ့ဟု အကြံပြုပြီးနောက် တိုင်းပြည်ကို စွန့်ခဲ့ပြီး ဟိမဝန္တာသို့ ဝင်ခဲ့လေ၏။ ဟိမဝန္တာ တွင် ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့နှင့် ဝေဒေဟအမည်ခံ ရှင်ရသေ့နှစ်ပါးတို့သည် လငပုပ် ဖမ်းသည်မှစ၍ တရားသံဝေဂဖြစ်ပေါ်ကြရသည့်အတိုင်း အတူနေလျက် တရားယူကျင့်သုံးကာ အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ကြလေ၏။

တစ်နေ့သောအခါ ရသေ့နှစ်ပါးတို့သည် ဟိမဝန္တာမှဆင်း၍ ရွာငယ် တစ်ရွာသို့ ဆွမ်းခံကြွကြလေ၏။ ရွာသူရွာသားတို့သည် ရသေ့နှစ်ပါးကို ဆွမ်းလောင်းလှူကြပြီးလျှင် ကြည်ညိုသဒ္ဓါထက်သန်ကြသဖြင့် ရွာအနီး၌ ကျောင်းဆောက်ပြီး ပင့်ဖိတ်ကာ ကိုးကွယ်ထားကြလေ၏။ ပစ္စည်းလေးပါး ဖြင့်လည်း ပြည့်စုံအောင် လှူကြတန်းကြလေ၏။ တစ်နေ့သောအခါ ဒါယကာတို့မှ လှူသော ဆွမ်းမှ ဆားအနည်းငယ်ကျန်သဖြင့် ဝေဒေဟ ရသေ့က ထိုဆားကျန်ကို ဖက်ကလေးနှင့်ထုပ်ကာ ကျောင်း၏ ခေါင်မိုးမှာ ထိုးထားလိုက်လေ၏။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဆွမ်းပြင်ရာ၌ ခေါင်မိုးမှ ဆားထုပ် ကိုယူပြီး ဆွမ်းဟင်းခွက်မှာ ဆားခတ်လေ၏။

ထိုသို့ ဆားခတ်လိုက်သည်ကို ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့က မြင်လိုက်ရာ “ငါ့ရှင် ဝေဒေဟ၊ ကနေ့ဆွမ်းမှာ ဆားမှမပါဘဲနှင့် ဘယ်ကဆားနှင့်ခတ်သလဲ” ဟု ဝေဒေဟရသေ့ကို မေးလေ၏။ ဝေဒေဟရသေ့ကလည်း “တခြားမှ မဟုတ်ပါ။ ရထားတဲ့ဆားကို သိမ်းထားရာက ယူခတ်ထားတာပါ” ဟု ဖြေ လေ၏။ ထိုအခါ ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့က မနှစ်ခြိုက်သဖြင့် “အို... ဝေဒေဟရသေ့၊ သင်ဟာ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော ရွာကြီးပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်နှင့် ရတနာရွှေငွေ၊ ဆန်ရေစပါး၊ အဝတ်တန်ဆာများကို သိုလှောင်ထားသည့် ကျိကျာဏ္ဍာများကို စွန့်ခွာပြီးမှ ယခု ဘာမဟုတ်သည့် ဆားကလေးကို မက်မက်မောမော သိမ်းဆည်းထားလေသကဲ့” ဟု ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကာ ဆိုဆုံးမ လေ၏။

ဝေဒေဟရသေ့ကလည်း သည်းမခံနိုင်ဘဲ ပြန်၍ “ဆရာရှင်ရသေ့၊ ဆရာကိုယ်တိုင်မှာ သူတစ်ပါးကို မဆုံးမလိုတော့ဘဲ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဆုံးမပြီး ဂန္ဓာရတိုင်းကြီး တစ်တိုင်းလုံးကို စွန့်ခွာခဲ့ပါလျက် ယခု အဘယ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို ဆုံးမနေရပါသလဲ” ဟု ပြန်မေးလေ၏။

ဂန္ဓာရဆရာရသေ့ကလည်း “အို ဝေဒေဟရသေ့၊ ငါက တရား သဘောကိုသာ ပြောဆိုတာပဲ။ တရားသဘောနှင့် ဖိလာတဲ့အလုပ်ကို ငါ မနှစ်သက်၊ တရားသဘောအရ ပြောဆိုခြင်းမှာ ငါ့အဖို့ မကောင်းမှုပြုရာ မရောက်ပါ” ဟု ပြန်၍ပြောလေ၏။

ဝေဒေဟရသေ့ကလည်း “ဆရာရှင်ရသေ့၊ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် သူတစ်ပါးအား စိတ်ဆိုးလာစေ၏။ အကယ်၍ အကျိုးများသည့်တိုင်အောင် ထိ မကျေနပ်စေ၊ စိတ်ဆိုးစေသည့် စကားကို ပညာရှိတို့ မပြောဆိုတတ်ကြ ပါ” ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့ကလည်း “ဝေဒေဟရသေ့၊ အဆုံးအမခံရသူက စိတ် ဆိုးသည်ဖြစ်စေ၊ တရားသဖြင့် ပြောရသော ငါ့အဖို့ မကောင်းမှုပြုရာ မရောက်ပါ။ ဝေဒေဟရသေ့၊ ဤသတ္တဝါမှာ ဉာဏ်ပညာလည်းမရှိ။ ပညာရှိ အဆုံးအမကို ခံရပြီး ကောင်းစွာကျင့်ဆောင်မှုလည်း မရှိပါက ဤသူသည် တောထဲက ကွဲကန်းကဲ့သို့ လမ်းမှားသို့သာ ရောက်ရလေတော့မည်၊ ဆရာ သမားတို့၏ အဆုံးအမ အသင်အကြားရရှိသူတို့သည် စည်းကမ်းဥပဒေ ဝိနည်းတို့ကိုသိပြီး သင်ကြားပြီးဖြစ်၍ မတိမ်းမစောင်း ကျင့်နိုင်ကြသည်” ဟု ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့က အိုးလုပ်သော အိုးသည်သည် အိုးကောင်းကို ရနိုင်ရန် အိုးကိုသာ နာနာပုတ်ရသည်ကဲ့သို့ ထပ်ခါတလဲလဲ ဆုံးမနေပြန်လေ၏။

ဝေဒေဟတပည့်ရသေ့သည် ဂန္ဓာရရသေ့၏ အမျိုးမျိုးပြောပြဆိုဆုံးမ နေသော တရားသဘောကို နားလည်ကြည်ညိုလာလေ၏။ ဝေဒေဟရသေ့ လည်း သူ့အမှားကို သူမြင်လာ၍ ဆရာရှင်ရသေ့အား ကြည်ညိုလှစွာဖြင့် “ဆရာရှင်ရသေ့၊ ယနေ့မှစ၍ ကျွန်ုပ်အား ဆုံးမသင့်ရာရှိက ဆိုဆုံးမပါ။ အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် ဆိုဆုံးမပါ။ ကျွန်ုပ်မှာ သည်းမခံတတ်သော သဘောရှိ၍ ဆရာအား ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းအတွက် ထိုအဖြစ်ကို သည်းခံ ပါ” ဟု ရှိခိုးကန်တော့ကာ တောင်းပန်လေ၏။

ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့နှင့် ဝေဒေဟရသေ့နှစ်ပါးသည် လူ့ရပ်ရွာမှခွာ၍ ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်ရောက်ကြသောအခါ ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့က ဝေဒေဟရသေ့အား ကသိုဏ်းပရိကံကို သင်ကြားပြသပေးလေ၏။ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းဖြင့် အဘိညာဉ်သမာသမတ်ကို ရရှိစေ၏။ ရှင်ရသေ့နှစ်ပါးတို့သည် သေလွန်

သောအခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားကြရလေသတည်း။

(ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ ဝေဒေဟရသေ့သည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာ၏။ ဂန္ဓာရရှင်ရသေ့သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ဖြစ်တော်မူလေ၏။ ။)

(ဂန္ဓာရဇာတ်)

ပုရောဟိတ် သုသီမ

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံလေ၏။ မင်း၏မိဖုရားကြီးမှာ တစ်နေ့သ၌ သားတော်တစ်ပါး ဖွားမြင်လာလေ၏။ ရုပ်ရည်အဆင်း သန့်စင်ချောမောလှပ၍ ဗြဟ္မဒတ္တသတို့သားဟု အမည်ပေးတော်မူ၏။

ထိုနေ့မှာပင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ ပညာရှင် ပုရောဟိတ်ဇနီး၌ သားတစ်ယောက် ဖွားမြင်၏။ သားငယ်မှာလည်း ရုပ်ရည်အဆင်း အလွန်လှပချောမွေ့လေ၏။ ထိုပုရောဟိတ်၏သားကို သုသီမသတို့သားဟု အမည်မှည့်လေ၏။ ကလေးငယ်နှစ်ယောက်မှာ တစ်နေ့တည်းဖွားမြင်၍ ရုပ်ရည်အဆင်းမှာလည်း သူတကာတို့ထက် လက္ခဏာအင်္ဂါ ကောင်းမွန်လှသောကြောင့် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ပုရောဟိတ်၏ သားငယ်သုသီမ သတို့သားကိုယူ၍ နို့ထိန်းတို့ဖြင့် သားတော်ကဲ့သို့ မွေးမြူပြုစုစေ၏။ သားတော်၏ ဖွားဖက်တော်ဖြစ်၍ အထူးဂရုစိုက် မွေးမြူထား၏။

သူငယ်နှစ်ယောက်တို့ အရွယ်ရလာသောအခါ တက္ကသိုလ်သို့ အတူသွားကာ ပညာသင်ယူစေ၏။ ပညာရသောအခါမှာလည်း အတူပြန်စေ၍

သားတော် ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသားအား အိမ်ရှေ့မင်းအရာ ချီးမြှင့်လေ၏။ သားတော် ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသားကလည်း သူ၏ ဖွားဖက်တော် သုသီမအား မူလကဲ့သို့ပင် အတူနေ အတူစားကာ ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ကြလေ၏။

ကာလအတန်ငယ် ကြာရှိလာသောအခါ ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ် မင်းကြီး ကံကုန်တော်မူသဖြင့် ဗြဟ္မဒတ္တ အိမ်ရှေ့မင်း နန်းတက်ကာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ရလေ၏။ ဗြဟ္မဒတ္တ မင်းဖြစ်သောအခါ၌ သူ၏ ဖွားဖက်တော် သုသီမအား သူ၏ ပုရောဟိတ်အရာ ခေါ်ယူခန့်ထားလေ ၏။ အတူမွေး၊ အတူနေ၊ အတူပညာသင်ကာ ကြီးပြင်းလာကြရသော မင်းနှင့် ပုရောဟိတ်သုသီမတို့မှာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ကြရာ၌ အခက်အခဲမရှိ အလွန်အဆင်ပြေနေ၏။

တစ်နေ့သ၌ ဗြဟ္မဒတ္တမင်းနှင့် သုသီမပုရောဟိတ်တို့သည် မြို့တော်ကို တန်ဆာဆင်စေပြီး မင်္ဂလာဆင်တော်ကိုစီးကာ တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော် မူ၏။ မယ်တော် မိဖုရားကြီးသည် တိုင်းခန်းလှည့်လည်လာသော သားတော် နှင့် ပုရောဟိတ်တို့ကို လေသာဆောင်ပြတင်းမှ ရှုကြည့်တော်မူ၏။ မင်္ဂလာဆင်တော်ပေါ်မှာ အတူတကွ စီးနင်းလိုက်ပါလာသော သားတော် ဗြဟ္မဒတ္တမင်းနှင့် ဖွားဖက်တော် ပုရောဟိတ် သုသီမတို့ကို မြင်တော်မူရာ မင်းနှင့် ပုရောဟိတ်တို့မှာ သူမတူအောင် တင့်တယ်သော ရုပ်ရည်အဆင်း ရှိသည်ကို မြင်ရသဖြင့် သုသီမပုရောဟိတ်အပေါ်မှာ မဖြစ်စဖူးထူးကဲသော တဏှာပေမသံယောဇဉ်ကြိုးတစ်နွယ်မိလာလေ၏။ မိဖုရားကြီးမှာ သုသီမ၏ ရုပ်အဆင်းကိုသာ ရင်ထဲမှာ တပ်မက်နေ၍ မစားနိုင်၊ မအိပ်နိုင် စွဲလမ်း ကာ စက်ရာဆောင်ခန်းမှာပင် စိတ်ဝေဒနာ ခံစားနေရရှာလေ၏။

ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသည် မယ်တော်မိဖုရားကြီး နာမကျန်းဖြစ်ရာ အဆောင် တော်သို့ လာရောက် သတင်းမေးလေရာ မယ်တော်က ကျိုးကြောင်းရှိသမျှ ကို ဖွင့်ဟ၍ မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူ၏။ သားတော် မင်းဗြဟ္မဒတ္တက သူ၏မိဖုရား ချွေးမတော်အား အကျိုးအကြောင်းသိစေရန် မေးမြန်းဖို့ စေလွှတ်ရာ ချွေးမတော်က ပြုစုနှိပ်ပေးရင်း ညင်သာစွာ မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါမှ မယ်တော်ကြီးက မရှက်မကြောက်နိုင်ဘဲ “သားတော်ဘုရင်၏ ပုရောဟိတ် သုသီမကို မြင်ကတည်းက စွဲလမ်းသောစိတ်ဖြင့် မစားချင်၊

မအိပ်ချင် ပြင်းပြသောစိတ်ဝေဒနာ ခံစားနေရကြောင်း၊ ရုပ်ရည်ချောမော လှပသော ပုရောဟိတ်သုသီမနှင့်သာ အတူမပေါင်းသင်းရလျှင် အသက်ပင် သေရစေတော့” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ဗြဟ္မဒတ္တဘုရင်သည် မယ်တော်မိဖုရားကြီး၏ ဖြစ်အင်ကို ကြားသိ တော်မူသောအခါ မယ်တော်အား အပြစ်မမြင်နိုင်၊ သနားကြင်နာစိတ်ကြီးစွာ ဖြင့် မယ်တော်၏ဝေဒနာ ပျောက်ကင်းကာ အသက်ချမ်းသာရဖို့ စဉ်းစား တော်မူ၏။

ဗြဟ္မဒတ္တမင်းကြီးသည် ချက်ချင်းပင် သူ၏ပုရောဟိတ်သုသီမကို ခေါ်ပြီး မယ်တော်၏ ဝေဒနာဖြစ်အင်ကို ဖွင့်ဟပြောကြားလေ၏။ ပြောကြား ပြီးနောက် ပုရောဟိတ်အား “ငါ့ညီ သုသီမ၊ မယ်တော်၏ အသက်ကို ကယ်ပါ။ ငါ့ထီးနန်းမှာ မင်းစိုးစံပြီး မယ်တော်ကို သိမ်းပိုက်ပါ။ ငါက အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ်ခံယူမယ်” ဟု ထီးနန်းအပ်လေ၏။

ပုရောဟိတ်သုသီမကား မင်းကြီးစကားကိုကြားရသော် “လက်မခံ ပါရစေနှင့် အရှင်၊ မသင့်တော်ပါ” ဟု ငြင်းဆို၏။ မင်းကြီးက “ဒါဟာ မြတ်သောအလုပ်ပါ ပုရောဟိတ်၊ မယ်တော်၏ စိတ်ဝေဒနာနှင့် အသက်ကို ကယ်ရတာပါ။ မငြင်းပါနှင့်” ဟု ထပ်မံ၍ ပြောတော့မှ သုသီမသည် ထီးနန်း ကို သိမ်းပိုက်ကာ မယ်တော်ကြီးအား မိဖုရားအရာ တင်မြှောက်လိုက်ရလေ ၏။

နိက္ခမစိတ်ပြင်းပြသော ပုရောဟိတ်သုသီမသည် ထီးနန်းမှာ မပျော်ပိုက်၊ မိဖုရားကြီးနှင့်လည်း မပျော်မွေ့ဘဲ တစ်ပါးတည်းသာ နေလေ့ရှိရာ မိဖုရားကြီးမှာ သုသီမကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးလှသဖြင့် တစ်နေ့မှာ စဉ်းစား၏။

“မင်းမြတ်ကား အရွယ်နုပျို၏။ ငါကား ဆံဖြူလာပြီ။ မင်းမြတ်ကို နုပျိုသည်ဟု မထင်ရအောင် ကြံဆောင်မှ ဖြစ်တော့မည်” ဟု တွေးကာ လီဆယ်လိုစိတ်ဖြင့် “အရှင်မင်းမြတ်၊ ဆံတော်များ ဖြူလေမလား၊ ရှာ၍ နုတ်ပေးပါမည်” ဟု ပြောပြီး ခေါင်းမှ ဆံပင်ဖြူတစ်ပင်ကိုနုတ်ကာ မင်းမြတ်အားပြ၍ “အရှင်မှာ ဆံပင်ဖြူရှိနေပါပြီ။ ကြည့်တော်မူပါ” ဟု သူ့ဆံပင်ဖြူကို ပြလိုက်လေ၏။

သုသီမဘုရင်ကလည်း တကယ်ပင် သူ့ဆံပင်ဖြူဟုထင်ကာ တရား

သံဝေဂစိတ်၊ နိက္ခမစိတ် ပြင်းပြတော်မူလာ၏။

သုသိမဘုရင်သည် လက်ဝါးပေါ်တွင် တင်ထားသော ဆံဖြူတစ်ပင်ကို စေ့စေ့ကြည့်လျက် “ရှင်မ၊ ငါကား အိုမင်းလာပြီ။ လောကရှိ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို စွန့်မှပင် ဖြစ်တော့မည်။ နုပျိုရွယ်လှဘဝမှ အိုစပြုလာချေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူရာ မိဖုရားကြီးမှာ သူနှင့်တကွ အရွယ်ချင်းတူမျှ စိတ်ရှိလာအောင် လီဆယ်ရကျိုးမနပ်တော့ပါကလားဟု သိသဖြင့် “အို... အရှင်မင်းမြတ်၊ တကယ်တော့ ဒီဆံဖြူဟာ ကျွန်မရဲ့ ဆံဖြူပါ။ အရှင်ကို ဆံဖြူထင်ရအောင် လီဆယ်ပြသလိုက်ရခြင်းသာပါ။ အရှင်မင်းမြတ်၊ အရှင်ကား သက်ရွယ်နုပျိုပါသေးသည်။ နန်းစည်းစိမ်ခံစားဖို့ရာ အချိန်တွေတောင် ကြာပါသေးသည်။ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ကျွန်တော်မနှင့်အတူ အသက်ထက်ဆုံး စံစားပါ။ ဘယ်အခါမျှ တောမထွက်ပါနှင့်၊ ဘယ်အခါမျှ ရဟန်းမပြုလိုက်ပါနှင့်” ဟု သာယာညင်းပြောင်းစွာ တောင်းပန်ပြောဆိုလေ၏။

သုသိမဘုရင်ကား “အို... ရှင်မမိဖုရားကြီး၊ နုပျိုသောခန္ဓာသည် အိုမင်းပျက်စီးရမှာ မုချတည်း၊ ငါသည် တစ်ကိုယ်လုံး ပြေပြစ်သော အဆင်းရှိသော ကိုယ်နှင့် ကောင်းသော ခါးရှိသော မိန်းမပျိုကို မြင်ရ၏။ လေပြည်လေညင်းတိုက်ခတ်၍ လှုပ်ရှားသော သန္တာမည်းကဲ့သို့ ရှိနေသော ထိုမိန်းမပျိုသည် ယောက်ျားတို့အား ကိလေသာအစွမ်းဖြင့် ဖြားယောင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်ချေ၏။ နောက်အခါ အသက်ရှစ်ဆယ်၊ ကိုးဆယ်အရွယ် ရှိလာလေသော ထိုမိန်းမကို တောင်ဝှေးလက်စွဲကာ တုန်ယင်တုန်လှုပ်ကုန်းကွသော ကိုယ်ဖြင့် သွားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ နုပျိုအဆင်း ကွယ်ပျောက်ကာ အိုမင်းခြင်းသာလျှင် ရှိရာ ဓမ္မတာဟု ငါမြင်ရ၏။

အို... ရှင်မ မိဖုရား၊ ငါသည် အိပ်ရာထက်မှာ ထိုကဲ့သို့ ဓမ္မသဘောတရားကို ဆောင်နေသည့် မိန်းမတို့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ငါအမြဲမြင်နေရ၏။ ငါသည် ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို တကယ်ပင် မမက်မောတော့ပါ။ ခန္ဓာ၏ အပြစ်တို့ကိုသာလျှင် အမြဲရှုမြင်လျက် ရှိနေရပေ၏။ ထို့အပြင် ကောင်းသော ရှုမြင်ရခြင်းဖြင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ဟူသော အိမ်၌လည်း မမွေ့လျော် မပျော်သိုက်တော့ပါ။ ယနေ့မှစ၍ မြတ်သောကောင်းသော အကျင့်တို့ကို ကျင့်ကြံ

အားထုတ်ရတော့မည်သာပင်။ မိမိမွေ့လျော်ရာ အိမ်သည်လည်း တုပ်ချည် ရစ်ပတ်ထားသော အနှောင်အဖွဲ့သာပင်။ ထိုကာမဂုဏ်အာရုံ အနှောင်အဖွဲ့မှ ပညာရှိတို့သည် လွတ်အောင်ရုန်းကြကုန်၏။ ငါသည်လည်း ထိုအတူပင် နိက္ခမအမှုဖြင့် စွန့်ပယ်တော့မည်” ဟု မိန့်ကြားပြီးနောက် ဗြဟ္မဒတ္တ အိမ်ရှေ့မင်းကိုခေါ်၍ ထီးနန်းကို ပြန်လည်အပ်နှင်းလေ၏။ သင့်မြတ်သော တရားကိုလည်း ဟောကြားပြလေ၏။

ပုရောဟိတ်သုသီမ၏ ဆွေမျိုးတို့သည် ခွဲခွာရတော့မည်ဖြစ်၍ လာရောက် ငိုကြွေးကြကုန်၏။ ပုရောဟိတ်သုသီမကား အရာရာသော လောကချမ်းသာကို စွန့်ပစ်ခဲ့ပြီးနောက် ရသေ့ရဟန်းပြုကာ ဟိမဝန္တာသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ဟိမဝန္တာ၌ ဈာန်အဘိညာဉ်ကို ဖြစ်စေလျက် မယုတ်မလျော့ သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ သေလွန်သောအခါမှာ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရလေ သတည်း။

နောင်သောအခါ ဂေါတမဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူရာ စိတ်လှုပ်ရှား ဖောက်ပြန်ခဲ့သော မိဖုရားကြီးသည် ရာဟုလာမယ်တော် ယသောဓရာ။ မယ်တော်ကို စောင့်ရှောက်ခဲ့သော ဗြဟ္မဒတ္တမင်းသည် ညီတော်အာနန္ဒာ။ ပုရောဟိတ်သုသီမမင်းကြီးသည် ဂေါတမရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဖြစ်တော်မူ လာလေ၏။

(သုသီမဇာတ်)

အတိဇာတ

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံလျက် ရှိလေ၏။ ကာသိကရွာ၌ ကောင်းစွာ အသက်မွေးနေသော မိသားစုတစ်စု ရှိလေ၏။ အမိဖြစ်သူသည် သားအဖကို စွန့်ကာ ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ သားဖြစ်သူ က အမိ၏နေရာတွင် တာဝန်ယူကာ အဖကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေ၏။ ဖခင်က သားအား ‘ငါ့သား သဝိဋ္ဌက၊ မင်းဟာ အမိ၏နေရာမှာလည်း အိမ်မှုကိစ္စ များ လုပ်ရ၊ အဖေကိုလည်း ပြုစုရနှင့် ပင်ပန်းလှတယ်။ ငါ့သား အိမ်ထောင် ပြုလိုက်ပါ။ အိမ်အတွက် ငါ့သားအဖော်ရတာပေါ့’ ဟု နားချပြောဆို လေ၏။ သားက ‘ကျွန်တော် အိမ်ထောင်မပြုချင်ဘူး အဖေ’ ဟု ငြင်းဆို၏။ ဖခင်သည် သားကငြင်းဆိုသော်လည်း မကြာခင်မှာ သင့်တော်ရာ ရွာသူ တစ်ယောက်နှင့် သားကိုလက်ဆက်ပေးစားလိုက်လေ၏။

သားအဖနှစ်ယောက်တွင် ချွေးမရောက်လာသောအခါ ကောင်းစွာ ပြုစုခံရသောကြောင့် စိတ်အေးချမ်းသာရှိကြလေ၏။ သားကလေး တစ်ယောက်ဖွားမြင်၍ အသက် ခုနစ်နှစ်သားအရွယ်ပင် ရောက်ရှိလာခဲ့လေ ၏။ ချွေးမသည် ရှေးကကဲ့သို့ မဟုတ်တော့။ သက်ရွယ်အိုမင်းလာပြီဖြစ်

သော ယောက္ခမကြီးအား မပြုစု၊ မလုပ်ကျွေးလို၍ လင်ဖြစ်သူ သဝိဋ္ဌကအား ကုန်းချောပြောဆိုလာလေ၏။ မယားက လင်အား အခါမလပ် 'အရှင်၊ ဖခင်အိုကား အမြဲပင် ကျွန်မကို ခိုက်ရန်ပြုနေပါသည်။ အိုလည်း အိုနေပါပြီ။ အဖေနှင့်အတူ မနေနိုင်တော့ပါ။ ဒါကြောင့် အဖကို မကြာခင်မှာ သတ်ပစ်ပေးပါ။ ရွာထဲမှာ သူ့အပ်နှံထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေလည်းရှိကြောင်း သိရတယ်။ ဘယ်မှာ အပ်ထားလဲဆိုတာကို မေးပြီးမှ သတ်ပါ' ဟု ပြောလေ၏။ သဝိဋ္ဌကက 'ရှင်မ ငါ လူမသတ်တတ်ပါ။ ဘယ်လိုလုပ် သတ်ရမှာလဲ' ဟု မေးရာ မယားက 'အို... လူသတ်ရတာ မခက်ပါဘူး။ အဘိုးအိုကို အပ်နှံထားတဲ့ ပစ္စည်းများရှိရာကို လိုက်ပြပေးပါ။ အဖေလည်း အိုပြီမို့ အဖေမရှိရင် ဒီပစ္စည်းတွေ ဆုံးပါးမှာစိုးလို့ပါ' လို့ပြောပြီး သူ့ကို လှည်းနှင့်တင်ပြီး ခေါ်သွားပါ။ သုဿန်ကို ခေါ်သွားပါ။ ဟိုရောက်ရင် ပေါက်တူးအနှောင့်နှင့် ထုသတ်ပြီး တွင်းတူးပြီး မြှုပ်ထားခဲ့ပေါ့' ဟု အကြံပေးလေ၏။

ထိုကဲ့သို့ လင်မယားနှစ်ယောက်တိုင်ပင်နေကြသည်ကို သားငယ်က အကွယ်မှ နားထောင်ကြားသိထားလေ၏။ နောက်မနက်မှာ သဝိဋ္ဌကသည် လှည်းကိုပြင်နေ၏။ အဖကို သွားခေါ်နေစဉ် သားငယ်သည် လှည်းပေါ်မှာ အရင်တက်ထိုင်နေလေ၏။ သားငယ်က စိတ်ထဲ၌ 'ငါ့အမေဟာ တယ်ပြီး ယုတ်မာပါကလား။ ငါ့အဘိုးလည်း သေရမယ်၊ ငါ့အဖေမှာလည်း ပိတုဃာတက ကံထိုက်တော့မယ်။ ငါ့အမေကို ငါဆုံးမမှပဲ ဖြစ်တော့မယ်' ဟု ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် စဉ်းစားနေလေ၏။

သဝိဋ္ဌကသည် သူ့အဖေအိုကို ခေါ်လာသောအခါ သားငယ်ရှိနေသော်လည်း မနှင်နိုင်ဘဲ လှည်းကို သုဿန်သို့သာ မောင်းလာခဲ့လေ၏။ သုဿန်ရောက်သောအခါ မြေးအဘိုးတို့အား တစ်နေရာမှာထားခဲ့ပြီး ချုံအကွယ်မှာ တွင်းတူးနေလေ၏။ သားငယ်လည်း ဖခင်တူးယက်နေရာသို့ လိုက်သွားပြီးလျှင် 'အဖေ ဒီနေရာတွေမှာ သထွေးဥ၊ ကညင်ဥ၊ မျောက်ဥနှင့် ပိန်းဥတို့ရှိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။ ဘာဖြစ်လို့ တူးနေတာလဲ' ဟု မေးလေ၏။ သဝိဋ္ဌကက 'သားငယ် မင်းရဲ့အဘိုးဟာ အိုလည်း အိုပြီ၊ ရောဂါလည်း ဖိစီးလာပြီ။ ဒီလိုဆင်းရဲခံနေရတာကို ငါမကြည့်လိုလို့ သေတာကမှ ကောင်းသေးတယ်လို့ စဉ်းစားမိလို့ သတ်ဖို့ခေါ်လာတာပဲ' ဟု ပြန်ပြောလေ၏။